



ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P9_TA(2023)0068

Ενεργειακή απόδοση κτιρίων (αναδιατύπωση)

Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Μαρτίου 2023 στην πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (αναδιατύπωση) (COM(2021)0802 – C9-0469/2021 – 2021/0426(COD))¹

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: πρώτη ανάγνωση)

¹ Το θέμα αναπέμφθηκε για διοργανικές διαπραγματεύσεις στην αρμόδια επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 4 τέταρτο εδάφιο του Κανονισμού (Α9-0033/2023).

[Τροπολογία 1, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά]

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ*

στην πρόταση της Επιτροπής

2021/0426(COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (αναδιατύπωση)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το
άρθρο 194 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁴,

* Τροπολογίες: το νέο ή το τροποποιημένο κείμενο σημειώνεται με *έντονους πλάγιους*
χαρακτήρες· οι διαγραφές σημειώνονται με το σύμβολο ■ .

² ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

³ ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

⁴ *Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της ... (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην
Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της ...*

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵, έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα και ουσιωδώς. Καθώς πρόκειται να τροποποιηθεί εκ νέου, είναι σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας, η αναδιατύπωση της εν λόγω οδηγίας.
- (2) Στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2015 δυνάμει της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφώνησαν να συγκρατήσουν την αύξηση της παγκόσμιας μέσης θερμοκρασίας αρκετά χαμηλότερα από τους 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα και να συνεχίσουν τις προσπάθειες για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα. ***Τα συμβαλλόμενα μέρη του συμφώνου της Γλασκόβης για το κλίμα επιβεβαίωσαν, τον Νοέμβριο του 2021, ότι η διατήρηση της αύξησης της παγκόσμιας μέσης θερμοκρασίας στον 1,5°C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα θα οδηγούσε σε σημαντική μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, και δεσμεύτηκαν να ενισχύσουν τους στόχους τους για το 2030 έως τα τέλη του 2022.*** Η επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού συνιστά το κύριο θέμα της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» της 11ης Δεκεμβρίου 2019⁶. Η Ένωση δεσμεύτηκε να μειώσει τις καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στο σύνολο της οικονομίας της Ένωσης κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 στην επικαιροποιημένη εθνικά καθορισμένη συνεισφορά που υποβλήθηκε στη γραμματεία της UNFCCC στις 17 Δεκεμβρίου 2020.
- (3) Όπως ανακοινώθηκε στην Πράσινη Συμφωνία, η Επιτροπή παρουσίασε τη στρατηγική της για το κύμα ανακαινίσεων στις 14 Οκτωβρίου 2020⁷. Η στρατηγική περιέχει ένα σχέδιο δράσης με συγκεκριμένα ρυθμιστικά, χρηματοδοτικά και υποστηρικτικά μέτρα, με στόχο να υπερδιπλασιαστεί το ετήσιο ποσοστό ενεργειακής ανακαίνισης κτιρίων έως το 2030 και να προωθηθούν οι ριζικές ανακαινίσεις ***σε περισσότερα από 35 εκατομμύρια κτίρια και η δημιουργία έως 160 000 θέσεων εργασίας στον κατασκευαστικό τομέα.*** Η αναθεώρηση της οδηγίας για την

⁵ Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).

⁶ Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, COM(2019)0640.

⁷ Κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη – οικολογικά κτίρια, θέσεις εργασίας, καλύτερη ζωή, COM(2020)0662.

ενεργειακή απόδοση των κτιρίων αποτελεί ένα από τα απαραίτητα μέσα για την υλοποίηση της στρατηγικής για το κύμα ανακαινίσεων. Θα συμβάλει επίσης στην υλοποίηση της πρωτοβουλίας «Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους» και της ευρωπαϊκής αποστολής για τις κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις, **και θα πρέπει να ακολουθήσει την πορεία που χάραξε η πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους ως προηγούμενη φάση του κύματος ανακαινίσεων. Η πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους αποσκοπεί στην προώθηση μιας πιο συμπεριληπτικής κοινωνίας που προάγει την ευημερία όλων, στο πνεύμα του ιστορικού Μπάουχαους, το οποίο συνέβαλε στην κοινωνική ένταξη και την ευημερία των πολιτών, ιδίως των κοινοτήτων εργατών. Με τη διευκόλυνση της κατάρτισης και των δικτύων και με την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για αρχιτέκτονες, καλλιτέχνες, σπουδαστές, μηχανικούς και σχεδιαστές σύμφωνα με τις αρχές της βιωσιμότητας, της αισθητικής και της συμπερίληψης, η πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στις τοπικές αρχές να αναπτύξουν καινοτόμες και πολιτιστικές λύσεις για τη δημιουργία ενός πιο βιώσιμου δομημένου περιβάλλοντος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν έργα της πρωτοβουλίας για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους που εμπλουτίζουν το πολιτιστικό και δομημένο τοπίο των περιφερειών σε ολόκληρη την Ευρώπη και βοηθούν τις γειτονιές και τις κοινότητες να επιτύχουν τους στόχους της Ένωσης για το κλίμα.**

- (4) Στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸ —το «ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»— κατοχυρώνεται **στο δίκαιο της Ένωσης** ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας για το σύνολο της οικονομίας **το αργότερο** έως το 2050, και θεσπίζεται δεσμευτική ενωσιακή υποχρέωση για μείωση, έως το 2030, των εγχώριων καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (εκπομπές πλην απορροφήσεων) κατά τουλάχιστον 55 % σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.
- (5) Η νομοθετική δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % («Fit for 55») που ανακοινώθηκε στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2021 αποσκοπεί στην υλοποίηση αυτών των στόχων. Καλύπτει διάφορους τομείς πολιτικής, όπως η

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

ενεργειακή απόδοση, η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, η χρήση γης, η αλλαγή στη χρήση γης και οι δασοκομικές δραστηριότητες, η φορολογία της ενέργειας, ο επιμερισμός των προσπαθειών, η εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών και οι υποδομές εναλλακτικών καυσίμων. Η αναθεώρηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής της δέσμης. *Η ανακοίνωση της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 2022, με τίτλο «Σχέδιο REPowerEU» επανεξέτασε τις βασικές διατάξεις της νομοθετικής δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 % υπό το φως του επικαιροποιημένου γεωπολιτικού πλαισίου, απαιτώντας ένα αναθεωρημένο πολιτικό πλαίσιο, με νέες νομοθετικές προτάσεις και στοχευμένες συστάσεις για την επικαιροποίηση των στόχων, ιδίως με την αύξηση της φιλοδοξίας όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και εξοικονόμηση ενέργειας και την ενίσχυση της ενεργειακής κυριαρχίας, με παράλληλη απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα. Η εν λόγω ανακοίνωση προέτρεψε επίσης τα κράτη μέλη να διερευνήσουν φορολογικά μέτρα για την παροχή κινήτρων με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων, συμπεριλαμβανομένων φορολογικών εκπτώσεων που συνδέονται με την εξοικονόμηση ενέργειας.*

- (5α) *Η αναθεώρηση της ΟΕΑΚ θα πρέπει να συνάδει με τις άλλες προτάσεις που αποτελούν μέρος της νομοθετικής δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 %, όπως οι προτεινόμενες αναθεωρήσεις των οδηγιών 2003/87/ΕΚ⁹, 2012/27/ΕΕ¹⁰, 2014/94/ΕΕ¹¹ και (ΕΕ) 2018/2001¹² του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.*
- (5β) *Η ανακαίνιση μνημείων θα πρέπει πάντα να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες συντήρησης, τα διεθνή πρότυπα συντήρησης, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη της Βενετίας του 1964 για την Αποκατάσταση*

⁹ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

¹⁰ Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).

¹¹ Οδηγία 2014/94/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων (ΕΕ L 307 της 28.10.2014, σ. 1).

¹² Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

και Συντήρηση Μνημείων και Μνημειακών Συνόλων, και την αρχική αρχιτεκτονική των οικείων μνημείων.

- (5γ) *Για κτίρια που έχουν ιστορική ή αρχιτεκτονική αξία, αλλά δεν προστατεύονται επίσημα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν κριτήρια για την εφαρμογή της υψηλότερης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης που είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτή, διατηρώντας παράλληλα τον χαρακτήρα του κτιρίου.*
- (6) Τα κτίρια ευθύνονται για το 40 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στην Ένωση και για το 36 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με την ενέργεια, ενώ το 75 % των κτιρίων της Ένωσης εξακολουθούν να έχουν χαμηλή ενεργειακή απόδοση. Το φυσικό αέριο διαδραματίζει τον μεγαλύτερο ρόλο στη θέρμανση των κτιρίων, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 42 % της ενέργειας που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση χώρων στον τομέα της κατοικίας. Το πετρέλαιο είναι το δεύτερο σημαντικότερο ορυκτό καύσιμο θέρμανσης, αντιπροσωπεύοντας το 14 % ενώ ο άνθρακας αντιπροσωπεύει το 3 % περίπου. Κατά συνέπεια, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση **■**, η οποία εφαρμόζεται σύμφωνα με τη σύσταση (ΕΕ) 2021/1749 της Επιτροπής¹³ και η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα αποτελούν σημαντικά μέτρα που απαιτούνται για τη μείωση **■** των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ενεργειακής φτώχειας στην Ένωση. Η μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και η αυξημένη χρήση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και δη ηλιακής ενέργειας, θα διαδραματίσουν επίσης βασικό ρόλο στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της Ένωσης από τα ορυκτά καύσιμα συνολικά και από τις εισαγωγές ειδικότερα, στην προώθηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στο σχέδιο REPowerEU, στην ολοκλήρωση του ενεργειακού συστήματος, στη συμβολή στην αποδοτικότητα του συστήματος, στην προαγωγή της τεχνολογικής ανάπτυξης και στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και περιφερειακής ανάπτυξης, ιδίως στα νησιά, στις αγροτικές περιοχές και στις κοινότητες εκτός δικτύου.

¹³ Σύσταση της Επιτροπής (ΕΕ) 2021/1749, της 28ης Σεπτεμβρίου 2021, σχετικά με την προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση: από τις αρχές στην πράξη – Κατευθυντήριες γραμμές και παραδείγματα για την εφαρμογή της αρχής κατά τη λήψη αποφάσεων στον ενεργειακό τομέα και πέραν αυτού (ΕΕ L 350 της 4.10.2021, σ. 9).

- (6α) *Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων μέσω της ριζικής ανακαίνισης έχει τεράστια κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη. Επίσης, η ενεργειακή απόδοση είναι η ασφαλέστερη και οικονομικά αποδοτικότερη μέθοδος για τη μείωση της εξάρτησης της Ένωσης από τις εισαγωγές ενέργειας και για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων των υψηλών τιμών ενέργειας. Οι επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να αποτελούν υψηλή προτεραιότητα τόσο σε ιδιωτικό όσο και σε δημόσιο επίπεδο.*
- (6β) *Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες επωφελούνται από τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και ότι αποκομίζονται συναφή οφέλη όσον αφορά την ποιότητα ζωής, το περιβάλλον, την οικονομία και την υγεία, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα κατάλληλο κανονιστικό, δημοσιονομικό και συμβουλευτικό πλαίσιο για τη στήριξη των ανακαινίσεων κτιρίων. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στα ευάλωτα νοικοκυριά και τα νοικοκυριά μεσαίου εισοδήματος, καθώς αυτά ζουν συχνά στα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, τόσο σε αστικές όσο και σε αγροτικές περιοχές.*
- (6γ) *Η θέσπιση ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης, σε συνδυασμό με κοινωνικές διασφαλίσεις και οικονομικές εγγυήσεις, αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πλέον ευάλωτων νοικοκυριών και των φτωχότερων πολιτών.*
- (6δ) *Σε αγροτικές περιοχές σε ολόκληρη την Ένωση, υπάρχουν δυνατότητες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατά τρόπο που συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και είναι οικονομικά αποδοτικός για την ηλεκτροδότηση και τη θέρμανση περιοχών εκτός δικτύου, ενώ παράλληλα μειώνει την εξάρτηση από τις εισαγωγές και τον εγκλωβισμό σε συγκεκριμένες υποδομές, συμβάλλοντας επίσης στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα.*
- (7) Τα κτίρια και τα δομικά στοιχεία και υλικά ευθύνονται για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη λειτουργική διάρκεια ζωής τους.
- Για τον λόγο αυτόν, θα πρέπει να ληφθούν σταδιακά υπόψη οι εκπομπές ολόκληρου του κύκλου ζωής των κτιρίων, σύμφωνα με ενωσιακή μεθοδολογία που θα καθορίσει η Επιτροπή, αρχικά για τα νέα και ακολούθως για τα ανακαινισμένα κτίρια, για τα οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σύμφωνα με την εν λόγω ενωσιακή μεθοδολογία. Τα κτίρια αποτελούν

σημαντική τράπεζα υλικών, καθώς είναι αποθετήρια πόρων επί πολλές δεκαετίες, και οι δυνατότητες σχεδιασμού επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις εκπομπές ολόκληρου του κύκλου ζωής τόσο όσον αφορά τα νέα κτίρια όσο και τις ανακαινίσεις. Η απόδοση των κτιρίων καθ' όλο τον κύκλο ζωής θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνο στις νέες κατασκευές, αλλά και στις ανακαινίσεις, μέσω της συμπερίληψης πολιτικών **και στόχων** για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής στα σχέδια ανακαίνισης κτιρίων των κρατών μελών.

- (7α) ***Θα πρέπει επίσης να γίνεται σύνδεση με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και τον κυρίαρχο ρόλο της πρωτοβουλίας για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, που αποσκοπεί στην προώθηση της ενισχυμένης κυκλικότητας στο δομημένο περιβάλλον, προωθώντας την ανακαίνιση και την προσαρμοστική επαναχρησιμοποίηση έναντι της κατεδάφισης και της κατασκευής νέων κτιρίων, κατά περίπτωση.***
- (7β) ***Η θέσπιση απαιτήσεων για τις εκπομπές ολόκληρου του κύκλου ζωής θα ενθαρρύνει τη βιομηχανική καινοτομία και τη δημιουργία αξίας, για παράδειγμα με την αύξηση της χρήσης κυκλικών και φυσικών υλικών.***
- (7γ) ***Είναι σημαντικό να προωθηθεί και να συμπεριληφθεί η χρήση πιο βιώσιμων υλικών οικοδομών, ιδίως υλικών βιολογικής και γεωλογικής προέλευσης, καθώς και απλών τοπικά δοκιμασμένων τεχνικών οικοδόμησης παθητικού σχεδιασμού και χαμηλής τεχνολογίας, ώστε να στηριχθεί και να προωθηθεί η χρήση και η έρευνα σε τεχνολογίες υλικών που συμβάλλουν στην ιδανική μόνωση και δομική στήριξη των κτιρίων. Με δεδομένη την κλιματική κρίση και την αυξημένη πιθανότητα θερινών κυμάτων καύσωνα, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη θερμική προστασία των κτιρίων.***
- (8) Η ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής των κτιρίων απαιτεί αποδοτική χρήση των πόρων, ***επάρκεια***, κυκλικότητα ***και*** μετατροπή τμημάτων του κτιριακού δυναμικού σε καταβόθρα διοξειδίου του άνθρακα.
- (8α) ***Το γεγονός ότι τα κτίρια είναι υπεύθυνα για εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ακόμη και πριν από την έναρξη της λειτουργικής διάρκειας ζωής τους αποτελεί συνέπεια του ήδη ενσωματωμένου άνθρακα που περιέχεται σε όλα τα οικοδομικά υλικά. Η αύξηση της χρήσης οικοδομικών υλικών με βάση τη φύση που***

προέρχονται από βιώσιμες και τοπικές πηγές, σύμφωνα με τις αρχές της πρωτοβουλίας για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους και της εσωτερικής αγοράς, έχει τη δυνατότητα να αντικαταστήσει υλικά μεγαλύτερης έντασης άνθρακα και να αποθηκεύσει άνθρακα στο δομημένο περιβάλλον μέσω της χρήσης υλικών με βάση το ξύλο.

- (8β) Οι πολιτικές επάρκειας είναι μέτρα και καθημερινές πρακτικές που αποφεύγουν τη ζήτηση για ενέργεια, υλικά, γη, νερό και άλλους φυσικούς πόρους καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των κτιρίων και των αγαθών, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην εξασφάλιση ευημερίας για όλους εντός των ορίων του πλανήτη. Οι αρχές της κυκλικότητας αποφεύγουν τη γραμμική χρήση υλικών και αγαθών εφαρμόζοντας ορισμένες από τις αρχές επάρκειας στο επίπεδο των προϊόντων και των δομικών υλικών. Τα μέτρα για τη χρήση και την παράταση της διάρκειας ζωής των δευτερογενών υλικών είναι ουσιαστικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι ο κτιριακός τομέας της Ένωσης συνεισφέρει κατά το μερίδιό του αναλογεί στην επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας.*
- (8γ) Η ενσωμάτωση πράσινων υποδομών, όπως οι ζωντανές στέγες και οι ζωντανοί τοίχοι, στον αστικό σχεδιασμό και τον σχεδιασμό των υποδομών, μπορεί να αποτελέσει αποτελεσματικό εργαλείο για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για τη μείωση των επιζήμιων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στις αστικές περιοχές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη δημιουργία εκτάσεων με βλάστηση που μπορούν να συμβάλουν στη συγκράτηση και την κατακράτηση των όμβριων υδάτων, μειώνοντας έτσι την αστική απορροή και βελτιώνοντας τη διαχείριση των όμβριων υδάτων. Οι πράσινες υποδομές μειώνουν επίσης το «φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας», ψύχοντας τα κτίρια και τον περιβάλλοντα χώρο κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και σε περιπτώσεις κύματος καύσωνα.*
- (9) Το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη (ΔΥΠ) καθ' όλο τον κύκλο ζωής υποδηλώνει τη συνολική συμβολή των κτιρίων στις εκπομπές που ευθύνονται για την κλιματική αλλαγή. Συγκεντρώνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που ενσωματώνονται στα δομικά προϊόντα με άμεσες και έμμεσες εκπομπές από το στάδιο χρήσης. Επομένως, η απαίτηση υπολογισμού του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής των νέων κτιρίων αποτελεί ένα πρώτο βήμα για να ενισχυθεί η προσοχή που δίνεται στην απόδοση των κτιρίων καθ' όλο τον κύκλο ζωής, καθώς και στην*

κυκλική οικονομία. Ο υπολογισμός αυτός θα πρέπει να βασίζεται σε πλαίσιο εναρμονισμένο σε επίπεδο Ένωσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να παράσχει σαφή ορισμό της προσέγγισης του κύκλου ζωής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εγκρίνουν χάρτη πορείας για τη μείωση του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής των κτιρίων.

- (9α) Σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και προκειμένου να επιτευχθούν υψηλότερα επίπεδα επάρκειας και αποδοτικής χρήσης των πόρων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ελαχιστοποιήσουν τον αριθμό των μη κατειλημμένων κτιρίων. Θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη ριζική ανακαίνιση και εκμετάλλευση των εν λόγω κτιρίων, μέσω ειδικών διοικητικών και οικονομικών μέτρων, εφόσον η διαδικασία αυτή είναι οικονομικά αποδοτική, και την κατασκευή, την ανακατασκευή και την τροποποίηση του κτιρίου που οδηγεί σε χαμηλότερο ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής ενός κτιρίου. Επιπλέον, σημαντικό μερίδιο των τυχόν νέων κτιρίων θα πρέπει να κατασκευάζεται σε εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές εκτάσεις.
- (9β) Οι κανόνες κυκλικής οικονομίας για τα δομικά υλικά καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴, μαζί με το πλαίσιο που καθορίζεται στην οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵. Οι ορισμοί, οι μεθοδολογίες και οι βέλτιστες προσεγγίσεις θα πρέπει να καθοριστούν και να ενοποιηθούν σε μελλοντική αναθεώρηση των εν λόγω νομοθετικών πράξεων, ώστε να εξασφαλιστεί ένα σαφές και συνεκτικό κανονιστικό πλαίσιο για τα δομικά υλικά.
- (10) Τα κτίρια ευθύνονται για το ήμισυ περίπου των πρωτογενών εκπομπών λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (PM2.5) στην ΕΕ, τα οποία προκαλούν πρόωρους θανάτους και ασθένειες. Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και η χρήση λύσεων που βασίζονται στη φύση και βιώσιμων υλικών στα κτίρια μπορούν —και θα πρέπει— να συμβάλουν ταυτόχρονα στη μείωση των εκπομπών ρύπων,

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5).

¹⁵ Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶.

- (10α) *Η διαχείριση της ενεργειακής ζήτησης είναι σημαντικό εργαλείο που δίνει στην Ένωση τη δυνατότητα να επηρεάζει την παγκόσμια αγορά ενέργειας και, κατ' επέκταση, την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.*
- (11) Στα μέτρα για την περαιτέρω βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο οι κλιματολογικές συνθήκες συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή *μέσω πράσινων υποδομών, οι τοπικές συνθήκες, καθώς και η ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, η επάρκεια, η κυκλικότητα και η εξοικονόμηση ενέργειας, ώστε με τον τρόπο αυτό να προωθούνται πιο βιώσιμοι, συμπεριληπτικοί και καινοτόμοι τρόποι διαβίωσης για την προσαρμογή σε νέες ανάγκες. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο που να μεγιστοποιεί τα παράλληλα οφέλη όσον αφορά άλλες απαιτήσεις και στόχους για τα κτίρια, όπως η προσβασιμότητα, η πυρασφάλεια, η σεισμική ασφάλεια και η ασφάλεια των εγκαταστάσεων θέρμανσης και των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, και η χρήση για την οποία προορίζεται το κτίριο. Τα εν λόγω παράλληλα οφέλη θα πρέπει να αποτιμώνται χρηματικά προκειμένου να προσδιορίζεται ρεαλιστικά ο βέλτιστος από πλευράς κόστους χαρακτήρας των περαιτέρω βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζουν τη βελτίωση της κατάστασης των ευάλωτων νοικοκυριών και των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες.*
- (11α) *Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια τις κλιματικές επιδόσεις των κτιρίων.*
- (12) Η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση μεθοδολογία που μπορεί να *συμπληρώνεται* σε εθνικό, περιφερειακό **και τοπικό** επίπεδο. Η μεθοδολογία αυτή περιλαμβάνει, πλέον των θερμικών χαρακτηριστικών, και άλλους παράγοντες που διαδραματίζουν όλο και σημαντικότερο ρόλο όπως π.χ. οι εγκαταστάσεις θέρμανσης/κλιματισμού, η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τα

¹⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ (ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1).

συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων, **η ανάκτηση θερμότητας από λύματα, ο εξαερισμός και η ψύξη, η ανάκτηση ενέργειας, η υδρονική εξισορρόπηση**, οι έξυπνες λύσεις, τα στοιχεία παθητικής θέρμανσης και ψύξης, η σκίαση, η ποιότητα του **περιβάλλοντος** εσωτερικών χώρων, ο επαρκής φυσικός φωτισμός και ο σχεδιασμός του κτιρίου. Η μεθοδολογία υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης δεν θα πρέπει να στηρίζεται μόνο στην εποχή κατά την οποία απαιτείται θέρμανση ή κλιματισμός, αλλά θα πρέπει να καλύπτει την ετήσια ενεργειακή απόδοση του κτιρίου. Η μεθοδολογία αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η μεθοδολογία θα πρέπει, αφενός, να εξασφαλίζει ότι παρουσιάζονται οι πραγματικές συνθήκες λειτουργίας και, αφετέρου, να επιτρέπει τη χρήση της μετρούμενης ενέργειας για την επαλήθευση της ορθότητας και τη συγκρισιμότητα. Η μεθοδολογία θα πρέπει επίσης να βασίζεται σε ωριαίες και υποωριαίες χρονικές περιόδους. **Η μεθοδολογία θα πρέπει επίσης να καθιστά δυνατή την επιτόπια, εξ αποστάσεως και ηλεκτρονική επικύρωση των παραδοχών στις οποίες βασίζονται οι υπολογισμοί, συμπεριλαμβανομένων των θερμικών επιδόσεων, της σημαντικότητας, της αποδοτικότητας του συστήματος, και της διαμόρφωσης των ελέγχων, στο παραδοθέν κτίριο.** Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επιτόπου, **συμπεριλαμβανομένων των ηλιακών πάνελ οροφής σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας στις στέγες**, πέρα από το κοινό γενικό πλαίσιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να αναγνωρίζονται και να λαμβάνονται υπόψη στη μεθοδολογία υπολογισμού τα οφέλη που προκύπτουν από τη μεγιστοποίηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επιτόπου, μεταξύ άλλων και για άλλες χρήσεις (π.χ. σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων), **λαμβανομένων υπόψη της τρέχουσας και της μελλοντικής δυναμικότητας του δικτύου.**

- (13) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν ελάχιστες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και των δομικών στοιχείων με σκοπό να επιτευχθεί η βέλτιστη από πλευράς κόστους ισορροπία μεταξύ των συναφών επενδύσεων και των ενεργειακών δαπανών που εξοικονομούνται στη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής του κτιρίου, με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να θεσπίζουν ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακάς αποδοτικότερες από τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ενεργειακής απόδοσης. Θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα των κρατών μελών να αναθεωρούν τακτικά τις ελάχιστες απαιτήσεις

τους ως προς την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, συνεκτιμώντας την τεχνική πρόοδο.

- (14) Τα δύο τρίτα της ενέργειας που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση και την ψύξη των κτιρίων εξακολουθούν να προέρχονται από ορυκτά καύσιμα. Η σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης **έχει επιτακτική σημασία για την επίτευξη μηδενικών εκπομπών**. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρουν στα σχέδια ανακαίνισης κτιρίων τους τις οικείες εθνικές πολιτικές και τα μέτρα που αποσκοπούν στη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης. Επιπλέον, δεν θα πρέπει να παρέχονται χρηματοδοτικά κίνητρα για την εγκατάσταση λεβήτων που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα **από τη στιγμή που θα τεθεί σε ισχύ η παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η χρήση συστημάτων θέρμανσης που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα σε νέα κτίρια και κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, ριζική ανακαίνιση ή ανακαίνιση του συστήματος θέρμανσης, δεν επιτρέπεται από την ημερομηνία μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, και να καταργήσουν σταδιακά τη χρήση συστημάτων θέρμανσης που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα σε όλα τα κτίρια έως το 2035 και, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, όπως αποδειχθεί από την Επιτροπή, το αργότερο έως το 2040. Αυτό θα διαδραματίσει επίσης σημαντικό ρόλο στη μείωση της εξάρτησης της Ένωσης από τις εισαγωγές από τρίτες χώρες, στη μείωση των λογαριασμών ενέργειας των πολιτών και της ευπάθειας στις διακυμάνσεις των τιμών, και στην ανάσχεση των υπερβάσεων των οριακών τιμών ατμοσφαιρικής ρύπανσης.**

- (14α) **Η ανακαίνιση των συστημάτων θέρμανσης περιλαμβάνει την αντικατάσταση ή την ανακαίνιση της μονάδας παραγωγής θερμότητας, και μπορεί επίσης να περιλαμβάνει και άλλα στοιχεία του συστήματος θέρμανσης, όπως τον εξοπλισμό άντλησης, τη μόνωση των σωληνώσεων, τα χειριστήρια ή τις τερματικές μονάδες, όπως θερμαντικά σώματα ή μονάδες ανεμιστήρα-στοιχείου. Παρά τον αντίκτυπό τους στη συνολική απόδοση του συστήματος, η αντικατάσταση ή ανακαίνιση μεμονωμένων στοιχείων χωρίς να περιλαμβάνεται η μονάδα παραγωγής θερμότητας δεν θα πρέπει να θεωρείται ανακαίνιση του συστήματος θέρμανσης, δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά είναι ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη πηγή ενέργειας. Η ανακαίνιση του συστήματος θέρμανσης αποτελεί ευκαιρία για τη στήριξη της απανθρακοποίησης της θέρμανσης σε ολόκληρη την Ένωση.**

- (14β) *Η αποδοτική χρήση της απορριπτόμενης θερμότητας από τα συστήματα ζεστού νερού οικιακής χρήσης αποτελεί σημαντική ευκαιρία για εξοικονόμηση ενέργειας. Η προετοιμασία ζεστού νερού αποτελεί τη βασική πηγή κατανάλωσης ενέργειας στα νέα κτίρια και, υπό κανονικές συνθήκες, η θερμότητα αυτή χάνεται και δεν επαναχρησιμοποιείται. Δεδομένου ότι η μεγαλύτερη κατανάλωση ζεστού νερού πραγματοποιείται στα ντους, η εκμετάλλευση της θερμότητας από τις αποχετεύσεις των ντους στα κτίρια θα μπορούσε να αποτελέσει απλό και οικονομικά αποδοτικό τρόπο εξοικονόμησης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας και των συναφών εκπομπών CO₂ και μεθανίου από την παραγωγή ζεστού νερού για οικιακή χρήση.*
- (14γ) *Για να επιτευχθεί οικονομικά αποδοτική απανθρακοποίηση της θέρμανσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των διαθέσιμων τεχνολογιών και να στηρίζουν λύσεις πολλαπλών φορέων, λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια του εφοδιασμού, τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας και την ευελιξία.*
- (15) Οι απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τεχνικά συστήματα κτιρίου θα πρέπει να ισχύουν για ολόκληρα τα συστήματα, όπως είναι εγκατεστημένα στα κτίρια, και όχι για την απόδοση αυτόνομων στοιχείων, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών για συγκεκριμένα προϊόντα βάσει της οδηγίας 2009/125/EK του **Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**¹⁷. Κατά τη θέσπιση απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης για τεχνικά συστήματα κτιρίου τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν, εφόσον υπάρχουν και είναι κατάλληλα, εναρμονισμένα μέσα, ιδίως μεθόδους δοκιμών και υπολογισμού και κατηγορίες ενεργειακής απόδοσης που έχουν αναπτυχθεί δυνάμει των εκτελεστικών μέτρων της οδηγίας 2009/125/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ■ , και του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸, ώστε να

¹⁷ **Οδηγία 2009/125/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10).**

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1).

εξασφαλίζεται η συνοχή με συναφείς πρωτοβουλίες και να ελαχιστοποιείται κατά το δυνατόν ο δυνητικός κατακερματισμός της αγοράς.

- (16) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Η έννοια του κινήτρου που χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει επομένως να θεωρηθεί ως αποτελούσα κρατική ενίσχυση.
- (17) Η Επιτροπή πρέπει να θεσπίσει συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο για τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση. ***Με την επανεξέταση του εν λόγω πλαισίου θα καταστεί δυνατός ο υπολογισμός τόσο της ενεργειακής απόδοσης όσο και των επιδόσεων όσον αφορά τις εκπομπές, και θα λαμβάνονται υπόψη τα αποτιμήσιμα εξωτερικά επακόλουθα στο περιβάλλον, την κοινωνία και την υγεία.*** Τα κράτη μέλη πρέπει να χρησιμοποιήσουν το εν λόγω πλαίσιο για να συγκρίνουν τα αποτελέσματα με τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση που έχουν τα ίδια θεσπίσει. Εάν διαπιστωθούν σημαντικές ασυμφωνίες, π.χ. άνω του 15 %, μεταξύ υπολογιζόμενων βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και ισχυουσών ελάχιστων απαιτήσεων όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δικαιολογούν τη διαφορά ή να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για τη μείωσή της. Ο εκτιμώμενος οικονομικός κύκλος ζωής ενός κτιρίου ή δομικού στοιχείου θα πρέπει να προσδιορίζεται από τα κράτη μέλη, λαμβανομένων υπόψη των τρεχουσών πρακτικών και της πείρας κατά τον προσδιορισμό του συνήθους οικονομικού κύκλου ζωής. Τα αποτελέσματα της εν λόγω σύγκρισης και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εξαγωγή αυτών των αποτελεσμάτων πρέπει να κοινοποιούνται τακτικά στην Επιτροπή. Οι εκθέσεις αυτές αναμένεται να επιτρέψουν στην Επιτροπή να αξιολογεί την πρόοδο που σημειώνουν τα κράτη μέλη στην επίτευξη βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και να υποβάλλει σχετικές εκθέσεις. ***Κατά την εφαρμογή της συγκριτικής μεθοδολογίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο κτιρίου δεν περιλαμβάνουν μέτρα που συνεπάγονται τη χρήση ορυκτών καυσίμων σε νέα κτίρια, εξετάζοντας παράλληλα διάφορες επιλογές, όπως την επιτόπια παροχή ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των αντλιών θερμότητας και των ηλιακών τεχνολογιών, μέσω της αυτοκατανάλωσης***

ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της κοινής αυτοκατανάλωσης, του επιμερισμού της ενέργειας ή της προμήθειας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται από μια ενεργειακή κοινότητα, της ανανεώσιμης ενέργειας και της ενέργειας από απόβλητα από ένα αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων ενεργειακής απόδοσης, τόσο για τις μακροοικονομικές όσο και για τις δημοσιονομικές προοπτικές, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει ετήσιο επιτόκιο 3 %. Η μέθοδος βελτιστοποίησης και ο μακροοικονομικός υπολογισμός του συνολικού κόστους θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξωτερικά επακόλουθα της χρήσης ενέργειας για το περιβάλλον και την υγεία, καθώς και μακροοικονομικά οφέλη για το σύνολο της οικονομίας όσον αφορά, για παράδειγμα, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και το ΑΕγχΠ.

- (18) Οι μεγάλης κλίμακας ανακαινίσεις υφιστάμενων κτιρίων, ανεξάρτητα από το μέγεθος, δίνουν ευκαιρία για τη λήψη οικονομικώς συμφερόντων μέτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Για τη βέλτιστη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, θα πρέπει να είναι δυνατό οι ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση να περιορίζονται σε όσα ανακαινισμένα τμήματα συνδέονται περισσότερο με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, *ενώ παράλληλα θα καλύπτουν τα συστήματα θέρμανσης και ψύξης*. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν να ορίσουν την «ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας» είτε ως ποσοστό της επιφάνειας του κελύφους του κτιρίου είτε με όρους αξίας του κτιρίου. Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να ορίσει την «ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας» με βάση την αξία του κτιρίου, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αξίες όπως η αναλογιστική αξία ή η τρέχουσα αξία βάσει του κόστους ανοικοδόμησης, εξαιρουμένης της αξίας του οικοπέδου.

- (18α) *Για την εξασφάλιση αξιοπρεπούς στέγασης για όλους, είναι απαραίτητο να οριστούν οι ευάλωτες περιοχές ή γειτονιές σε σύνδεση με την ενεργειακή φτώχεια, κατά τρόπο που να επιτρέπει τον ακριβέστερο εντοπισμό των λιγότερο ανεπτυγμένων μικροπεριοχών —τόσο αγροτικών όσο και αστικών— που περικλείονται σε περισσότερο ανεπτυγμένες περιοχές. Αυτό θα συνέβαλε στον προσδιορισμό και τον εντοπισμό των πιο ευάλωτων κοινωνικών τομέων και εκείνων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, καθώς και των νοικοκυριών που είναι εκτεθειμένα σε υψηλό ενεργειακό κόστος και δεν διαθέτουν τα μέσα για την ανακαίνιση των κτιρίων που χρησιμοποιούν, βοηθώντας έτσι στην*

καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων που μπορεί να προκύψουν από την εφαρμογή των διαφόρων μέτρων για το κλίμα. Επιπλέον, η ανεπαρκής στέγαση αποτελεί συστηματική αιτία ενεργειακής φτώχειας, κατάσταση στην οποία ζουν 50 εκατομμύρια άτομα στην Ένωση, χωρίς δυνατότητα να φωτίζουν, να θερμαίνουν ή να ψύχουν επαρκώς τα σπίτια τους, ενώ πάνω από το 20 % των φτωχών νοικοκυριών στην Ένωση ζουν σε κατοικία με μούχλα, υγρασία ή σήψη.

- (19) Η ενισχυμένη φιλοδοξία της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια απαιτεί τη διαμόρφωση ενός νέου οράματος για τα κτίρια: κατασκευή κτιρίων μηδενικών εκπομπών, τα οποία έχουν πολύ χαμηλές ενεργειακές απαιτήσεις που καλύπτονται πλήρως από ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, όπου είναι τεχνικά εφικτό. Όλα τα νέα κτίρια θα πρέπει να είναι κτίρια μηδενικών εκπομπών και όλα τα υφιστάμενα κτίρια θα πρέπει να μετατραπούν σε κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2050. ***Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το χρονοδιάγραμμα της ενεργειακής μετάβασης και το κοινωνικό κόστος κατά τον καθορισμό τυχόν προθεσμιών στόχου.***
- (20) Υπάρχουν διάφορες δυνατότητες για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών ενός αποδοτικού κτιρίου με ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές: επιτόπιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η ηλιακή ***θερμική ενέργεια, η γεωθερμική ενέργεια,*** τα ηλιακά φωτοβολταϊκά, οι αντλίες θερμότητας, ***η υδροηλεκτρική ενέργεια*** και η βιομάζα, η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται από κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας ή ενεργειακές κοινότητες πολιτών, και η τηλεθέρμανση και η τηλεψύξη με βάση ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή ***ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας από λύματα, ζεστό νερό χρήσης ή αέρα και η ανανεώσιμη ενέργεια που παρέχεται από το ηλεκτρικό δίκτυο.***
- (20α) ***Με τον αυξημένο εξηλεκτρισμό της θέρμανσης και την αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, απαιτείται η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία υπερβολικής πίεσης στη δυναμικότητα του δικτύου και η υπερδιαστασιολόγηση της δυναμικότητας παραγωγής για τη διαχείριση των κορυφών της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας. Η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων θα στηρίζει το δίκτυο και θα μειώσει τις ανάγκες δυναμικότητας παραγωγής. Αυτό περιλαμβάνει την αντιμετώπιση της εποχικότητας της ζήτησης θέρμανσης, η οποία σε πολλά κράτη μέλη αποτελεί το κύριο μέρος της ζήτησης αιχμής του ενεργειακού συστήματος.***

- (20β) *Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει τη δυναμικότητα δικτύου που απαιτείται για την ενσωμάτωση λύσεων ανανεώσιμης ενέργειας και ηλεκτρικής θέρμανσης και να εντοπίσει τους εναπομείναντες φραγμούς για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αυτοκατανάλωσης από ανανεώσιμες πηγές, ιδίως όσους αφορούν εάλωτα νοικοκυριά.*
- (21) Η απανθρακοποίηση του κτιριακού δυναμικού της Ένωσης είναι αναγκαία και απαιτεί την πραγματοποίηση ενεργειακών ανακαινίσεων μεγάλης κλίμακας: σχεδόν το 75 % του κτιριακού δυναμικού της Ένωσης έχει χαμηλή ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα για τα κτίρια, και το 85-95 % των κτιρίων που υφίστανται σήμερα θα υφίστανται ακόμη το 2050. Ωστόσο, το σταθμισμένο ετήσιο ποσοστό ενεργειακής ανακαινίσης είναι σταθερά χαμηλό και ανέρχεται περίπου στο 1 %. Με αυτούς τους ρυθμούς, θα χρειάζονταν αιώνες για την απανθρακοποίηση του κτιριακού τομέα. Κατά συνέπεια, η προώθηση και στήριξη της ανακαινίσης κτιρίων *σε ποσοστό ανακαινίσης τουλάχιστον τριπλάσιο του υφιστάμενου*, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης σε συστήματα θέρμανσης χωρίς εκπομπές, αποτελεί βασικό στόχο της παρούσας οδηγίας. *Η στήριξη των ανακαινίσεων σε επίπεδο συνοικίας, μεταξύ άλλων μέσω ανακαινίσεων βιομηχανικού ή σειριακού τύπου, παρέχει οφέλη καθώς θα τονώσει τον όγκο και το βάθος των ανακαινίσεων κτιρίων και θα οδηγήσει στην ταχύτερη και φθηνότερη απανθρακοποίηση του κτιριακού δυναμικού.*
- (22) Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης αποτελούν το βασικό ρυθμιστικό εργαλείο για την προώθηση της μεγάλης κλίμακας ανακαινίσης υφιστάμενων κτιρίων, δεδομένου ότι αντιμετωπίζουν τους βασικούς φραγμούς που εμποδίζουν την πραγματοποίηση ανακαινίσεων (π.χ. διχασμός κινήτρων και δομές συνιδιοκτησίας), οι οποίοι δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με την παροχή χρηματοδοτικών κινήτρων. Η θέσπιση ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης αναμένεται να οδηγήσει στη σταδιακή κατάργηση των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις και στη συνεχή βελτίωση του εθνικού κτιριακού δυναμικού, και θα συμβάλει στον μακροπρόθεσμο στόχο της απανθρακοποίησης του κτιριακού δυναμικού έως το 2050.
- (23) Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που καθορίζονται σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει να επικεντρώνονται στην ανακαινίση των κτιρίων που έχουν το μεγαλύτερο δυναμικό όσον αφορά την απανθρακοποίηση και τη μείωση της

ενεργειακής φτώχειας, καθώς και διευρυμένα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, ιδίως για τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, τα οποία πρέπει να ανακαινιστούν κατά προτεραιότητα.

- (23α) *Η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύσει συνοπτική έκθεση σχετικά με την κατάσταση και την πρόοδο του κτιριακού δυναμικού της Ένωσης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, προκειμένου να επικεντρωθούν κατάλληλα οι προσπάθειες και οι επενδύσεις.*
- (24) *Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να ανοίξουν τον δρόμο, με τη στήριξη χρηματοδοτικών μηχανισμών, για τη σταδιακή αύξηση των κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, ιδίως όσον αφορά τις αγροτικές και απομονωμένες περιοχές.* Κατά την επανεξέταση της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον πρέπει να θεσπιστούν περαιτέρω δεσμευτικά ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης ώστε να επιτευχθεί η απανθρακοποίηση του κτιριακού δυναμικού έως το 2050.
- (24α) *Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συνάδει με τις βασικές αρχές του δικαίου των κρατών μελών περί ιδιοκτησίας και μίσθωσης.*
- (25) Η θέσπιση ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να συνοδεύεται από ένα ευνοϊκό πλαίσιο που θα περιλαμβάνει τεχνική βοήθεια και χρηματοδοτικά μέτρα, *καθώς και πολιτικές που αποσκοπούν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων στον τομέα των κατασκευών και των ανακαινίσεων.* Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο δεν συνιστούν «πρότυπα της Ένωσης» κατά την έννοια των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, αλλά τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστούν «πρότυπα της Ένωσης». Σύμφωνα με τους αναθεωρημένους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν κρατικές ενισχύσεις για την ανακαίνιση κτιρίων με σκοπό τη συμμόρφωση με τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης, δηλαδή με σκοπό την επίτευξη συγκεκριμένης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης, μέχρις ότου καταστούν υποχρεωτικά τα εν λόγω πρότυπα σε επίπεδο Ένωσης. Μόλις τα πρότυπα καταστούν υποχρεωτικά, τα κράτη μέλη θα μπορούν να συνεχίσουν να χορηγούν κρατικές ενισχύσεις για την ανακαίνιση κτιρίων και κτιριακών μονάδων που εμπίπτουν στα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η

ανακαίνιση κτιρίων αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλότερης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης από την καθορισμένη ελάχιστη κατηγορία.

- (26) Η ταξινόμια της ΕΕ ταξινομεί τις περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες από όλους τους τομείς της οικονομίας, μεταξύ άλλων και από τον κτιριακό τομέα. Σύμφωνα με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη σχετικά με την ταξινόμια της ΕΕ για το κλίμα, η ανακαίνιση κτιρίων θεωρείται βιώσιμη δραστηριότητα στην περίπτωση που οδηγεί σε εξοικονόμηση ενέργειας ύψους τουλάχιστον 30 %, συμμορφώνεται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για μεγάλης κλίμακας ανακαινίσεις υφιστάμενων κτιρίων ή συνίσταται σε επιμέρους μέτρα που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, όπως η εγκατάσταση, συντήρηση ή επισκευή εξοπλισμού ενεργειακής απόδοσης ή οργάνων και συσκευών μέτρησης, ρύθμισης και ελέγχου της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, εφόσον τα εν λόγω επιμέρους μέτρα συμμορφώνονται με τα καθορισμένα κριτήρια. Η ανακαίνιση κτιρίων με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης είναι κατά κανόνα σύμφωνη με τα κριτήρια ταξινόμιας της ΕΕ που σχετίζονται με τις δραστηριότητες ανακαίνισης κτιρίων.
- (27) Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει να βασίζονται σε εναρμονισμένες κατηγορίες ενεργειακής απόδοσης. Με την εναρμόνιση των κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης και τον ορισμό της χαμηλότερης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης. Η ως το 15 % του εθνικού κτιριακού δυναμικού με τις χειρότερες επιδόσεις κάθε κράτους μέλους, εξασφαλίζεται ότι καταβάλλονται παρόμοιες προσπάθειες από όλα τα κράτη μέλη, ενώ με τον ορισμό της βέλτιστης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης Α εξασφαλίζεται η σύγκλιση της εναρμονισμένης κλίμακας κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης με το κοινό όραμα για κτίρια μηδενικών εκπομπών.
- (28) Οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για υφιστάμενα κτίρια και δομικά στοιχεία περιλαμβάνονταν ήδη στις προγενέστερες οδηγίες και θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν. Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που θεσπίστηκαν πρόσφατα ορίζουν ένα όριο για την ελάχιστη ενεργειακή απόδοση των υφιστάμενων κτιρίων και εξασφαλίζουν την πραγματοποίηση ανακαίνισης σε κτίρια χαμηλής ενεργειακής απόδοσης, ενώ οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης

για υφιστάμενα κτίρια και δομικά στοιχεία εξασφαλίζουν το αναγκαίο βάθος ανακαίνισης κατά την πραγματοποίηση ανακαίνισης.

- (28α) *Είναι επείγουσα ανάγκη να μειωθεί η εξάρτηση των κτιρίων από τα ορυκτά καύσιμα και να επιταχυνθούν οι προσπάθειες για την απανθρακοποίηση και τον εξηλεκτρισμό της οικείας κατανάλωσης ενέργειας. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η οικονομικά αποδοτική εγκατάσταση ηλιακών τεχνολογιών σε μεταγενέστερο στάδιο, όλα τα νέα κτίρια θα πρέπει να διαθέτουν υποδομές για να δεχθούν εγκαταστάσεις ηλιακής ενέργειας, δηλαδή να έχουν σχεδιαστεί ώστε να βελτιστοποιούν το δυναμικό παραγωγής ηλεκτρισμού με ηλιακή ενέργεια με βάση την ένταση της ηλιακής ακτινοβολίας στην εγκατάσταση, ώστε να είναι δυνατή η εγκατάσταση ηλιακών τεχνολογιών χωρίς δαπανηρές δομικές παρεμβάσεις. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την τοποθέτηση κατάλληλων ηλιακών εγκαταστάσεων σε νέα κτίρια, τόσο οικιστικής όσο και μη οικιστικής χρήσης, καθώς και σε υφιστάμενα μη οικιστικής χρήσης κτίρια. Η μεγάλης κλίμακας τοποθέτηση ηλιακών εγκαταστάσεων στα κτίρια θα συμβάλει σημαντικά στην αποτελεσματικότερη προστασία των καταναλωτών από τις αυξανόμενες και ασταθείς τιμές των ορυκτών καυσίμων, θα μειώσει την έκθεση των ευάλωτων νοικοκυριών στο υψηλό ενεργειακό κόστος και θα επιφέρει ευρύτερα περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Προκειμένου να αξιοποιηθούν αποδοτικά οι δυνατότητες των ηλιακών εγκαταστάσεων στα κτίρια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν κριτήρια για την εφαρμογή και τις πιθανές εξαιρέσεις από την τοποθέτηση ηλιακών εγκαταστάσεων στα κτίρια σύμφωνα με τις εκτιμώμενες τεχνικές και οικονομικές δυνατότητες των εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων που διέπονται από την υποχρέωση αυτή.*
- (28β) *Στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να λαμβάνεται πλήρως υπόψη η ανακοίνωση της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 2022, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για την ηλιακή ενέργεια», και ιδίως η σχετική ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας στις στέγες. Τα ηλιακά φωτοβολταϊκά και οι ηλιοθερμικές τεχνολογίες θα πρέπει να αναπτυχθούν γρήγορα, με οφέλη τόσο για το κλίμα όσο και για τα οικονομικά των πολιτών και των επιχειρήσεων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν ισχυρά πλαίσια στήριξης για τα συστήματα οροφής, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με την αποθήκευση ενέργειας και τις αντλίες θερμότητας, βάσει προβλέψιμων χρόνων αποπληρωμής κάτω των 10 ετών. Τα κράτη μέλη θα*

πρέπει να εφαρμόσουν τα μέτρα κατά προτεραιότητα, με τη χρήση διαθέσιμης ενωσιακής χρηματοδότησης, ιδίως τα νέα κεφάλαια των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αφορούν το σχέδιο REPowerEU. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί σε ετήσια βάση την πρόοδο που σημειώνεται στην υλοποίηση της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας στις στέγες, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη του τομέα.

- (29) Προκειμένου να επιτευχθεί ένα απανθρακοποιημένο κτιριακό δυναμικό υψηλής ενεργειακής απόδοσης και να μετατραπουν τα υφιστάμενα κτίρια σε κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2050, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων που θα αντικαταστήσουν τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης και θα αποτελέσουν ένα ακόμη ισχυρότερο, πλήρως λειτουργικό εργαλείο σχεδιασμού για τα κράτη μέλη, το οποίο θα δίνει μεγαλύτερη έμφαση στη χρηματοδότηση και θα εξασφαλίζει ότι υπάρχει διαθέσιμο εργατικό δυναμικό που διαθέτει κατάλληλες δεξιότητες για την πραγματοποίηση ανακαινίσεων κτιρίων, *καθώς και στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, τη διασφάλιση ηλεκτρικής ασφάλειας και πυρασφάλειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις.* Στα σχέδια ανακαίνισης κτιρίων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν τους οικείους εθνικούς στόχους για την ανακαίνιση κτιρίων. Σύμφωνα με το άρθρο 21 στοιχείο β) σημείο 7) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και με τους ευνοϊκούς όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν περιγραφή των μέτρων χρηματοδότησης, καθώς και περιγραφή των επενδυτικών αναγκών και των διοικητικών πόρων για την υλοποίηση των οικείων σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων. *Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο χρήσης ενωσιακών χρηματοδοτικών μηχανισμών, ιδίως του Μηχανισμού Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού*

¹⁹ *Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).*

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰, των Διαρθρωτικών Ταμείων, του Ταμείου Συνοχής και του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) .../... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, σύμφωνα με την πρόταση COM(2021)0568]²¹, για τη χρηματοδότηση της υλοποίησης των οικείων σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων.

- (29α) *Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το εργατικό δυναμικό της Ένωσης είναι πλήρως προετοιμασμένο να εργαστεί ενεργά για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το κλίμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να στοχεύουν στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων στον κατασκευαστικό και οικοδομικό τομέα, μεταξύ άλλων μέσω των εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα.*
- (30) Τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να βασίζονται σε εναρμονισμένο υπόδειγμα προκειμένου να διασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των σχεδίων. Για να εξασφαλιστεί το απαιτούμενο επίπεδο φιλοδοξίας, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει τα προσχέδια και να εκδώσει συστάσεις προς τα κράτη μέλη.
- (31) Τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να συνδέονται στενά με τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, και η πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη των εθνικών στόχων και τη συμβολή των σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων στους εθνικούς και ενωσιακούς στόχους θα πρέπει να αναφέρεται στο πλαίσιο της υποβολής εκθέσεων ανά διετία δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Λαμβανομένης υπόψη της επείγουσας ανάγκης να αυξηθούν οι ανακαινίσεις βάσει αξιόπιστων εθνικών σχεδίων, η ημερομηνία υποβολής των πρώτων εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να οριστεί το συντομότερο δυνατόν.
- (32) Η σταδιακή **ριζική** ανακαίνιση μπορεί να αποτελέσει λύση για την αντιμετώπιση του υψηλού αρχικού κόστους και της ταλαιπωρίας για τους κατοίκους που ενδέχεται να προκύψει κατά την ανακαίνιση «μια κι έξω» **και μπορεί να επιτρέψει λιγότερο ανατρεπτικά και αποδοτικότερα ως προς το κόστος μέτρα ανακαίνισης.**

²⁰ *Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).*

²¹ *Κανονισμός (ΕΕ) .../... [κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, σύμφωνα με την πρόταση COM(2021)0568].*

Ωστόσο, η σταδιακή **ριζική** ανακαίνιση πρέπει να σχεδιαστεί προσεκτικά ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ένα στάδιο ανακαίνισης να εμποδίσει την εκτέλεση αναγκαίων επόμενων σταδίων. **Η ριζική ανακαίνιση ενός σταδίου μπορεί να είναι πιο αποδοτική από πλευράς κόστους και να καταλήξει σε επιλογές χαμηλότερου προϋπολογισμού άνθρακα, ώστε να επιτευχθεί ένα πλήρως απανθρακοποιημένο ενωσιακό κτιριακό δυναμικό μηδενικών εκπομπών. Οι ριζικές ανακαινίσεις ενός σταδίου και οι σταδιακές ριζικές ανακαινίσεις είναι αμφότερες βάσιμες επιλογές για ριζικές ανακαινίσεις, δεδομένου ότι κατά τον καθορισμό των καταλληλότερων λύσεων για την απανθρακοποίηση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διαφορετικοί παράγοντες, όπως η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, ο συνακόλουθος προϋπολογισμός άνθρακα, η χρήση κτιρίων, ο χρόνος ανακαίνισης, η υφιστάμενη κατάσταση του κτιρίου, η έκταση των ανακαινίσεων και ο εφοδιασμός ενός κτιρίου με πρωτογενή ενέργεια. Τα διαβατήρια ανακαίνισης παρέχουν έναν σαφή χάρτη πορείας για τη σταδιακή ριζική ανακαίνιση και βοηθούν τους ιδιοκτήτες και τους επενδυτές να προγραμματίζουν το καλύτερο χρονοδιάγραμμα και το πεδίο εφαρμογής των παρεμβάσεων. Συνεπώς, τα διαβατήρια ανακαίνισης θα πρέπει να προωθούνται και να προσφέρονται ως προαιρετικό εργαλείο για τους ιδιοκτήτες κτιρίων σε όλα τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα διαβατήρια ανακαίνισης δεν δημιουργούν δυσανάλογη επιβάρυνση για τα εμπλεκόμενα μέρη και συνοδεύονται από επαρκή οικονομική στήριξη για τα ευάλωτα νοικοκυριά, ιδίως όταν η συγκεκριμένη κατοικία αποτελεί το μοναδικό οικιστικό ακίνητο που διαθέτουν.**

- (32α) **Οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις αποτελούν σημαντικό μέσο για την τόνωση της σταδιακής ανακαίνισης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν μηχανισμούς που θα επιτρέπουν τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων στα διάφορα στάδια της σταδιακής ανακαίνισης. Όταν καθίστανται διαθέσιμα νέα και αποτελεσματικότερα κίνητρα κατά τα διάφορα στάδια της ανακαίνισης, θα πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε αυτά τα νέα κίνητρα κατά τρόπο που επιτρέπει στους δικαιούχους να στραφούν σε αυτά.**
- (33) Η έννοια της «ριζικής ανακαίνισης» δεν έχει οριστεί ακόμη **στο δίκαιο** της Ένωσης. Για να επιτευχθεί το μακρόπνοο όραμα για τα κτίρια, η ριζική ανακαίνιση θα πρέπει να οριστεί ως η ανακαίνιση με την οποία τα κτίρια μετατρέπονται σε κτίρια μηδενικών εκπομπών. Σε πρώτο στάδιο, θα πρέπει να οριστεί ως η ανακαίνιση με την οποία τα κτίρια μετατρέπονται σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση

ενέργειας. Ο ορισμός αυτός αποσκοπεί στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Η ριζική ανακαίνιση για σκοπούς ενεργειακής απόδοσης αποτελεί εξαιρετική ευκαιρία να εξεταστούν και άλλες πτυχές, όπως **η ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων**, οι συνθήκες διαβίωσης των ευάλωτων νοικοκυριών, **η επάρκεια και η κυκλικότητα**, η αύξηση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, **η βελτίωση της ανθεκτικότητας των περιβαλλοντικών και υγειονομικών προτύπων** έναντι των κινδύνων καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων της σεισμικής ανθεκτικότητας, της πυρασφάλειας, **της ηλεκτρικής ασφάλειας** και της αφαίρεσης επικίνδυνων ουσιών, όπως ο αμιάντος, καθώς και η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία, **και η βελτίωση των καταβοθρών άνθρακα**, όπως οι επιφάνειες με βλάστηση.

- (33α) *Ένα πρότυπο ριζικών ανακαινίσεων, εάν συνοδεύεται από επαρκή στήριξη και πληροφόρηση, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής βοήθειας και της κατάρτισης, μπορεί να αποτελέσει έναν τρόπο για την επίτευξη μεγαλύτερης μείωσης των εκπομπών. Οι τοπικοί φορείς χάραξης πολιτικής διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στον σχεδιασμό της αγοράς ενεργειακής ανακαίνισης μέσω τοπικών κανονισμών, προωθώντας τη σταδιακή κατάργηση των αναποτελεσματικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, τη διαχείριση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων και την ανάπτυξη συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Οι ανακαινίσεις πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με υψηλά πρότυπα για την αποτελεσματική μείωση των εκπομπών και την αποφυγή κενών στις επιδόσεις τα οποία μπορεί να δυσχεράνουν την επίτευξη των στόχων μεσοπρόθεσμα.*
- (34) Για να προωθήσουν τη ριζική ανακαίνιση και τη σταδιακή ριζική ανακαίνιση, που αποτελεί έναν από τους στόχους της στρατηγικής για το κύμα ανακαινίσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρούν το υψηλότερο δυνατό επίπεδο υποστήριξης σε οικονομικό και διοικητικό επίπεδο για τη ριζική ανακαίνιση των κτιρίων μεμονωμένης κατοικίας με τις χειρότερες επιδόσεις.
- (35) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν τις αναβαθμίσεις της ενεργειακής απόδοσης στα υφιστάμενα κτίρια, οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη υγιούς ποιότητας περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία ενός υγιεινού και οικονομικά προσιτού χώρου διαβίωσης, την αφαίρεση του αμιάντου και άλλων επιβλαβών ουσιών, την αποφυγή της παράνομης αφαίρεσης επιβλαβών ουσιών και τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης με τις υπάρχουσες νομοθετικές πράξεις, όπως οι

οδηγίες 2009/148/ΕΚ²² και (ΕΕ) 2016/2284²³ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

- (35α) *Οι ολοκληρωμένες προσεγγίσεις σε επίπεδο συνοικίας ή γειτονιάς καθιστούν δυνατή την υλοποίηση συνολικών ιδεών ανακαίνισης κτιρίων που συνδέονται χωρικά, όπως συγκροτήματα κατοικιών. Αυτές οι προσεγγίσεις ανακαίνισης προσφέρουν πολλαπλές λύσεις σε μεγαλύτερη κλίμακα. Τα ολοκληρωμένα σχέδια ανακαίνισης μπορούν να υιοθετούν μια πιο ολιστική προσέγγιση, που να αντιμετωπίζει το ευρύτερο κοινοτικό οικοσύστημα, όπως οι ανάγκες μεταφορών και οι κατάλληλες βιώσιμες πηγές ενέργειας, μεταξύ των οποίων οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας επιτόπου και πλησίον ή η τηλεθέρμανση και τηλεψύξη. Τα σχέδια αυτά επιτρέπουν τη βελτίωση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας των απαιτούμενων εργασιών, ενισχύουν τις συνδέσεις μεταξύ των τρόπων μεταφοράς και λαμβάνουν υπόψη τις υφιστάμενες υποδομές με σκοπό τη βελτιστοποίηση του συστήματος, καθώς και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Επομένως, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να προωθεί την ευρύτερη χρήση ολοκληρωμένων και συμμετοχικών προσεγγίσεων σε επίπεδο συνοικίας, οι οποίες καθιστούν δυνατές συνέργειες και δυνητικές εξοικονομήσεις ενέργειας που θα παρέμεναν αναξιοποίητες εάν δινόταν έμφαση αποκλειστικά σε μεμονωμένα κτίρια. Τα ολοκληρωμένα σχέδια ανακαίνισης μπορούν επίσης να αποφέρουν οφέλη όπως η βελτίωση της ποιότητας του αέρα, η μείωση των συνοικιακών εκπομπών και η ευρείας κλίμακας μείωση της ενεργειακής φτώχειας. Οι συνοικίες θα πρέπει να προσδιορίζονται από τις τοπικές αρχές, ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες.*
- (35β) *Προκειμένου να υποστηριχθεί ο πολλαπλασιασμός και η αναπαραγωγικότητα των επιτυχημένων έργων ανακαίνισης κτιρίων, σύμφωνα με την πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, ιδίως με γνώμονα τον στόχο της βιωσιμότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν εθνικές βιομηχανικές πολιτικές για τη μεγάλης κλίμακας παραγωγή, με σκοπό την ανακαίνιση κτιρίων, τοπικά προσαρμόσιμων προκατασκευασμένων δομικών στοιχείων που παρέχουν*

²² Οδηγία 2009/148/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμιάντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (ΕΕ L 330 της 16.12.2009, σ. 28).

²³ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ (ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1).

διαφορετικές λειτουργίες, συμπεριλαμβανομένων της αισθητικής, της μόνωσης, της παραγωγής ενέργειας και της μόνωσης, και πράσινων υποδομών. Θα πρέπει επίσης να προωθούν τη βιοποικιλότητα, τη διαχείριση των υδάτων, την προσβασιμότητα και την κινητικότητα.

- (35γ) *Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν εθνικά καθεστώτα ηλεκτρικών επιθεωρήσεων λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ένα υψηλό ποσοστό των οικιακών και τυχαίων οικιακών πυρκαγιών έχουν ηλεκτρική πηγή και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις είναι ασφαλείς και έτοιμες για νέες χρήσεις που έχουν ως στόχο την επίτευξη κτιρίων με μηδενικές εκπομπές.*
- (35δ) *Η συνεκτίμηση της σχέσης νερού-ενέργειας είναι ιδιαίτερα σημαντική για να αντιμετωπιστούν η αλληλεξαρτώμενη χρήση ενέργειας και νερού και η αυξανόμενη πίεση που ασκείται στους δύο αυτούς πόρους. Η αποτελεσματική διαχείριση και η επαναχρησιμοποίηση του νερού μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας, επιφέροντας κλιματικά, αλλά και οικονομικά και κοινωνικά οφέλη.*
- (36) Τα ηλεκτρικά οχήματα αναμένεται να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην απανθρακοποίηση και στην αποδοτικότητα του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως μέσω της παροχής υπηρεσιών ευελιξίας, εξισορρόπησης και αποθήκευσης, και ειδικότερα μέσω *της ανάπτυξης της έξυπνης φόρτισης* και της συγκέντρωσης. Θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες των ηλεκτρικών οχημάτων να ενοποιηθούν με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και να συμβάλουν στην αποδοτικότητα του συστήματος και στην περαιτέρω απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, *μεταξύ άλλων μέσω της εγκατάστασης υποδομών δημόσιας φόρτισης σε χώρους στάθμευσης*. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υπάρχουν σημεία φόρτισης στα κτίρια, δεδομένου ότι εκεί σταθμεύουν τακτικά και για μεγάλα χρονικά διαστήματα ηλεκτρικά οχήματα. Η *αργή έξυπνη και αμφίδρομη* φόρτιση είναι οικονομική, και η εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης σε ιδιωτικούς χώρους προσφέρει δυνατότητες αποθήκευσης ενέργειας για το υπόψη κτίριο. *Σε συνδυασμό με δεδομένα που παρέχονται από έξυπνους μετρητές και δεδομένα που παράγονται από το όχημα, οι υποδομές φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα θα μπορούσαν επίσης να παρέχουν λύσεις ευελιξίας και ενοποίησης υπηρεσιών έξυπνης και αμφίδρομης φόρτισης και υπηρεσιών ενοποίησης*

συστημάτων γενικότερα. Τα ηλεκτρικά οχήματα με δυνατότητα αμφίδρομης φόρτισης αυξάνουν την ικανότητα των κτιρίων και του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας να εξισορροπούν την προσφορά και τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως κατά τις ώρες αιχμής και με χαμηλότερο κόστος, και δίνουν στους χρήστες τη δυνατότητα να παρέχουν ενεργά τέτοιες υπηρεσίες έναντι επαρκούς αμοιβής.

- (37) Η χρήση ηλεκτρικών οχημάτων, σε συνδυασμό με αυξημένο μερίδιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Τα ηλεκτρικά οχήματα αποτελούν σημαντική συνιστώσα της μετάβασης στην καθαρή ενέργεια, η οποία βασίζεται σε μέτρα ενεργειακής απόδοσης, εναλλακτικά καύσιμα, ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και καινοτόμες λύσεις για τη διαχείριση της ενεργειακής ευελιξίας. Οι οικοδομικοί κανονισμοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά για τη θέσπιση στοχευμένων απαιτήσεων που στηρίζουν την ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων σε οικιστικά και μη οικιστικά κτίρια. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να άρουν τους φραγμούς, όπως **η συμφόρηση όσον αφορά τη σύνδεση στο δίκτυο και τη δυναμικότητα**, ο διχασμός κινήτρων και οι διοικητικές επιπλοκές, που συναντούν οι εκάστοτε ιδιοκτήτες όταν επιχειρούν να εγκαταστήσουν σημείο επαναφόρτισης στον οικείο χώρο στάθμευσης.
- (38) Η προκαλωδίωση επιτρέπει την ταχεία ανάπτυξη σημείων επαναφόρτισης εάν και όπου χρειάζονται. Μια άμεσα διαθέσιμη υποδομή θα μειώσει το κόστος της εγκατάστασης σημείων επαναφόρτισης για τους εκάστοτε ιδιοκτήτες και θα εξασφαλίσει ότι οι χρήστες ηλεκτρικών οχημάτων έχουν πρόσβαση σε σημεία επαναφόρτισης. Η θέσπιση απαιτήσεων για την ηλεκτροκίνηση σε επίπεδο Ένωσης όσον αφορά τον εκ των προτέρων εξοπλισμό των χώρων στάθμευσης και την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης αποτελεί αποτελεσματικό τρόπο για την προώθηση της χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων στο εγγύς μέλλον, ενώ παράλληλα καθιστά δυνατή την περαιτέρω ανάπτυξη με μειωμένο κόστος μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. ■ Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα των σημείων επαναφόρτισης για τα άτομα με αναπηρία.
- (39) Η έξυπνη φόρτιση και η αμφίδρομη φόρτιση επιτρέπουν την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος των κτιρίων. Δεδομένου ότι τα σημεία επαναφόρτισης στα οποία τα ηλεκτρικά οχήματα σταθμεύουν συνήθως για παρατεταμένο χρονικό διάστημα, όπως τα σημεία στάθμευσης στην κατοικία ή στον χώρο απασχόλησης,

έχουν μεγάλη σημασία για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, πρέπει να διασφαλιστούν έξυπνες λειτουργίες φόρτισης. *Αυτές οι λειτουργίες θα πρέπει επίσης να διασφαλιστούν, δεδομένου ότι η αμφίδρομη φόρτιση συμβάλλει στην περαιτέρω διείσδυση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από στόλους ηλεκτρικών οχημάτων στις μεταφορές και στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας γενικότερα και είναι καθοριστικής σημασίας για την κάλυψη των απαιτήσεων αιχμής, ώστε να μειώνονται η ανάγκη για παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε ώρες αιχμής και, συνεπώς, το συνολικό κόστος του συστήματος, ιδίως επειδή οι ιδιοκτήτες ηλεκτρικών οχημάτων θα έχουν τη δυνατότητα να καθιστούν τις λειτουργίες αυτές διαθέσιμες και να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στο ενεργειακό σύστημα έναντι επαρκούς αμοιβής, σύμφωνα με το δικαίωμά τους να παράγουν, να μοιράζονται, να αποθηκεύουν ή να πωλούν ιδιοπαραγόμενη ενέργεια.*

- (40) Η προώθηση της πράσινης κινητικότητας αποτελεί βασικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και τα κτίρια μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην παροχή των αναγκαίων υποδομών, όχι μόνο για την επαναφόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων αλλά και για τα ποδήλατα. Η μετάβαση στην *ενεργό* κινητικότητα, όπως η ποδηλασία, μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις μεταφορές. *Με την αύξηση της πώλησης ηλεκτρικά υποβοηθούμενων ποδηλάτων και άλλων τύπων οχημάτων της κατηγορίας L και προκειμένου να διευκολυνθεί η εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης σε μεταγενέστερο στάδιο, θα πρέπει να απαιτείται προκαλωδίωση για τα εν λόγω οχήματα σε νέα οικιστικά κτίρια και, όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, θα πρέπει να απαιτείται προκαλωδίωση ή καλωδίωση σε οικιστικά κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας.* Όπως ορίζεται στο σχέδιο κλιματικών στόχων για το 2030, η αύξηση του μεριδίου των καθαρών και αποδοτικών ιδιωτικών και δημόσιων μέσων μεταφοράς, όπως το ποδήλατο, θα συμβάλει δραστικά στη μείωση της ρύπανσης από τις μεταφορές και θα αποφέρει σημαντικά οφέλη στους πολίτες και στις κοινότητες. Η έλλειψη χώρων στάθμευσης ποδηλάτων, τόσο σε οικιστικά όσο και σε μη οικιστικά κτίρια, αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στη χρήση ποδηλάτων. *Οι απαιτήσεις της Ένωσης και οι εθνικοί* οικοδομικοί κανονισμοί μπορούν να στηρίζουν αποτελεσματικά τη μετάβαση σε καθαρότερη κινητικότητα με τη θέσπιση απαιτήσεων για ελάχιστο αριθμό χώρων στάθμευσης ποδηλάτων, *και με την κατασκευή χώρων στάθμευσης ποδηλάτων και συναφών υποδομών σε*

περιοχές όπου τα ποδήλατα χρησιμοποιούνται λιγότερο, πράγμα που μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της χρήσης τους. Η απαίτηση παροχής θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων δεν θα πρέπει να εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα και την παροχή χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων ούτε να συνδέεται αναγκαστικά με αυτές, καθώς ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να μην διατίθενται τέτοιοι χώροι. Οι ελάχιστες απαιτήσεις στάθμευσης αυτοκινήτων στους οικοδομικούς κανονισμούς θα πρέπει να αντικατασταθούν με μέγιστες απαιτήσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, ιδίως στις περιοχές που εξυπηρετούνται ήδη ικανοποιητικά από τις δημόσιες συγκοινωνίες και τις επιλογές ενεργού κινητικότητας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν τις τοπικές αρχές στην ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση των στεγαστικών πολιτικών στη βιώσιμη κινητικότητα και τον πολεοδομικό σχεδιασμό, ώστε με τον τρόπο αυτό να διασφαλίζεται και να αποτελεί προτεραιότητα ότι όλες οι νέες μεγάλες πολεοδομικές ζώνες θα είναι προσβάσιμες με τις επιλογές ενεργού κινητικότητας και τις δημόσιες συγκοινωνίες.

- (40α) Θα χρειαστεί επίσης τεχνική υποστήριξη για την ανάπτυξη της ικανότητας των τοπικών αρχών μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και εργαστηρίων, για παράδειγμα για τον σχεδιασμό δημόσιων συμβάσεων που θα λαμβάνουν υπόψη δεδομένα για ολόκληρο τον κύκλο ζωής και για τη διενέργεια παρακολούθησης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα καθ' όλη τη διάρκεια ζωής.*
- (40β) Κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας για την ηλεκτροκίνηση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη την οικονομική κατάσταση των ευάλωτων νοικοκυριών και των ευάλωτων πολύ μικρών επιχειρήσεων και μικρών επιχειρήσεων και θα πρέπει να είναι σε θέση να προσαρμόζουν αναλόγως την εγκατάσταση των σχετικών υποδομών.*
- (41) Τα προγράμματα δράσης της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και της Ενεργειακής Ένωσης θα πρέπει να εναρμονιστούν και να εξυπηρετούν κοινούς σκοπούς. Η ψηφιοποίηση του ενεργειακού συστήματος αλλάζει με γοργούς ρυθμούς το τοπίο στον τομέα της ενέργειας, από την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε έξυπνα δίκτυα και κτίρια έτοιμα για έξυπνα δίκτυα. Προκειμένου να ψηφιοποιηθεί ο κτιριακός τομέας, οι στόχοι συνδεσιμότητας και οι φιλοδοξίες της Ένωσης για την ανάπτυξη δικτύων επικοινωνιών υψηλής χωρητικότητας έχουν σημασία για την ανάπτυξη έξυπνων κατοικιών και καλά διασυνδεδεμένων κοινοτήτων. Θα πρέπει να

παρασχεθούν στοχευμένα κίνητρα για την προώθηση συστημάτων έτοιμων για έξυπνες εφαρμογές και ψηφιακών λύσεων στο δομημένο περιβάλλον. Η εξέλιξη αυτή θα προσφέρει νέες ευκαιρίες για εξοικονόμηση ενέργειας, δεδομένου ότι παρέχει στους καταναλωτές πιο ακριβείς πληροφορίες για τα καταναλωτικά τους μοντέλα και επιτρέπει στον διαχειριστή του συστήματος να διαχειρίζεται το δίκτυο με πιο αποδοτικό τρόπο.

- (42) Προκειμένου να διευκολυνθεί η δημιουργία μιας ανταγωνιστικής και καινοτόμου αγοράς για υπηρεσίες έξυπνων κτιρίων, η οποία συμβάλλει στην αποδοτική χρήση της ενέργειας και στην ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα κτίρια, και προκειμένου να δοθεί στήριξη για επενδύσεις στην ανακαίνιση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν την άμεση πρόσβαση των ενδιαφερόμενων μερών στα δεδομένα των συστημάτων κτιρίων. Για να αποφευχθεί το υπερβολικό διοικητικό κόστος για τα τρίτα μέρη, τα κράτη μέλη διευκολύνουν την πλήρη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών και την ανταλλαγή δεδομένων εντός της Ένωσης.
- (43) Ο δείκτης ευφούς ετοιμότητας των κτιρίων θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να μετρά την ικανότητα των κτιρίων να χρησιμοποιούν τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών και ηλεκτρονικά συστήματα προκειμένου να προσαρμόζουν τη λειτουργία των κτιρίων στις ανάγκες των ενοίκων και του δικτύου και να βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση και τις συνολικές επιδόσεις των κτιρίων. Ο δείκτης ευφούς ετοιμότητας των κτιρίων θα πρέπει να αυξήσει την ευαισθητοποίηση των ιδιοκτητών και των ενοίκων ως προς την αξία του αυτοματισμού κτιρίων και της ηλεκτρονικής παρακολούθησης των τεχνικών συστημάτων κτιρίων, και να εμπνεύσει εμπιστοσύνη στους ενοίκους σχετικά με την πραγματική εξοικονόμηση χάρη στις νέες αυτές ενισχυμένες λειτουργίες. Ο δείκτης ευφούς ετοιμότητας είναι ιδιαίτερα επωφελής για τα μεγάλα κτίρια που έχουν υψηλές ενεργειακές απαιτήσεις. Όσον αφορά τα υπόλοιπα κτίρια, η χρήση του συστήματος αξιολόγησης της ευφούς ετοιμότητας των κτιρίων θα πρέπει να είναι προαιρετική για τα κράτη μέλη.
- (44) Η πρόσβαση σε **επαρκείς επιχορηγήσεις και** χρηματοδότηση είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων ενεργειακής απόδοσης για το 2030 και το 2050, **καθώς και για τη μείωση του αριθμού ατόμων που ζουν σε συνθήκες ενεργειακής φτώχειας**. Θεσπίστηκαν ή προσαρμόστηκαν χρηματοδοτικά μέσα και

άλλα μέτρα της ΕΕ με σκοπό τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων **και την εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας**. Στις πλέον πρόσφατες πρωτοβουλίες για την αύξηση της διαθεσιμότητας χρηματοδότησης σε επίπεδο Ένωσης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η εμβληματική συνιστώσα «Ανακαίνιση» του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας **■**, το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα **και το σχέδιο REPowerEU**. Διάφορα άλλα βασικά προγράμματα της ΕΕ μπορούν να στηρίξουν την ενεργειακή ανακαίνιση στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, όπως τα ταμεία της πολιτικής συνοχής και το ταμείο InvestEU, το οποίο συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴. Μέσω των προγραμμάτων-πλαισίων για την έρευνα και την καινοτομία, η Ένωση επενδύει σε επιχορηγήσεις ή δάνεια για την προώθηση της βέλτιστης τεχνολογίας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, μεταξύ άλλων μέσω συμπράξεων με τη βιομηχανία και τα κράτη μέλη, όπως οι ευρωπαϊκές συμπράξεις «Μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας» και «Built4People» (Ανθρωποκεντρικό Βιώσιμο Δομημένο Περιβάλλον). **Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119, η Επιτροπή θα πρέπει να θεσπίσει σε τομεακό επίπεδο εταιρικές σχέσεις για την ενεργειακή μετάβαση του κτιριακού τομέα φέρνοντας σε επαφή τους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς.**

- (45) Τα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ώστε να υλοποιηθούν στην πράξη οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, χωρίς ωστόσο να υποκαθιστούν τα εθνικά μέτρα. Λόγω του εύρους των απαιτούμενων προσπαθειών ανακαίνισης, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ιδίως για την παροχή κατάλληλων και καινοτόμων μέσων χρηματοδότησης με καταλυτικό αποτέλεσμα στις επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Θα μπορούσαν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ταμείων, μέσων ή μηχανισμών ενεργειακής απόδοσης, που θα κατανέμουν αυτές τις δυνατότητες χρηματοδότησης μεταξύ ιδιωτών ιδιοκτητών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων και εταιρειών υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης.
- (46) Τα χρηματοδοτικά μέσα, **οι ενωσιακές επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις**, τα κίνητρα και η κινητοποίηση των χρηματοδοτικών οργανισμών για ενεργειακές ανακαινίσεις

²⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30).

κτιρίων, *ανάλογα με τις ανάγκες των διαφόρων ιδιοκτητών και ενοίκων κτιρίων*, θα πρέπει να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων και να προωθούνται ενεργά από τα κράτη μέλη. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να *προωθούν* τη χορήγηση ενυπόθηκων δανείων ενεργειακής απόδοσης *με κοινωνικές διασφαλίσεις* για πιστοποιημένες ενεργειακά αποδοτικές ανακαινίσεις κτιρίων, και να *προάγουν* επενδύσεις από τις δημόσιες αρχές σε ενεργειακά αποδοτικό κτιριακό δυναμικό —για παράδειγμα μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ή συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης— ή τη μείωση του διαφαινόμενου κινδύνου των επενδύσεων. *Τα χρηματοδοτικά προγράμματα θα πρέπει να παρέχουν σημαντική προτεραιότητα για ριζικές ανακαινίσεις, ιδίως των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις, προκειμένου να καταστούν οικονομικά ελκυστικά, και να σχεδιαστούν ώστε να επιτρέπουν την προσβασιμότητα ομάδων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την εξασφάλιση τακτικής χρηματοδότησης.*

(46α) *Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να προωθούν στοχευμένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις, για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων στα οποία κατοικούν ευάλωτα νοικοκυριά, καθώς και στους ιδιοκτήτες σε πολυκατοικίες με τις χειρότερες επιδόσεις και σε κτίρια σε αγροτικές περιοχές, καθώς και σε άλλες ομάδες που δυσκολεύονται να αποκτήσουν χρηματοδότηση ή να λάβουν παραδοσιακά ενυπόθηκα δάνεια. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω ομάδες επωφελούνται από ουδέτερα ως προς το κόστος συστήματα ανακαίνισης, για παράδειγμα μέσω πλήρως επιδοτούμενων συστημάτων ανακαίνισης, ή συνδυασμού επιχορηγήσεων, συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και προγραμμάτων χρηματοδότησης με αποπληρωμή μέσω λογαριασμού. Είναι απαραίτητο να θεσπιστεί, σε ενωσιακό επίπεδο, ειδικό μέσο ανακαίνισης —το «ενωσιακό δάνειο ανακαίνισης»— ώστε να έχουν οι ιδιοκτήτες κατοικιών πρόσβαση στο ενωσιακό, μακροπρόθεσμο κόστος δανεισμού για ριζικές ανακαινίσεις.*

(46β) *Η χρηματοδότηση διαδραματίζει καίριο ρόλο για την επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της Ένωσης για το 2030. Για να μειωθεί το επενδυτικό κενό, καθώς και για να βελτιωθεί η χρηματοδότηση και να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση και η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια, απαιτείται οικονομικά αποδοτικότερη χρήση των υφιστάμενων επιλογών χρηματοδότησης, καθώς και ανάπτυξη και εισαγωγή καινοτόμων χρηματοδοτικών μηχανισμών για*

τη στήριξη των επενδύσεων σε ανακαινίσεις κτιρίων και για την παροχή βοήθειας στους ιδιοκτήτες κατοικιών στο πλαίσιο εθνικών πρωτοβουλιών. Τα χρηματοδοτικά μέσα, τα κίνητρα και η κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια θα πρέπει να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ενισχύσουν τη διάδοση πληροφοριών όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα τους, προκειμένου να ενημερώνονται οι ιδιοκτήτες, οι ενοικιαστές και οι χρήστες σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων συμμετεχόντων στις χρηματοπιστωτικές αγορές που επενδύουν σε προϊόντα που εξασφαλίζονται με ακίνητα, καθώς και οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Τα ιδρύματα αυτά θα πρέπει να υπόκεινται στα πρότυπα χαρτοφυλακίου ενυπόθηκων δανείων.

- (46γ) Τα πράσινα ενυπόθηκα δάνεια και τα πράσινα δάνεια λιανικής μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στον μετασχηματισμό της οικονομίας και στη μείωση των ανθρακούχων εκπομπών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσαρμόσουν την εφαρμοστέα νομοθεσία και να αναπτύξουν υποστηρικτικά μέτρα για τη διευκόλυνση της υιοθέτησης πράσινων ενυπόθηκων δανείων και πράσινων δανείων λιανικής, καθώς και της συστηματικής συλλογής δεδομένων.
- (46δ) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στη διάθεση μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την τεχνική κατάρτιση των εργαζομένων σε θέματα ενεργειακής απόδοσης στους τομείς των κατασκευών και της ανακαίνισης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν μητρώα των επαγγελματιών τους από την αλυσίδα αξίας του κατασκευαστικού τομέα, με λεπτομερή αναφορά της διαθεσιμότητας δεξιοτήτων και ειδικευμένων επαγγελματιών στην αγορά. Τα μητρώα αυτά θα πρέπει να είναι προσβάσιμα από το κοινό και να επικαιροποιούνται τακτικά.
- (46ε) Τα οφέλη του «συστήματος αποπληρωμής μέσω της εξοικονομούμενης ενέργειας» μεσοπρόθεσμα, μετά την αποπληρωμή του δανείου, συνεπάγονται καθαρό όφελος για τα ιδιοκατοικούντα νοικοκυριά όσον αφορά την ετήσια εξοικονόμηση ενεργειακού κόστους και την αύξηση της αξίας του ακινήτου.

(47) Η χρηματοδότηση από μόνη της δεν θα καλύψει τις ανάγκες ανακαίνισης. Είναι απαραίτητη η δημιουργία προσιτών και διαφανών συμβουλευτικών εργαλείων και μέσων βοήθειας, όπως *ανεξάρτητες* υπηρεσίες μίας στάσης που παρέχουν *δωρεάν* ολοκληρωμένες υπηρεσίες ενεργειακών ανακαινίσεων *και συμβουλές*, καθώς και η εφαρμογή άλλων μέτρων και πρωτοβουλιών, όπως αυτά που αναφέρονται στην πρωτοβουλία της Επιτροπής «Έξυπνη χρηματοδότηση για έξυπνα κτίρια», για τη διαμόρφωση του κατάλληλου ευνοϊκού πλαισίου και την άρση των φραγμών στην ανακαίνιση. *Θα πρέπει να αναγνωριστεί η κεντρική σημασία των τοπικών φορέων, όπως οι δημοτικές αρχές, οι οργανισμοί ενέργειας και οι κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών, για την κάλυψη των εθνικών αναγκών ανακαίνισης. Άλλα συνεργατικά μέτρα, όπως οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο και θα πρέπει να προωθούνται ενεργά και να υποστηρίζονται από τα κράτη μέλη. Εκτός από τη χρηματοδοτική και τεχνική συνδρομή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετήσουν, στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων, προσεγγίσεις σε επίπεδο γειτονιάς και συνοικίας για την ανακαίνιση κτιρίων και τη θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές, και να τις προωθήσουν ενεργά. Οι τοπικές πρωτοβουλίες, όπως τα προγράμματα ανακαίνισης με πρωτοβουλία των πολιτών σε επίπεδο γειτονιάς ή δήμου, θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν οικονομική και τεχνική στήριξη, καθώς οι πρωτοβουλίες αυτές ενισχύουν τη συμμετοχή των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση, διαφυλάσσουν τα τοπικά κοινωνικά πρότυπα, δημιουργούν οικονομία κλίμακας και παρέχουν λύσεις προσαρμοσμένες στο τοπικό πλαίσιο και τις τοπικές ανάγκες.*

(47α) *Η πρόσβαση σε αξιόπιστες συμβουλές και πληροφορίες αυξάνει την εμπιστοσύνη και διευκολύνει τη διαδικασία βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στα υφιστάμενα κτίρια, ιδίως για τους ιδιώτες. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπηρεσίες μίας στάσης θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη σύνδεση δυνητικών έργων με παράγοντες της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών, των δημόσιων αρχών και των φορέων ανάπτυξης έργων, ιδίως έργων μικρότερης κλίμακας, καθώς και στην καθοδήγηση σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης, στην προώθηση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για την ανακαίνιση κτιρίων και στη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις. Οι υπηρεσίες μίας στάσης που λειτουργούν σε τοπικό επίπεδο θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν στη διασφάλιση του συντονισμού της προσφοράς και της ζήτησης.*

Μπορούν να βοηθήσουν ιδιοκτήτες και διαχειριστές κτιρίων με τα έργα ανακαίνισης και να συμβάλουν στην ενσωμάτωση μεμονωμένων έργων στην ευρύτερη στρατηγική των πόλεων. Μπορούν επίσης να συμβάλουν ώστε να δίνεται προτεραιότητα στα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, με τον καθορισμό χρονοδιαγραμμάτων και την παροχή στοχευμένης στήριξης σε διάφορα τμήματα του κτιριακού δυναμικού με βάση τα έτη κατασκευής. Οι υπηρεσίες μίας στάσης έχουν επίσης τον σημαντικό ρόλο να ενθαρρύνουν τους πολίτες να ξεκινήσουν έργα ανακαίνισης, παρέχοντας τους συμβουλευτικές και ερευνητικές επιλογές, διευκολύνοντας την αναζήτηση εργολάβων, βοηθώντας τους να αντιμετωπίσουν τις διαδικασίες διαγωνισμών και προσφορών, και παρέχοντας στήριξη κατά τη διάρκεια των ανακαινίσεων. Απαιτείται αυξημένη τεχνική βοήθεια για τη δημιουργία και την ανάπτυξη υπηρεσιών μίας στάσης και την κινητοποίηση της κατάλληλης εμπειρογνωσίας.

- (48) Τα κτίρια χαμηλής ενεργειακής απόδοσης συχνά παραπέμπουν σε ενεργειακή φτώχεια και κοινωνικά προβλήματα. Τα ευάλωτα νοικοκυριά είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα στην αύξηση των τιμών της ενέργειας, δεδομένου ότι δαπανούν το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού τους στα ενεργειακά προϊόντα. Με τη μείωση των υπέρογκων λογαριασμών ενέργειας, η ανακαίνιση κτιρίων μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους να απαλλαγούν από την ενεργειακή φτώχεια, αλλά και να την αποφύγουν. Ταυτόχρονα, όμως, η ανακαίνιση κτιρίων δεν είναι δωρεάν και είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι παραμένουν **περιορισμένες** οι κοινωνικές επιπτώσεις του κόστους ανακαίνισης κτιρίων, ιδίως για τα ευάλωτα νοικοκυριά. Το κύμα ανακαινίσεων δεν θα πρέπει να αφήνει κανέναν και καμία στο περιθώριο και θα πρέπει να αξιοποιηθεί ως ευκαιρία βελτίωσης της κατάστασης των ευάλωτων **νοικοκυριών και των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες**. Επίσης, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η δίκαιη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα. Κατά συνέπεια, τα χρηματοδοτικά κίνητρα και άλλα μέτρα πολιτικής θα πρέπει να στοχεύουν κατά προτεραιότητα στα ευάλωτα νοικοκυριά ■ και στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, και τα κράτη μέλη θα πρέπει να **περιγράφουν, στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων, τα μέτρα που θα λάβουν** για την πρόληψη των εξώσεων λόγω ανακαίνισης, **όπως το «φρένο στην τιμή» που περιορίζει τις αυξήσεις ενοικίων και η επιβολή ανώτατων ορίων στα ενοίκια**. Η πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα παρέχει ένα κοινό πλαίσιο και μια

κοινή αντίληψη όσον αφορά τις ολοκληρωμένες πολιτικές και επενδύσεις που είναι αναγκαίες για να διασφαλιστεί η δίκαιη μετάβαση.

- (48α)** *Η ενεργειακή φτώχεια πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες σε ολόκληρη την Ένωση και, επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέσουν την αναγκαία στήριξη για την άμβλυνση της ενεργειακής φτώχειας των γυναικών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες για τη συγκέντρωση δεδομένων ανά φύλο στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων για την καλύτερη στόχευση των πολιτικών και των μέτρων.*
- (49)** Για να εξασφαλιστεί ότι η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων μπορεί να λαμβάνεται υπόψη από πιθανούς αγοραστές ή ενοικιαστές στα πρώτα στάδια της διαδικασίας, τα κτίρια ή οι κτιριακές μονάδες που διατίθενται προς πώληση ή μίσθωση θα πρέπει να έχουν πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, και η κατηγορία ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να αναγράφεται σε όλες τις αγγελίες. Ο μέλλον αγοραστής ή ενοικιαστής ενός κτιρίου ή κτιριακής μονάδας θα πρέπει να λαμβάνει, με το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, ορθή πληροφόρηση σχετικά με την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου και πρακτικές συμβουλές σχετικά με τη βελτίωση της απόδοσης αυτής. Το πιστοποιητικό θα πρέπει επίσης να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την κατανάλωση πρωτογενούς και τελικής ενέργειας, τις ενεργειακές ανάγκες, την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, καθώς και συστάσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής.
- (49α)** *Κατά την εξέταση πολιτικών στήριξης για ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα ευάλωτα νοικοκυριά, ιδίως σε εκείνα των οποίων η ασφάλεια ιδιοκτησίας ενδέχεται να τεθεί σε κίνδυνο ή σε εκείνα που εκτίθενται σε υψηλό ενεργειακό κόστος και δεν διαθέτουν τα μέσα για την ανακαίνιση του κτιρίου που χρησιμοποιούν. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν διασφαλίσεις σε εθνικό επίπεδο, όπως μηχανισμούς κοινωνικής στήριξης.*
- (49β)** *Η ενεργειακή μετάβαση αποτελεί ευκαιρία για τη βελτίωση της πρόσβασης σε στέγαση καλύτερης ποιότητας, υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος ανακαίνισης αντισταθμίζεται όσο το δυνατόν περισσότερο από την εξοικονόμηση ενέργειας και τη διασφάλιση της ιδιοκτησίας. Μπορεί επίσης να βοηθήσει τα νοικοκυριά να*

ξεφύγουν από τη φτώχεια στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, εάν διατεθούν επιδοτήσεις και δημόσια χρηματοδότηση σε όσους έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε δάνεια με τιμές αγοράς. Επίσης, για τις δημόσιες κατοικίες και τα ενοικιαζόμενα κτίρια, τα συμμετοχικά μοντέλα είναι απαραίτητα για τη συνεργασία των ενοικιαστών με τις στεγαστικές εταιρείες, τους ιδιοκτήτες και τις ενώσεις ιδιοκτητών σχετικά με το εύρος και το κόστος των ανακαινίσεων. Κάτι τέτοιο μπορεί να συμβάλει στην αντιστάθμιση του κόστους και στην ενίσχυση της ασφάλειας της ιδιοκτησίας. Θα πρέπει να δημιουργηθούν ευκαιρίες ανάπτυξης ικανοτήτων για τους τοπικούς παρόχους στέγασης με σκοπό την καλύτερη υιοθέτηση των συμμετοχικών μοντέλων και μια πιο συντονισμένη προσέγγιση σε όλους τους τομείς σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

- (50) Η παρακολούθηση του κτιριακού δυναμικού διευκολύνεται από τη διαθεσιμότητα των δεδομένων που συλλέγονται με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και, με τον τρόπο αυτόν, συμβάλλει στη μείωση του διοικητικού κόστους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δημιουργηθούν εθνικές βάσεις δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές θα πρέπει να διαβιβάζονται στο Παρατηρητήριο του Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ.
- (51) Τα κτίρια που χρησιμοποιούνται από δημόσιες αρχές και τα κτίρια που επισκέπτεται συχνά το κοινό θα πρέπει να χρησιμεύσουν ως εμφανές παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη τα περιβαλλοντικά και ενεργειακά ζητήματα, και, κατά συνέπεια, τα εν λόγω κτίρια θα πρέπει να υπόκεινται σε τακτική ενεργειακή πιστοποίηση. Η δημοσιότητα των πληροφοριών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να βελτιωθεί με επίδειξη των εν λόγω πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης σε περίοπτη θέση, ιδίως σε κτίρια κάποιου μεγέθους που χρησιμοποιούνται από δημόσιες αρχές ή τα οποία επισκέπτεται συχνά το κοινό, όπως δημαρχεία, σχολεία, καταστήματα και εμπορικά κέντρα, υπεραγορές, εστιατόρια, θέατρα, τράπεζες και ξενοδοχεία.
- (51α) Η Επιτροπή θα πρέπει να θεσπίσει τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές για την ανακαίνιση των κτιρίων ιστορικής κληρονομιάς και των ιστορικών κέντρων ώστε να διασφαλιστεί ότι πληρούνται οι οικολογικές φιλοδοξίες και διαφυλάσσεται η πολιτιστική κληρονομιά. Η κατάρτιση εθνικών σχεδίων ανακαίνισης πρέπει να προβλέπει τη δομημένη και διαρκή διαβούλευση με τις αντιπροσωπευτικές**

οργανώσεις των οντοτήτων που δραστηριοποιούνται στον κατασκευαστικό τομέα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα ιστορικά κτίρια.

- (51β) *Οι υφιστάμενες εξαιρέσεις για τα κτίρια πολιτιστικής κληρονομιάς και τα προσωρινά κτίρια θα πρέπει να διατηρηθούν για τα διατηρητέα κτίρια και τα κτίρια πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ αναπτύσσονται και δοκιμάζονται νέες καινοτόμες λύσεις. Θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί εξαίρεση για τα κτίρια πολιτιστικής κληρονομιάς που πρόκειται να ενταχθούν σε επίσημο καθεστώς προστασίας, καθώς και για άλλα κτίρια που χρειάζονται κατάλληλη συντήρηση ως μέρος καθορισμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής και ιστορικής αξίας τους, εάν η διαδικασία αυτή ξεκίνησε πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας. Η τεχνική βοήθεια είναι απαραίτητη για την ενίσχυση της ανακαίνισης των δημόσιων κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής στήριξης για την αναπαραγωγή και την αναβάθμιση πιλοτικών έργων και έργων επίδειξης, με βάση τις εμπειρίες που έχουν αναπτυχθεί με τη χρηματοδότηση έξυπνων πόλεων από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επανεξετάσουν τις τρέχουσες εθνικές διαδικασίες τους για την κατάταξη κτιρίων ως μνημείων κληρονομιάς και ιστορικών κτιρίων, ώστε να καταστεί δυνατή η χορήγηση του εν λόγω καθεστώτος εγκαίρως έως την ημερομηνία μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.*
- (52) Τα τελευταία χρόνια αυξάνεται η εγκατάσταση συσκευών κλιματισμού στις ευρωπαϊκές χώρες. Τούτο προκαλεί σοβαρά προβλήματα σε ώρες αιχμής φορτίου, με συνέπεια την αύξηση του κόστους του ηλεκτρικού ρεύματος και τη διατάραξη της ενεργειακής ισορροπίας. Θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε στρατηγικές που ενισχύουν τις θερμικές επιδόσεις των κτιρίων κατά τη θερινή περίοδο. Προς τον σκοπό αυτό απαιτείται επικέντρωση σε μέτρα για την αποφυγή της υπερθέρμανσης, όπως η σκίαση και η επαρκής θερμική ικανότητα στη δομή του κτιρίου, καθώς και στην περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών παθητικής ψύξης, ιδίως εκείνων που βελτιώνουν τις εσωτερικές *περιβαλλοντικές* συνθήκες και το μικροκλίμα γύρω από τα κτίρια.
- (53) Η τακτική συντήρηση και επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης, *ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, πυρόσβεσης, εξαερισμού* και κλιματισμού από προσωπικό με κατάλληλα προσόντα συμβάλλει στη διατήρηση της σωστής τους ρύθμισης σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προϊόντος και διασφαλίζει τη βέλτιστη απόδοση

από πλευράς περιβάλλοντος, ασφάλειας και ενέργειας. Η αξιολόγηση ολόκληρου του συστήματος θέρμανσης, **ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, πυρόσβεσης**, εξαερισμού και κλιματισμού από ανεξάρτητο φορέα θα πρέπει να πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του, ιδίως πριν από την αντικατάσταση ή την αναβάθμισή τους. Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η διοικητική επιβάρυνση των ιδιοκτητών και ενοικιαστών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθούν να συνδυάζουν κατά το δυνατόν επιθεωρήσεις και πιστοποιήσεις.

- (54) Η κοινή προσέγγιση της πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, των διαβατηρίων ανακαίνισης, των δεικτών ευφυούς ετοιμότητας και της επιθεώρησης των συστημάτων θέρμανσης, **εξαερισμού, κλιματισμού και ηλεκτρικών εγκαταστάσεων**, που εκτελείται από εξειδικευμένους ή πιστοποιημένους εμπειρογνώμονες, των οποίων η ανεξαρτησία πρέπει να εξασφαλίζεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, συμβάλλει στη δημιουργία ισότιμων όρων σε ό,τι αφορά τις προσπάθειες που καταβάλλονται στα κράτη μέλη για εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα και θα εισαγάγει διαφάνεια για τους υποψήφιους ιδιοκτήτες ή χρήστες αναφορικά με την ενεργειακή απόδοση στην ενωσιακή αγορά ακινήτων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, **των διαβατηρίων ανακαίνισης, των δεικτών ευφυούς ετοιμότητας και των επιθεωρήσεων των θερμικών χαρακτηριστικών των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού και των συστημάτων ελέγχου** των κτιρίων σε ολόκληρη την Ένωση, θα πρέπει να θεσπιστεί σε κάθε κράτος μέλος ανεξάρτητος μηχανισμός ελέγχου.
- (55) Δεδομένου ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν ζωτική σημασία για την επιτυχή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ζητείται η γνώμη τους και να επιδιώκεται η συμμετοχή τους, όπως και όταν ενδείκνυται, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, ως προς θέματα χωροταξίας, την ανάπτυξη προγραμμάτων παροχής πληροφοριών, κατάρτισης και ευαισθητοποίησης και την εφαρμογή της οδηγίας σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Οι σχετικές διαβουλεύσεις ενδέχεται να χρησιμεύουν επίσης για την προώθηση της παροχής κατάλληλης καθοδήγησης στους τοπικούς υπευθύνους χωροταξίας και επιθεωρητές πολεοδομίας κατά την εκτέλεση των απαιτούμενων καθηκόντων. Επιπλέον τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν και να ενθαρρύνουν τους αρχιτέκτονες και υπευθύνους χωροταξίας να εξετάζουν δεόντως τον βέλτιστο συνδυασμό βελτιώσεων από άποψη ενεργειακής απόδοσης, χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και χρήσης

τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατά τον χωροταξικό σχεδιασμό, τον σχεδιασμό κτιρίων, την οικοδόμηση και ανακαίνιση βιομηχανικών ζωνών ή ζωνών κατοικίας, **μεταξύ άλλων με τη χρήση τεχνολογιών τρισδιάστατης μοντελοποίησης και προσομοίωσης. Επιπλέον, στη δημόσια διαβούλευση σχετικά με τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να συμμετέχουν και άλλοι κοινωνικοοικονομικοί εταίροι, συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των στεγαστικών συνεταιρισμών, των ιδιοκτητών κτιρίων, των ιδιοκτητών γης και του κατασκευαστικού κλάδου, οντοτήτων που εργάζονται με ευάλωτα νοικοκυριά και αστέγους, καθώς και άλλων εταίρων της κοινωνίας των πολιτών, όπως οι οργανώσεις ενοικιαστών και οι οργανώσεις καταναλωτών, και στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να καθιερωθούν πολυεπίπεδοι διάλογοι.**

- (56) Οι εγκαταστάτες και οι οικοδόμοι παίζουν βασικό ρόλο στην επιτυχή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Κατά συνέπεια, θα πρέπει επαρκής αριθμός εγκαταστατών και οικοδόμων να διαθέτει, μέσω κατάρτισης και άλλων μέτρων, τις κατάλληλες δεξιότητες για την εγκατάσταση και ενσωμάτωση της απαιτούμενης ενεργειακά αποδοτικής τεχνολογίας και τεχνολογίας ανανεώσιμης ενέργειας.
- (57) Για να επιτευχθεί ο στόχος της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, θα πρέπει να ανατεθεί η εξουσία στην Επιτροπή να εγκρίνει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο ορισμένων τμημάτων του γενικού πλαισίου που καθορίζεται στο παράρτημα I **έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, για τις λεπτομέρειες που σχετίζονται με** τον καθορισμό μεθοδολογικού πλαισίου υπολογισμού των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακών επιδόσεων, για **την προσαρμογή** των ορίων για κτίρια μηδενικών εκπομπών και τη μεθοδολογία υπολογισμού του **ΔΥΠ** κύκλου ζωής, **για τα ελάχιστα πρότυπα ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων**, για τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου για τα διαβατήρια ανακαίνισης και για τη θέσπιση συστήματος της Ένωσης για την αξιολόγηση της ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου²⁵. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί ισότιμη

²⁵ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους θα πρέπει να έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομένων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

- (58) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη μέσω διαφόρων εργαλείων, όπως το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης²⁶, το οποίο παρέχει εξατομικευμένη τεχνική εμπειρογνωμοσύνη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στην αύξηση του ετήσιου ποσοστού ενεργειακής ανακαίνισης οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων έως το 2030 και στην προώθηση ριζικών ενεργειακών ανακαινίσεων. Η τεχνική υποστήριξη αφορά, για παράδειγμα, την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, τη στήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής πολιτικών και την ανταλλαγή σχετικών βέλτιστων πρακτικών.
- (59) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα κτίρια, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω της πολυπλοκότητας του κτιριακού τομέα και της αδυναμίας των εθνικών αγορών κατοικίας να ανταποκριθούν επαρκώς στις προκλήσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, αλλά μπορούν, συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των επιπτώσεων των μέτρων, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (60) Η νομική βάση της παρούσας πρωτοβουλίας είναι το άρθρο 194 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, το οποίο εξουσιοδοτεί την Ένωση να θεσπίζει τα απαραίτητα μέτρα για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης όσον αφορά την πολιτική στον τομέα της ενέργειας. Η πρόταση συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης, όπως περιγράφονται στο άρθρο 194 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ,

²⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ.1).

ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που συμβάλλει στην προστασία και στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

- (61) Σύμφωνα με το σημείο 44 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίζουν, προς ίδια χρήση και προς όφελος της Ένωσης, τους δικούς τους πίνακες, οι οποίοι αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, και να τους δημοσιοποιούν. Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, όταν αυτό δικαιολογείται, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των επιμέρους διατάξεων της οδηγίας που μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο και των αντίστοιχων διατάξεων των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι δικαιολογημένη, ιδίως μετά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση Επιτροπή κατά Βελγίου (υπόθεση C-543/17).
- (62) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να περιοριστεί στις διατάξεις που συνιστούν τροποποιήσεις ουσίας της προϋπάρχουσας οδηγίας. Η υποχρέωση μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων που δεν τροποποιούνται απορρέει από την προϋπάρχουσα οδηγία.
- (63) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και τις ημερομηνίες εφαρμογής των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα VIII μέρος Β,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Η παρούσα οδηγία προωθεί τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα κτίρια εντός της Ένωσης, με σκοπό την επίτευξη κτιριακού δυναμικού μηδενικών εκπομπών έως το 2050, λαμβάνοντας υπόψη τις εξωτερικές κλιματολογικές *συνθήκες, τις τοπικές συνθήκες, τις απαιτήσεις ως προς την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών*

χώρων και τη συμβολή του κτιριακού δυναμικού στην ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης, προκειμένου να βελτιωθεί η αποδοτικότητα του ενεργειακού συστήματος και η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας.

2. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει απαιτήσεις που αφορούν:

- α) το κοινό γενικό πλαίσιο για μια μεθοδολογία υπολογισμού της συνολικής ενεργειακής απόδοσης κτιρίων και κτιριακών μονάδων·
- β) την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων για την ενεργειακή απόδοση των νέων κτιρίων και νέων κτιριακών μονάδων·
- γ) την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων για την ενεργειακή απόδοση:
 - i) υφισταμένων κτιρίων και κτιριακών μονάδων που υποβάλλονται σε μεγάλης κλίμακας ανακαίνιση·
 - ii) δομικών στοιχείων που αποτελούν τμήμα του κελύφους του κτιρίου και έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση του κελύφους, όταν τοποθετούνται εκ των υστέρων ή αντικαθίστανται·
 - iii) τεχνικών συστημάτων κτιρίων, σε περίπτωση εγκατάστασης νέου, αντικατάστασης ή αναβάθμισης·
- δ) την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης για τα υφιστάμενα κτίρια και τις υφιστάμενες κτιριακές μονάδες, ***σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 9***·
- δα) ένα εναρμονισμένο πλαίσιο για την αξιολόγηση του δυναμικού υπερθέρμανσης του πλανήτη καθ' όλο τον κύκλο ζωής·***
- δβ) την ηλιακή ενέργεια σε κτίρια·***
- δγ) τη σταδιακή κατάργηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων σε κτίρια·***
- ε) τα διαβατήρια ανακαίνισης·
- στ) τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων·
- ζ) υποδομές βιώσιμης κινητικότητας εντός ή πλησίον των κτιρίων· και
- η) έξυπνα κτίρια·
- ηα) λύσεις που βασίζονται στη φύση οι οποίες ενισχύουν την καλή χρήση και προσαρμογή του δημόσιου χώρου που περιβάλλει τα κτίρια με στοιχεία όπως τα υλικά από ξύλο, οι πράσινες οροφές και προσόψεις, και λύσεις που***

αντλούν έμπνευση και στήριξη από τη φύση και οι οποίες μπορούν να παρέχουν ταυτόχρονα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη ανθεκτικότητας·

- θ) την πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων ή κτιριακών μονάδων·
- ι) την τακτική επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού κτιρίων·
- ια) τα ανεξάρτητα συστήματα ελέγχου για τα πιστοποιητικά ενεργειακών επιδόσεων, τα διαβατήρια ανακαίνισης, τους δείκτες ευφυούς ετοιμότητας και τις εκθέσεις επιθεώρησης·

ιαα) τις επιδόσεις των κτιρίων ως προς την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.

3. Οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας αποτελούν ελάχιστες απαιτήσεις και δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν αυστηρότερα μέτρα. Ανάλογα μέτρα επιβάλλεται να συνάδουν προς τη ΣΛΕΕ. Κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

- 1) «κτίριο»: στεγασμένη κατασκευή με τοίχους για την οποία χρησιμοποιείται ενέργεια προς ρύθμιση *του περιβάλλοντος εσωτερικού χώρου*·
- 2) «κτίριο μηδενικών εκπομπών»: κτίριο με πολύ υψηλή ενεργειακή απόδοση, προσδιοριζόμενη σύμφωνα με *τα παραρτήματα I και III, το οποίο συμβάλλει στη βελτιστοποίηση του ενεργειακού συστήματος μέσω της ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης, και* στο οποίο η *τυχόν* πολύ χαμηλή *εναπομένουσα* ποσότητα ενέργειας που εξακολουθεί να απαιτείται καλύπτεται πλήρως από:
 - α) ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται ή αποθηκεύεται επιτόπου·*
 - β) ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται κοντά στην εγκατάσταση αλλά εκτός αυτής, και παρέχεται μέσω του δικτύου σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας]·*

- γ) *ενέργεια* από κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας κατά την έννοια της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας]·
ή
- δ) *ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και απορριπτόμενη θερμότητα από αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατά την έννοια της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση], σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος III·*
- 3) «κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας»: κτίριο με πολύ υψηλή ενεργειακή απόδοση, προσδιοριζόμενη σύμφωνα με το παράρτημα I , που δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη από το βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο για το 2023 που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2, στο οποίο η σχεδόν μηδενική ή πολύ χαμηλή ποσότητα ενέργειας που απαιτείται συνίσταται σε πολύ μεγάλο βαθμό σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, περιλαμβανομένης της παραγομένης επιτόπου ή πλησίον του κτιρίου·
- 3α) *«κτίριο με τις χειρότερες επιδόσεις»: κτίριο που κατατάσσεται στις κατηγορίες ενεργειακής απόδοσης E, Z ή H·*
- 3β) *«παθητικό σύστημα»: αρχή σχεδιασμού ή δομικό στοιχείο που διατηρεί ή βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση ή μία ή περισσότερες παραμέτρους περιβάλλοντος εσωτερικού χώρου χωρίς βοήθεια από πηγή ενέργειας·*
- 4) «ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης»: κανόνες βάσει των οποίων τα υφιστάμενα κτίρια πρέπει να πληρούν απαίτηση ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο ευρύτερου σχεδίου ανακαίνισης κτιριακού δυναμικού ή σε σημείο ενεργοποίησης στην αγορά (πώληση ή ενοικίαση), εντός μιας χρονικής περιόδου ή έως μια συγκεκριμένη ημερομηνία, *σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση*, με αποτέλεσμα τη δρομολόγηση της ανακαίνισης των υφιστάμενων κτιρίων·
- 4α) *«προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση»: προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999·*
- 5) «δημόσιοι φορείς»: *οι δημόσιοι φορείς όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 10 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση]·*
- 6) «τεχνικό σύστημα κτιρίου»: τεχνικός εξοπλισμός κτιρίου ή κτιριακής μονάδας για θέρμανση και ψύξη χώρου, εξαερισμό, παραγωγή ζεστού νερού για οικιακή χρήση,

ενσωματωμένη εγκατάσταση φωτισμού, αυτοματισμό και έλεγχο κτιρίου, **ηλεκτροκίνητη ηλιακή σκίαση, ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, σταθμούς φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων**, επιτόπια παραγωγή και αποθήκευση ανανεώσιμης ενέργειας, ή συνδυασμός των εν λόγω συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων που χρησιμοποιούν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές:

- 6α) «**ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης**»: η ικανότητα ενεργών πελατών να αντιδρούν σε εξωτερικά σήματα και να προσαρμόζουν την παραγωγή και την κατανάλωση ενέργειας, μεμονωμένα ή μέσω συγκέντρωσης, με δυναμικό χρονοεξαρτώμενο τρόπο, που μπορεί να παρέχεται από έξυπνους, αποκεντρωμένους ενεργειακούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων της διαχείρισης της ζήτησης, της αποθήκευσης ενέργειας και της κατανεμημένης παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, για τη στήριξη ενός πιο αξιόπιστου, βιώσιμου και αποδοτικού ενεργειακού συστήματος·
- 6β) «**σύστημα ψύξης**»: συνδυασμός παθητικών και ενεργών στοιχείων που απαιτούνται για επεξεργασία του αέρα εσωτερικού χώρου μέσω της οποίας μειώνεται η θερμοκρασία·
- 6γ) «**ηλεκτρική εγκατάσταση**»: σύστημα αποτελούμενο από σταθερά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων πινάκων διανομής, ηλεκτρικών καλωδίων, συστημάτων γείωσης, υποδοχών, διακοπών και συσκευών φωτισμού, με σκοπό τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας εντός ενός κτιρίου σε όλα τα σημεία χρήσης ή τη μετάδοση ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται επιτόπου·
- 6δ) «**αποδοτικότητα συστήματος**»: η επιλογή ενεργειακά αποδοτικών λύσεων που επιτρέπουν μια οικονομικά αποδοτική πορεία απανθρακοποίησης, την πρόσθετη ευελιξία και την αποδοτική χρήση των πόρων·
- 6ε) «**σύστημα εξαερισμού**»: συνδυασμός στοιχείων για την ανανέωση του αέρα εσωτερικού χώρου με εξωτερικό αέρα·
- 7) «**σύστημα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίου**»: σύστημα που περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα, λογισμικά και μηχανικές υπηρεσίες που μπορούν να υποστηρίξουν την ενεργειακά αποδοτική, οικονομική και ασφαλή λειτουργία των τεχνικών συστημάτων κτιρίου μέσω αυτόματων ελέγχων και διευκόλυνσης της χειροκίνητης διαχείρισης των εν λόγω τεχνικών συστημάτων κτιρίου·

- 8) «ενεργειακή απόδοση κτιρίου»: η υπολογισθείσα ή μετρηθείσα ποσότητα ενέργειας που χρειάζεται για να ικανοποιηθεί η ενεργειακή ζήτηση που συνδέεται με την τυπική χρήση του κτιρίου, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ενέργεια που χρησιμοποιείται για θέρμανση, ψύξη, εξαερισμό, παραγωγή ζεστού νερού, **■ φωτισμό και τεχνικά συστήματα κτιρίου**.
- 9) «πρωτογενής ενέργεια»: η ενέργεια από ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές που δεν έχει υποστεί μετατροπή ή μετασχηματισμό.
- 9α) «τελική ενέργεια»: η ενέργεια από ανανεώσιμες ή μη ανανεώσιμες πηγές που έχει υποστεί διαδικασία μετατροπής ή μετασχηματισμού προκειμένου να διασφαλιστεί ότι είναι έτοιμη προς κατανάλωση και παροχή στους τελικούς χρήστες.
- 9β) «μέτρηση»: η μέτρηση με σχετική συσκευή, όπως μετρητή ενέργειας, μετρητή ισχύος, συσκευή μέτρησης και παρακολούθησης ισχύος, ή μετρητή ηλεκτρικής ενέργειας.
- 10) «συντελεστής μη ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας»: η μη ανανεώσιμη πρωτογενής ενέργεια για δεδομένο φορέα ενέργειας, η οποία συμπεριλαμβάνει την παρεχόμενη ενέργεια και την υπολογισθείσα απώλεια ενέργειας κατά την παράδοση στα σημεία χρήσης, διαιρούμενη διά της παρεχόμενης ενέργειας.
- 11) «συντελεστής ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας»: η ανανεώσιμη πρωτογενής ενέργεια από επιτόπια, κοντινή ή μακρινή πηγή ενέργειας, η οποία παρέχεται μέσω δεδομένου φορέα ενέργειας, και συμπεριλαμβάνει την παρεχόμενη ενέργεια και την υπολογισθείσα απώλεια ενέργειας κατά την παράδοση στα σημεία χρήσης, διαιρούμενη διά της παρεχόμενης ενέργειας.
- 12) «συνολικός συντελεστής πρωτογενούς ενέργειας»: το σταθμισμένο άθροισμα των συντελεστών ανανεώσιμης και μη ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας για δεδομένο φορέα.
- 13) «ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές» ή «ανανεώσιμη ενέργεια»: η ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές *όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1 της οδηγίας (EE) 2018/2001*.
- 14) «κέλυφος κτιρίου»: τα ενσωματωμένα στοιχεία ενός κτιρίου που διαχωρίζουν το εσωτερικό του από το εξωτερικό περιβάλλον.
- 15) «κτιριακή μονάδα»: τμήμα, όροφος ή διαμέρισμα εντός κτιρίου, που έχει σχεδιασθεί ή υποστεί μετατροπή ώστε να χρησιμοποιείται χωριστά.

- 16) «δομικό στοιχείο»: τεχνικό σύστημα κτιρίου ή στοιχείο του κελύφους του κτιρίου·
- 17) «κατοικία»: *φυσικός χώρος που αποτελείται από* δωμάτιο ή σειρά δωματίων σε μόνιμο κτίριο ή δομικά διαχωρισμένο τμήμα κτιρίου και ο οποίος έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να μπορεί ένα ιδιωτικό νοικοκυριό να κατοικεί σε αυτόν και *να ασκεί τις βασικές δραστηριότητες της ζωής του* καθ' όλη τη διάρκεια του έτους·
- 18) «διαβατήριο ανακαίνισης»: έγγραφο που παρέχει έναν επί τούτω εκπονηθέντα χάρτη πορείας για τη *ριζική* ανακαίνιση συγκεκριμένου κτιρίου σε *μέγιστο αριθμό σταδίων*, η οποία θα *μετατρέψει το κτίριο σε κτίριο μηδενικών εκπομπών το αργότερο έως το 2050*·
- 19) «ριζική ανακαίνιση»: ανακαίνιση *σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και τις προσπάθειες για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής που παράγονται κατά την ανακαίνιση, η οποία επικεντρώνεται σε βασικά δομικά στοιχεία, όπως μόνωση τοίχων, μόνωση στέγης, μόνωση χαμηλού δαπέδου, αντικατάσταση εξωτερικών κουφωμάτων, συστημάτων εξαερισμού και θέρμανσης, ή συστημάτων θέρμανσης, και επεξεργασία θερμικών γεφυρών, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναγκαία άνεση των ενοίκων το καλοκαίρι και τον χειμώνα ή μια ανακαίνιση που έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση κατά τουλάχιστον 60 % της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας για τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις για τα οποία δεν είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτή η επίτευξη κτιριακού προτύπου μηδενικών εκπομπών, και η οποία* μετατρέπει ένα κτίριο ή μια κτιριακή μονάδα:
- α) πριν από την 1η Ιανουαρίου **2027**, σε κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας·
- β) *από* την 1η Ιανουαρίου **2027**, σε κτίριο μηδενικών εκπομπών·
- 20) «σταδιακή ριζική ανακαίνιση»: ριζική ανακαίνιση που πραγματοποιείται σε *μέγιστο αριθμό σταδίων*, ακολουθεί τα στάδια που ορίζονται στο διαβατήριο ανακαίνισης σύμφωνα με το άρθρο 10, *και μπορεί να περιλαμβάνει τη χρήση συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης*·
- 21) «ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας»: η ανακαίνιση κτιρίου κατά την οποία, *ανάλογα με την επιλογή του κράτους μέλους, είτε:*
- α) η συνολική δαπάνη της ανακαίνισης που αφορά το κέλυφος του κτιρίου ή τα τεχνικά συστήματά του υπερβαίνει το 25 % της αξίας του κτιρίου,

εξαιρουμένης της αξίας του οικοπέδου επί του οποίου έχει κατασκευαστεί το κτίριο· ή

β) υφίσταται ανακαίνιση άνω του 25 % της επιφάνειας του κελύφους του κτιρίου·

- 22) «λειτουργικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου»: οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που συνδέονται με την κατανάλωση ενέργειας των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου κατά τη χρήση και λειτουργία του·
- 23) «εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής»: οι συνδυασμένες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με το κτίριο σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής του, *λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα οφέλη της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης στο τέλος του κύκλου ζωής*, από την «κούνια» (την εξόρυξη των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του κτιρίου), την παραγωγή και την επεξεργασία των υλικών και το στάδιο λειτουργίας του κτιρίου, έως το «τέλος του κύκλου ζωής» (κατεδάφιση του κτιρίου και επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, άλλη ανάκτηση και διάθεση των υλικών του)·
- 24) «δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη καθ' όλο τον κύκλο ζωής» ή «ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής»: δείκτης που ποσοτικοποιεί τη συμβολή ενός κτιρίου στο δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του·
- 25) «διχασμός κινήτρων»: διχασμός κινήτρων όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 52 της (αναδιατυπωμένης οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση)·
- 26) «ενεργειακή φτώχεια»: ενεργειακή φτώχεια όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 49 της (αναδιατυπωμένης οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση)·
- 27) «ευάλωτα νοικοκυριά»: νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια *ή διατρέχουν κίνδυνο ενεργειακής φτώχειας* ή νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων νοικοκυριών χαμηλότερου μεσαίου εισοδήματος, που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα σε υψηλό ενεργειακό κόστος και δεν διαθέτουν τα μέσα για την ανακαίνιση του κτιρίου που χρησιμοποιούν·
- 28) «ευρωπαϊκό πρότυπο» ή «*πρότυπο EN*»: πρότυπο που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης ή το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης στον τομέα των Τηλεπικοινωνιών και διατίθεται προς δημόσια χρήση·

- 29) «πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης»: πιστοποιητικό αναγνωρισμένο από κράτος μέλος ή νομικό πρόσωπο ορισθέν από αυτό, το οποίο αναφέρει την ενεργειακή **και κλιματική** απόδοση ενός κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, η οποία υπολογίζεται βάσει μεθοδολογίας που εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 4·
- 30) «συμπαγωγή»: η ταυτόχρονη, στο πλαίσιο μιας διεργασίας, παραγωγή θερμικής ενέργειας και ηλεκτρικής ή μηχανικής ενέργειας·
- 31) «βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο»: το επίπεδο ενεργειακής απόδοσης που έχει ως αποτέλεσμα το χαμηλότερο κόστος κατά την εκτιμώμενη διάρκεια του οικονομικού κύκλου ζωής, **το οποίο προσδιορίζεται με εφαρμογή της μεθοδολογίας βέλτιστου κόστους**, όπου:
- α) το χαμηλότερο κόστος καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη:
 - i) της κατηγορίας και της χρήσης του κτιρίου·
 - ii) του κόστους ενεργειακών επενδύσεων βάσει επίσημων προβλέψεων·
 - iii) του κόστους συντήρησης και λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών δαπανών και λαμβανομένων υπόψη των δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου·
 - iv) των εξωτερικών επακόλουθων της χρήσης ενέργειας στο περιβάλλον και στην υγεία·
 - v) των κερδών από την παραχθείσα ενέργεια επιτόπου, κατά περίπτωση·
 - vi) των δαπανών διαχείρισης αποβλήτων, κατά περίπτωση·
 - via) των κοινωνικών εξωτερικών επακόλουθων της ανακαίνισης, κατασκευής ή κατεδάφισης κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης οικιστικών περιοχών·**
 - β) ο εκτιμώμενος οικονομικός κύκλος ζωής καθορίζεται από κάθε κράτος μέλος και αναφέρεται στον υπόλοιπο εκτιμώμενο οικονομικό κύκλο ζωής ενός κτιρίου εφόσον οι απαιτήσεις για ενεργειακή απόδοση έχουν τεθεί για το σύνολο του κτιρίου ή στον εκτιμώμενο οικονομικό κύκλο ζωής δομικού στοιχείου εφόσον οι απαιτήσεις για ενεργειακή απόδοση έχουν τεθεί για τα δομικά στοιχεία.

Το βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο πρέπει να ευρίσκεται εντός του φάσματος επιπέδων απόδοσης όπου η ανάλυση της σχέσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο τον

εκτιμώμενο οικονομικό κύκλο ζωής είναι θετική·

- 32) «σημείο επαναφόρτισης»: σημείο επαναφόρτισης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 41 του [κανονισμού για τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων]·
- 32α) *«προκαλωδίωση»: όλα τα αναγκαία μέτρα για την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η διαβίβαση δεδομένων, οδεύσεις καλωδίων, χώροι για μετασχηματιστές και μετρητές ηλεκτρικής ενέργειας, και η αναβάθμιση του ηλεκτρικού πίνακα·*
- 33) «απομονωμένο μικροσύστημα»: κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 500 GWh το 2022, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με άλλα συστήματα·
- 34) «έξυπνη φόρτιση»: έξυπνη φόρτιση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 14ιβ) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας]·
- 35) «αμφίδρομη φόρτιση»: αμφίδρομη φόρτιση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 14ιδ) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας]·
- 35α) *«ψηφιακά συνδεδεμένο σημείο επαναφόρτισης»: σημείο επαναφόρτισης που μπορεί να στέλνει και να λαμβάνει πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο, να επικοινωνεί αμφίδρομα με το δίκτυο ηλεκτροδότησης και το ηλεκτρικό όχημα, και να παρακολουθείται και να ελέγχεται εξ αποστάσεως, μεταξύ άλλων για την έναρξη και τη διακοπή της περιόδου επαναφόρτισης και για τη μέτρηση της ροής ηλεκτρικής ενέργειας·*
- 36) «πρότυπα χαρτοφυλακίου ενυπόθηκων δανείων»: μηχανισμοί που απαιτούν από τους ενυπόθηκους δανειστές, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών, των επενδυτών και άλλων σχετικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως οι τελικοί κάτοχοι ενυπόθηκων δανείων που στεγάζονται σε φορείς ειδικού σκοπού, οι εταιρείες τιτλοποίησης και άλλοι ενδιαμέσοι φορείς, να χαράξουν πορεία για την αύξηση της μέσης ενεργειακής απόδοσης του χαρτοφυλακίου των κτιρίων που καλύπτονται από τα ενυπόθηκα δάνεια τους με ορίζοντα το 2030 και το 2050, με σκοπό τη διασφάλιση αξιόπιστων, τεκμηριωμένων και οικονομικά προσιτών λύσεων για τους πελάτες τους, σύμφωνα με τη φιλοδοξία της Ένωσης για απανθρακοποίηση, τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων και τους σχετικούς ενεργειακούς στόχους στον τομέα της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια, με

βάση τον ορισμό των βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων στην ταξινόμια της ΕΕ και σύμφωνα με τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης και το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής, όπως προβλέπεται στην παρούσα οδηγία:

- 36α) «χρηματοδοτικό σύστημα αποπληρωμής μέσω της εξοικονομούμενης ενέργειας»: σύστημα δανειοδότησης με αποκλειστικό στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, στο πλαίσιο του οποίου οι ετήσιες αποπληρωμές του δανείου δεν υπερβαίνουν το χρηματικό ισοδύναμο της ετήσιας εξοικονόμησης ενέργειας, λαμβανομένης υπόψη της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής του ενεργειακού κόστους και της αναχρηματοδότησης του δανείου·
- 36β) «δείκτης αναφοράς της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων»: ενημερωτική πλατφόρμα για τη δημοσιοποίηση της ενεργειακής απόδοσης και της ετήσιας κατανάλωσης μεμονωμένων κτιρίων ή κτιρίων πολλαπλών μονάδων σε βάθος χρόνου, σε σύγκριση με παρόμοια κτίρια ή με μοντελοποιημένες προσομοιώσεις κτιρίου αναφοράς που έχει κατασκευαστεί βάσει συγκεκριμένου προτύπου, όπως τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, και χρησιμοποιεί το φάσμα των κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης·
- 37) «ψηφιακό ημερολόγιο κτιρίου»: κοινό αποθετήριο για όλα τα σχετικά με τα κτίρια δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, όπως τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, τα διαβατήρια ανακαίνισης και οι δείκτες ευφυούς ετοιμότητας, **καθώς και σχετικά με το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής και την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων**, το οποίο διευκολύνει τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και την ανταλλαγή πληροφοριών εντός του κατασκευαστικού τομέα, μεταξύ ιδιοκτητών και ενοίκων κτιρίων, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και δημόσιων αρχών·
- 38) «σύστημα κλιματισμού»: ο συνδυασμός των στοιχείων που απαιτούνται για την επεξεργασία του αέρα εσωτερικών χώρων μέσω της οποίας η θερμοκρασία ελέγχεται ή μπορεί να μειωθεί·
- 39) «σύστημα θέρμανσης»: ο συνδυασμός των στοιχείων που απαιτούνται για την επεξεργασία του αέρα εσωτερικών χώρων μέσω της οποίας αυξάνεται η θερμοκρασία·
- 40) «μονάδα παραγωγής θερμότητας»: το μέρος συστήματος θέρμανσης που παράγει ωφέλιμη θερμότητα για χρήσεις που προσδιορίζονται στο παράρτημα I, χρησιμοποιώντας μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες διεργασίες:

- α) καύση καυσίμων, για παράδειγμα, σε λέβητα·
- β) αξιοποίηση του φαινομένου Joule στα θερμαντικά στοιχεία συστήματος θέρμανσης με ηλεκτρικές αντιστάσεις·
- γ) δέσμευση της θερμότητας από τον ατμοσφαιρικό αέρα, τον απαγόμενο αέρα εξαερισμού, ή πηγή νερού ή θερμότητας εδάφους με χρήση αντλίας θερμότητας·

- 40α) «αντλία θερμότητας»: μηχανήμα, συσκευή ή εγκατάσταση που μεταφέρει θέρμανση από πηγές όπως ο αέρας, τα ύδατα ή το έδαφος σε καταβόθρες, όπως κτίρια ή βιομηχανικές εγκαταστάσεις, με σκοπό να παράσχει θερμότητα, ψύξη ή ζεστό νερό για οικιακή χρήση·**
- 41) «συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης»: οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 29 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση]·
- 42) «λέβητας»: το κοινό συγκρότημα λέβητα καυστήρα, που είναι σχεδιασμένο να μεταδίδει σε υγρά τη θερμότητα που παράγεται από την καύση·
- 43) «ωφέλιμη ονομαστική ισχύς εξόδου»: η μέγιστη θερμική ισχύς εκφραζόμενη σε kW την οποία αναφέρει και εγγυάται ο κατασκευαστής ως παρεχόμενη κατά τη συνεχή λειτουργία με ταυτόχρονη τήρηση της ωφέλιμης απόδοσης που προσδιορίζεται από τον κατασκευαστή·
- 44) «τηλεθέρμανση» ή «τηλεψύξη»: η διανομή θερμικής ενέργειας με τη μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυχρών υγρών, από ένα κεντρικό σημείο παραγωγής μέσω δικτύου σε πολλαπλά κτίρια ή θέσεις, για την κάλυψη θερμικών ή ψυκτικών αναγκών χώρων ή διεργασιών·
- 44α) «ολοκληρωμένη συνοικία»: συνοικία που επιλέγεται βάσει ανάλυσης κτιριακού δυναμικού που λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανά περιοχή δυνατότητες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης μέσω σαφών και μετρήσιμων στόχων, και η οποία αναπτύσσει πρότυπα χάρτη πορείας ανακαίνισης για παρόμοιους τύπους κτιρίων, μετά από κατάλληλη ανάλυση των τοπικών συνθηκών, με στόχο την ταχεία, οικονομικά αποδοτική και αμοιβαία συντονισμένη μετατροπή των κτιρίων, καθώς και άλλες πτυχές, όπως η κοινωνική δομή, οι οικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες και η υποδομή ενεργειακού εφοδιασμού των κτιρίων·**

- 45) «ωφέλιμη επιφάνεια»: η επιφάνεια ενός κτιρίου που απαιτείται ως παράμετρος για να ποσοτικοποιηθούν ειδικοί όροι χρήσης που εκφράζονται ανά μονάδα επιφάνειας και για να εφαρμοστούν οι απλοποιήσεις και οι κανόνες όσον αφορά τον διαχωρισμό σε ζώνες και την (ανα)κατανομή, *λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα*.
- 45α) «*απορριπτόμενη θερμότητα*»: η αναπόφευκτη θερμότητα που παράγεται ως παραπροϊόν σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής, ή στον τριτογενή τομέα, η οποία θα διαχεόταν αχρησιμοποίητη στον αέρα ή το νερό αν δεν υπήρχε πρόσβαση σε σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, όπου έχει χρησιμοποιηθεί ή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί διαδικασία συμπαραγωγής ή όπου η συμπαραγωγή δεν είναι εφικτή.
- 46) «επιφάνεια αναφοράς»: η επιφάνεια που χρησιμοποιείται ως μέγεθος αναφοράς για την αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης ενός κτιρίου, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των ωφέλιμων επιφανειών των χώρων εντός του κελύφους του κτιρίου που ορίζονται για την αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης.
- 47) «όρια αξιολόγησης»: τα όρια στα οποία μετράται ή υπολογίζεται η παρεχόμενη ή εξαγόμενη ενέργεια.
- 48) «επιτόπου»: οι εγκαταστάσεις ή το έδαφος στο οποίο βρίσκεται το κτίριο, καθώς και το ίδιο το κτίριο.
- 49) «ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται σε κοντινή απόσταση»: η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται εντός περιμέτρου τοπικού ή συνοικιακού επιπέδου γύρω από το υπό αξιολόγηση κτίριο και η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) μπορεί να διανέμεται και να χρησιμοποιείται μόνο εντός της εν λόγω περιμέτρου τοπικού και συνοικιακού επιπέδου μέσω ειδικού δικτύου διανομής.
 - β) επιτρέπει τον υπολογισμό ειδικού συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας που ισχύει μόνο για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται εντός της εν λόγω περιμέτρου του τοπικού ή συνοικιακού επιπέδου και
 - γ) μπορεί να χρησιμοποιείται επιτόπου στο υπό αξιολόγηση κτίριο μέσω ειδικής σύνδεσης με την πηγή παραγωγής ενέργειας, η δε ειδική σύνδεση απαιτεί ειδικό εξοπλισμό για την ασφαλή προμήθεια και μέτρηση της ενέργειας για ίδια χρήση στο υπό αξιολόγηση κτίριο.

- 50) «υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης κτιρίων»: οι υπηρεσίες όπως η θέρμανση, η ψύξη, ο εξαερισμός, το ζεστό νερό για οικιακή χρήση, ο φωτισμός και άλλες υπηρεσίες για τις οποίες η χρήση ενέργειας λαμβάνεται υπόψη στην ενεργειακή απόδοση των κτιρίων·
- 51) «ενεργειακές ανάγκες»: η ενέργεια που πρέπει να παρέχεται σε κλιματιζόμενο χώρο ή να εξάγεται από αυτόν ώστε να διατηρούνται οι επιδιωκόμενες συνθήκες του χώρου κατά τη διάρκεια δεδομένης χρονικής περιόδου, **λαμβάνομένων υπόψη των απωλειών από τη μεταφορά και τον εξαερισμό και των ηλιακών και εσωτερικών κερδών σύμφωνα με τα πρότυπα EN, και** χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν αδυναμίες του τεχνικού συστήματος του κτιρίου·
- 52) «χρήση ενέργειας»: η εισροή ενέργειας σε τεχνικό σύστημα κτιρίου που παρέχει υπηρεσία ενεργειακής απόδοσης κτιρίων με σκοπό την κάλυψη ενεργειακής ανάγκης·
- 53) «ιδίας χρήσης»: μέρος της ανανεώσιμης ενέργειας που παράγεται επιτόπου ή σε κοντινή απόσταση το οποίο χρησιμοποιείται **ταυτόχρονα** από επιτόπια τεχνικά συστήματα για υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης κτιρίων·
- 54) «άλλες επιτόπιες χρήσεις»: ενέργεια που χρησιμοποιείται επιτόπου για χρήσεις πέραν των υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν συσκευές, διάφορα φορτία και βοηθητικά φορτία, **συστήματα αποθήκευσης ενέργειας οικιακών μπαταριών** ή σημεία φόρτισης ηλεκτροκίνησης·
- 55) «διάστημα υπολογισμού»: το διακριτό χρονικό διάστημα που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης·
- 56) «παρεχόμενη ενέργεια»: ενέργεια, εκφραζόμενη ανά φορέα ενέργειας, η οποία παρέχεται στα τεχνικά συστήματα κτιρίου μέσω των ορίων αξιολόγησης για την κάλυψη των χρήσεων που λαμβάνονται υπόψη ή την παραγωγή της εξαγόμενης ενέργειας·
- 57) «εξαγόμενη ενέργεια»: η αναλογία της ανανεώσιμης ενέργειας που εξάγεται στο δίκτυο ενέργειας αντί να χρησιμοποιείται επιτόπου για ίδια χρήση ή για άλλες επιτόπιες χρήσεις, εκφραζόμενη ανά φορέα ενέργειας και ανά συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας·

- 57α) «δευτερεύον υλικό»: υλικό που ανακτάται από προηγούμενη χρήση ή από απόβλητα και το οποίο υποκαθιστά πρωτογενή υλικά όπως ορίζονται στο πρότυπο-πλαίσιο κατασκευής EN 15643.
- 57β) «χώρος στάθμευσης ποδηλάτων»: καθορισμένος χώρος για τουλάχιστον ένα ποδήλατο, ο οποίος παρέχει ασφαλή και εύκολη αποθήκευση για διάφορους τύπους ποδηλάτων και ο οποίος μπορεί να είναι φωταγωγημένος και προστατευμένος από τις καιρικές συνθήκες.
- 57γ) «παρακείμενος χώρος»: χώρος στάθμευσης για τους κατοίκους, τους επισκέπτες ή τους εργαζομένους ενός κτιρίου, ο οποίος βρίσκεται εντός του οικοπέδου όπου έχει ανεγερθεί το κτίριο, ή ο οποίος γειτνιάζει με αυτό.
- 57δ) «κυκλικότητα»: η μείωση της ανάγκης εξόρυξης παρθένων υλικών χάρη στη μείωση της ζήτησης για νέα υλικά που οφείλεται στην επισκευή, την επαναχρησιμοποίηση, την αναπροσαρμογή της χρήσης και την ανακύκλωση χρησιμοποιημένων υλικών και την παράταση της διάρκειας ζωής των προϊόντων και των κτιρίων.
- 57ε) «επάρκεια»: η ελαχιστοποίηση της ζήτησης για ενέργεια, υλικά, γη, νερό και άλλους φυσικούς πόρους καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των κτιρίων και των αγαθών.
- 57στ) «κατάλογος υλικών»: κατάλογος του είδους, της προέλευσης και της ποσότητας των δομικών προϊόντων και υλικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ή την ανακαίνιση ενός κτιρίου, τα οποία επηρεάζουν τη θερμική απόδοσή του και την απόδοση του τεχνικού συστήματος του σύμφωνα με το παράρτημα I, καθώς και την συμπεριφορά του σε περίπτωση πυρκαγιάς και την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.
- 57ζ) «ποιότητα περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων»: σύνολο παραμέτρων σχετικά με ένα κτίριο, συμπεριλαμβανομένων της ποιότητας του αέρα εσωτερικών χώρων, της θερμικής άνεσης, του φωτισμού και της ακουστικής που επηρεάζουν την υγεία και την ευημερία των ενοίκων του.
- 57η) «υγιεινές κλιματικές συνθήκες εσωτερικών χώρων»: το περιβάλλον εσωτερικών χώρων ενός κτιρίου το οποίο βελτιστοποιεί την υγεία, την άνεση και την ευεξία των ενοίκων σύμφωνα με συγκεκριμένα επίπεδα επιδόσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά το φως της ημέρας, την ποιότητα του αέρα εσωτερικών χώρων και τη

θερμική άνεση, όπως ο μετριασμός της υπερθέρμανσης και η βελτίωση της ακουστικής ποιότητας.

Άρθρο 3

Εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων

1. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων για να διασφαλίσει την ανακαίνιση του εθνικού δυναμικού οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, δημόσιων και ιδιωτικών, και τη μετατροπή του σε υψηλής ενεργειακής απόδοσης και απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές κτιριακό δυναμικό έως το 2050, με στόχο τη μετατροπή υφιστάμενων κτιρίων σε κτίρια μηδενικών εκπομπών .

Κάθε σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων *συμμορφώνεται με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και* περιλαμβάνει:

- α) *επισκόπηση του εθνικού κτιριακού δυναμικού για διαφορετικούς τύπους κτιρίων, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου τους στο κτιριακό δυναμικό, ιδίως για κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί επισήμως προστατευόμενα ως μέρος καθορισμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ειδικής αρχιτεκτονικής ή ιστορικής αξίας τους, για διαφορετικές περιόδους κατασκευής και κλιματικές ζώνες για κάθε κράτος μέλος, η οποία βασίζεται, κατά περίπτωση, σε στατιστική δειγματοληψία, συγκριτική αξιολόγηση της ενέργειας και του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής και στην εθνική βάση δεδομένων για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 19, επισκόπηση των φραγμών και των αδυναμιών της αγοράς, το μερίδιο των ευάλωτων νοικοκυριών, και επισκόπηση των ικανοτήτων στους τομείς των κατασκευών, της ενεργειακής απόδοσης και της ανανεώσιμης ενέργειας, καθώς και διαθεσιμότητα υπηρεσιών μίας στάσης που έχουν συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 15α της παρούσας οδηγίας και το άρθρο 21 παράγραφος 2α της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατύπωση της ΟΕΑ].*
- αα) *επισκόπηση των εφαρμοζόμενων και προγραμματισμένων πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν εγκριθεί δυνάμει του Συμφώνου για τις Δεξιότητες που ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 1ης Ιουλίου 2020, με τίτλο «Ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα», για την αύξηση της διαθεσιμότητας ειδικευμένων επαγγελματιών στους τομείς των κατασκευών, της απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,*

επενδύσεων στην ανάπτυξη των απαιτούμενων δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων της αναβάθμισης των δεξιοτήτων ή της επανειδίκευσης και στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης, τόσο για δημόσιους όσο και για ιδιωτικούς ενδιαφερόμενους φορείς, βάσει ποσοτικής και ποιοτικής αξιολόγησης με τη χρήση βασικών δεικτών επιδόσεων, όπως ορίζονται στο παράρτημα II, για την επίτευξη των στόχων, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, και για την κάλυψη των συνακόλουθων αναγκών της αγοράς για ειδικευμένους επαγγελματίες στον τομέα των κατασκευών και των ανακαινίσεων·

- β) *χάρτη πορείας με εθνικά καθορισμένους στόχους, μετρήσιμους δείκτες προόδου και συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα επίτευξης ανώτερης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης για όλα τα υφιστάμενα κτίρια έως το 2030, το 2040 και το 2050, με σκοπό την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα απανθρακοποιημένο εθνικό κτιριακό δυναμικό υψηλής ενεργειακής απόδοσης και η μετατροπή υφιστάμενων κτιρίων σε κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2050·*
- γ) *επισκόπηση των εφαρμοζόμενων και προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων, καθώς και της διάρκειάς τους, σε συμφωνία με την εφαρμογή του χάρτη πορείας όπως προβλέπεται στο στοιχείο β) του παρόντος εδαφίου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιγράφονται στα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα τα οποία κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, με ιδιαίτερη έμφαση στα ευάλωτα νοικοκυριά και τα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες·*
- δ) *αναλυτικό χάρτη πορείας για την περίοδο έως το 2050, όσον αφορά τις επενδυτικές ανάγκες για την υλοποίηση του σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων, τις δημόσιες και ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης και τα σχετικά μέτρα χρηματοδότησης, καθώς και τους διοικητικούς πόρους για την ανακαίνιση κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιγράφονται στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα τα οποία κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999·*

δα) χάρτη πορείας για τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας και την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται μεταξύ ευάλωτων νοικοκυριών και ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, ο οποίος περιλαμβάνει εθνικά καθορισμένους στόχους και επισκόπηση των εφαρμοζόμενων και προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων χρηματοδότησης που στηρίζουν την εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας.

1α. Ο χάρτης πορείας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β) περιλαμβάνει:

α) εθνικούς στόχους και εκπομπές καθ' όλο τον κύκλο ζωής για διαφορετικές τυπολογίες κτιρίων που θα καθοριστούν μετά την παγκόσμια απογραφή, για τα έτη 2025, 2030, 2035 και 2040, σύμφωνα με τον μηχανισμό αύξησης των φιλοδοξιών που προβλέπεται στη συμφωνία του Παρισιού, και έναν χάρτη πορείας με ορίζοντα το 2050 όσον αφορά τις επιδόσεις καθ' όλο τον κύκλο ζωής, σε συμμόρφωση με τον στόχο του 1,5 βαθμού, καθώς και ενδεικτικούς εθνικούς στόχους που αποσκοπούν στην επίτευξη ριζικής ανακαίνισης τουλάχιστον 35 εκατομμυρίων κτιριακών μονάδων έως το 2030 για τη στήριξη της επίτευξης ετήσιου ποσοστού ενεργειακής ανακαίνισης 3 % και άνω για την περίοδο έως το 2050.

β) την εκτιμώμενη διαθεσιμότητα δομικών υλικών, υλικών ανακαίνισης, συμπεριλαμβανομένων προκατασκευασμένων δομικών στοιχείων, όπως εκείνων με μόνωση, ηλιακών φωτοβολταϊκών ενσωματωμένων σε κτίρια, υλικών με ανακυκλωμένο περιεχόμενο, δευτερογενών οικοδομικών υλικών και, εάν υπάρχουν, τοπικών βιώσιμων υλικών, καθώς και εθνικούς στόχους για την κυκλική χρήση των υλικών, του ανακυκλωμένου περιεχομένου και των δευτερογενών υλικών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011²⁷, και την επάρκεια για κάθε πενταετία.

γ) την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και την τελική κατανάλωση ενέργειας του εθνικού κτιριακού δυναμικού και τη μείωση των λειτουργικών του εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

²⁷ *Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5).*

- δ) ειδικά χρονοδιαγράμματα για την επίτευξη υψηλότερων κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια από αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, έως **το 2030 και στη συνέχεια ανά πενταετία**, σύμφωνα με την πορεία για τη μετατροπή του εθνικού κτιριακού δυναμικού σε κτίρια μηδενικών εκπομπών·
- ε) **επισκόπηση του δυναμικού οικονομικής αποδοτικότητας, της διαθεσιμότητας και της αναμενόμενης παραγωγής και κατανάλωσης ανανεώσιμης ενέργειας που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη κτιρίων, με ανάλυση ανά τεχνολογία και καύσιμο·**
- στ) **εθνικούς στόχους για την κατασκευή και την ανακαίνιση συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σύμφωνα με τη συνολική αξιολόγηση θέρμανσης και ψύξης που αναφέρεται στο άρθρο 23 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατύπωση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση]·**
- ζ) **πορεία με αριθμητικούς στόχους για την εγκατάσταση ηλιακής ενέργειας και αντλιών θερμότητας σε κτίρια σύμφωνα με το άρθρο 9α·**
- η) **εθνικά σχέδια σταδιακής κατάργησης της χρήσης ορυκτών καυσίμων σε κτίρια με σκοπό την προγραμματισμένη σταδιακή κατάργησή τους έως το 2035 και, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, όπως αποδειχθεί από την Επιτροπή, το αργότερο έως το 2040·**
- θ) **τεκμηριωμένη εκτίμηση της αναμενόμενης εξοικονόμησης ενέργειας, των μειώσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και του γενικότερου οφέλους, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, η οποία μπορεί να βασίζεται σε ολοκληρωμένη συνολική προσέγγιση·**
- ι) **εκτιμήσεις σχετικά με τη συνεισφορά του σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων στην επίτευξη του δεσμευτικού εθνικού στόχου του κράτους μέλους για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) .../... [αναθεωρημένος κανονισμός για τον επιμερισμό των προσπαθειών], των στόχων της Ένωσης για την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση], των στόχων της Ένωσης για την ανανεώσιμη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένου του ■ στόχου για το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις**

ανανεώσιμες πηγές ενέργειας], καθώς και του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2030 και του στόχου επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, σύμφωνα με τον κανονισμό 2021/1119.

2. Ανά πενταετία, κάθε κράτος μέλος καταρτίζει και υποβάλλει στην Επιτροπή το οικείο προσχέδιο ανακαίνισης κτιρίων, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα του παραρτήματος II. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει το οικείο προσχέδιο ανακαίνισης κτιρίων **μαζί με το ενοποιημένο εθνικό προσχέδιο** για την ενέργεια και το κλίμα που αναφέρεται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 **και τη συνολική αξιολόγηση θέρμανσης και ψύξης σύμφωνα με το άρθρο 23 της οδηγίας .../... [αναδιατύπωση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση],** καθώς και, όταν το κράτος μέλος υποβάλλει σχέδιο επικαιροποίησης, **μαζί με το οικείο σχέδιο επικαιροποίησης** που αναφέρεται στο άρθρο 14 του **κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999**. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 1 και το άρθρο 14 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη υποβάλλουν το πρώτο προσχέδιο ανακαίνισης κτιρίων στην Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου 2024, **και με την επιφύλαξη της χωριστής διαβούλευσης που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου**.
3. Προκειμένου να στηρίξει την ανάπτυξη του οικείου σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων, κάθε κράτος μέλος **εξασφαλίζει τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην κατάρτιση του σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων, για τη διευκόλυνση της συμπερίληψης τοπικών σχεδίων δράσης ή επενδύσεων, και** διεξάγει δημόσια διαβούλευση σχετικά με το εν λόγω σχέδιο προτού το υποβάλλει στην Επιτροπή. Στη δημόσια διαβούλευση συμμετέχουν ιδίως οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και άλλοι κοινωνικοοικονομικοί εταίροι, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και των φορέων που εργάζονται με ευάλωτα νοικοκυριά. **Η δημόσια διαβούλευση καλύπτει τις εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολογήσεις του σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων ενώ περιλαμβάνει επιλογές σχετικά με τον σχεδιασμό των δημόσιων πολιτικών, προγραμμάτων, κινήτρων και κοινωνικών διασφαλίσεων, που μπορεί να περιλαμβάνουν όσες αναφέρονται στο άρθρο 15, ώστε να διασφαλίζεται η προσβασιμότητα, η ευκολία και η οικονομική προσιτότητα των λύσεων ανακαίνισης.** Κάθε κράτος μέλος επισυνάπτει περίληψη των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης ως παράρτημα στο οικείο προσχέδιο ανακαίνισης κτιρίων. **Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει δεόντως υπόψη τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών που εκφράστηκαν στις εκ των προτέρων και**

εκ των υστέρων αξιολογήσεις και εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο αυτές αποτυπώθηκαν στο τελικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων.

4. Η Επιτροπή αξιολογεί τα εθνικά προσχέδια ανακαίνισης κτιρίων, και ιδίως αν:
- α) το επίπεδο φιλοδοξίας των εθνικά καθορισμένων στόχων είναι επαρκές και σύμφωνο με τις εθνικές δεσμεύσεις για το κλίμα και την ενέργεια που καθορίζονται στα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα·
 - β) οι πολιτικές και τα μέτρα επαρκούν για την επίτευξη των εθνικά καθορισμένων στόχων·
 - γ) η διάθεση δημοσιονομικών και διοικητικών πόρων επαρκεί για την υλοποίηση του σχεδίου·
 - γα) *οι συνθήκες για τα υφιστάμενα συστήματα χρηματοδότησης ανακαινίσεων είναι επαρκείς για την υλοποίηση του εθνικού στόχου μετριασμού της ενεργειακής φτώχειας και για την επιτυχή συμπερίληψη των ενεργειακά φτωχών καταναλωτών και των ευάλωτων νοικοκυριών·*
 - γβ) *το σχέδιο λαμβάνει υπόψη τους στόχους της οδηγίας 2008/50/ΕΚ²⁸ και διασφαλίζει τη συνέπεια με την εφαρμοστέα νομοθεσία, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας·*
 - γγ) *το σχέδιο δίνει προτεραιότητα στα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις που χρησιμοποιούνται για οικιστικούς σκοπούς·*
 - δ) η δημόσια διαβούλευση είχε επαρκώς συμμετοχικό χαρακτήρα σύμφωνα με την παράγραφο 3· ■
 - ε) *το σχέδιο συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 και με το υπόδειγμα του παραρτήματος II·*
 - εα) *οι εθνικές και τοπικές αρχές χρειάζονται τεχνική συνδρομή για να διευκολυνθεί η υλοποίηση των εν λόγω σχεδίων·*
 - εβ) *το σχέδιο προβλέπει επαρκή αριθμό ειδικευμένων εργαζόμενων και αποτελεσματικές πρωτοβουλίες για την απόκτηση δεξιοτήτων και την κατάρτιση.*

²⁸ Οδηγία 2008/50/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη (ΕΕ L 152 της 11.6.2008, σ. 1).

Κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 30, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει ειδικές ανά χώρα συστάσεις προς τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 και το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Όσον αφορά το πρώτο προσχέδιο ανακαίνισης κτιρίων, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει ειδικές ανά χώρα συστάσεις προς τα κράτη μέλη το αργότερο έξι μήνες μετά την υποβολή του εν λόγω σχεδίου από το κράτος μέλος.

5. **Σε κάθε αναθεώρηση**, το κράτος μέλος λαμβάνει δεόντως υπόψη τυχόν συστάσεις της Επιτροπής στο τελικό του σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων. Εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν λάβει υπόψη κάποια σύσταση ή σημαντικό μέρος αυτής, παρέχει αιτιολόγηση στην Επιτροπή και δημοσιοποιεί τους λόγους.
6. Κάθε πέντε έτη, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή το οικείο σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα του παραρτήματος II. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει το οικείο σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων **μαζί με το ενοποιημένο εθνικό σχέδιο** για την ενέργεια και το κλίμα που αναφέρεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και, όταν το κράτος μέλος υποβάλλει επικαιροποιημένο σχέδιο, **μαζί με το οικείο επικαιροποιημένο σχέδιο** που αναφέρεται στο άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 1 και το άρθρο 14 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη υποβάλλουν το πρώτο **προσχέδιο** ανακαίνισης κτιρίων στην Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου **2024 και τα τελικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων έως τις 30 Ιουνίου 2025**.
7. Κάθε κράτος μέλος επισυνάπτει σε παράρτημα του **■** τελικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων τις λεπτομέρειες της εφαρμογής της πλέον πρόσφατης εθνικής του μακροπρόθεσμης στρατηγικής ανακαίνισης ή του πλέον πρόσφατου σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων. Κάθε κράτος μέλος δηλώνει αν οι εθνικοί του στόχοι έχουν επιτευχθεί.
8. Κάθε κράτος μέλος περιλαμβάνει στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου του για την ενέργεια και το κλίμα, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση των εθνικών στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου και τη συμβολή του σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων στην επίτευξη του δεσμευτικού εθνικού στόχου του κράτους μέλους για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με τον

κανονισμό (ΕΕ) .../... [αναθεωρημένος κανονισμός για τον επιμερισμό των προσπαθειών], στους στόχους της Ένωσης για την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση], στους στόχους της Ένωσης για την ανανεώσιμη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένου του ενδεικτικού στόχου για το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας], καθώς και στον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, σύμφωνα με τον κανονισμό 2021/1119.

Άρθρο 3α

Μια ολοκληρωμένη συνοικιακή προσέγγιση για την ανακαίνιση κτιρίων

- 1. Τα κράτη μέλη δύνανται να εξουσιοδοτούν τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να προσδιορίζουν ολοκληρωμένες συνοικίες για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανακαίνισης (ΟΠΑ) σε συνοικιακό επίπεδο. Τα ΟΠΑ καλύπτουν τα κοινωνικά πρότυπα, την ενέργεια, την κινητικότητα, τις πράσινες υποδομές, την επεξεργασία και διαχείριση αποβλήτων και υδάτων και άλλες πτυχές του πολεοδομικού σχεδιασμού που πρέπει να εξετάζονται σε συνοικιακό επίπεδο, και λαμβάνουν υπόψη τους τοπικούς και περιφερειακούς πόρους, την κυκλικότητα και την επάρκεια.*
- 2. Τα ΟΠΑ λαμβάνουν υπόψη τις συνολικές αξιολογήσεις θέρμανσης και ψύξης που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, την ανακαίνιση ή κατασκευή αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατύπωση της ΟΕΑ], και τις απαιτούμενες υποδομές, καθώς και τις εγκαταστάσεις και υποδομές των κοινοτήτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Τα κράτη μέλη εξετάζουν σε συνοικιακό επίπεδο τη βελτιστοποίηση του ενεργειακού συστήματος σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, προωθώντας παράλληλα την ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης.*
- 3. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ολοκληρωμένα σχέδια κινητικότητας σε τοπικό επίπεδο και σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας που ευθυγραμμίζονται με τα ΟΠΑ και περιλαμβάνουν τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των δημόσιων μεταφορών σε συνδυασμό με άλλα μέσα ενεργού και κοινόχρηστης κινητικότητας, καθώς και τις σχετικές υποδομές για τη λειτουργία, την*

επαναφόρτιση, την αποθήκευση και τη στάθμευση.

- 4. Οι υπηρεσίες μίας στάσης που συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 15α μπορούν να παρέχουν τεκμηρίωση για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τον σχεδιασμό των ΟΠΑ με σκοπό την αναζωογόνηση, τη στόχευση και τη στήριξη των κοινοτήτων.*

Άρθρο 4

Θέσπιση μεθοδολογίας υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν μεθοδολογία υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων βάσει του κοινού γενικού πλαισίου το οποίο παρατίθεται στο παράρτημα Ι. Η εν λόγω μεθοδολογία θεσπίζεται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Άρθρο 5

Καθορισμός των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να καθοριστούν ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για κτίρια ή κτιριακές μονάδες, με στόχο να επιτευχθούν τουλάχιστον βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα **και υψηλότερες τιμές αναφοράς όπως απαιτήσεις κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και απαιτήσεις για κτίρια μηδενικών εκπομπών**. Η ενεργειακή απόδοση υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που αναφέρεται στο άρθρο 4. Ο υπολογισμός των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων διενεργείται σύμφωνα με το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 6.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης **και υποχρεώσεων ανακαίνισης** για **όλα** τα δομικά στοιχεία που **■** έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση **■** του κτιρίου όταν τοποθετούνται εκ των υστέρων ή αντικαθίστανται, με στόχο την επίτευξη τουλάχιστον βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων **και υψηλότερων τιμών αναφοράς, όπως απαιτήσεις κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και απαιτήσεις για κτίρια μηδενικών εκπομπών**. Η ενεργειακή απόδοση των δομικών στοιχείων υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που αναφέρεται στο άρθρο 4.

Κατά τον καθορισμό των απαιτήσεων, τα κράτη μέλη δύνανται να κάνουν διάκριση μεταξύ νέων και υφιστάμενων κτιρίων και μεταξύ διάφορων κατηγοριών κτιρίων.

Στις εν λόγω απαιτήσεις πρέπει να συνεκτιμώνται **οι υγιεινές κλιματικές συνθήκες**

εσωτερικών χώρων, με βάση τη βέλτιστη ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, καθώς και οι τοπικές συνθήκες, η προβλεπόμενη χρήση και η ηλικία του κτιρίου.

Τα κράτη μέλη αναθεωρούν τις οικείες ελάχιστες απαιτήσεις ενέργειας σε τακτά διαστήματα τα οποία δεν υπερβαίνουν τα πέντε έτη και, εάν χρειαστεί, τις επικαιροποιούν προκειμένου να αντικατοπτρίζουν την τεχνική πρόοδο στον κτιριακό τομέα, τα αποτελέσματα του βέλτιστου από πλευράς κόστους υπολογισμού που αναφέρεται στο άρθρο 6 και τους επικαιροποιημένους εθνικούς στόχους και πολιτικές για την ενέργεια και το κλίμα.

1α. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ενδιάμεση ελάχιστη απαίτηση ενεργειακής απόδοσης, που περιλαμβάνει την επίτευξη ελάχιστου επιπέδου απόδοσης του κελύφους του κτιρίου, τη μέγιστη χρήση ενέργειας ανά kWh/m²/έτος, την ετοιμότητα λειτουργίας θέρμανσης σε χαμηλή θερμοκρασία, αντλιών θερμότητας ή ευέλικτης ηλεκτρικής θέρμανσης χώρου, και την ελάχιστη ικανότητα απόκρισης ζήτησης.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην θέσουν ή να μην εφαρμόσουν τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 σε κτίρια επισήμως προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, εφόσον η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίωνε απαράδεκτα τον χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους: *Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ανακαίνιση των μνημείων πραγματοποιείται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες συντήρησης, τα διεθνή πρότυπα συντήρησης και την αρχική αρχιτεκτονική των οικείων μνημείων.*

[Τροπολογία 6]

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να μην καθορίσουν ή να μην εφαρμόσουν τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 για τις εξής κατηγορίες κτιρίων:

- α) κτίρια χρησιμοποιούμενα ως χώροι λατρείας ή για θρησκευτικές δραστηριότητες·
- β) προσωρινά κτίρια με διάρκεια χρήσης το πολύ δύο ετών, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εργαστήρια, αποθήκες και μη οικιστικά υπηρεσιακά κτίρια με πολύ χαμηλές απαιτήσεις ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης, σταθμοί τροφοδοσίας υποδομών, όπως σταθμοί μετασχηματισμού, υποσταθμοί, μονάδες ελέγχου πίεσης, σιδηροδρομικές κατασκευές, καθώς και μη

οικιστικά αγροτικά κτίρια τα οποία χρησιμοποιούνται από τομέα καλυπτόμενο από εθνική τομεακή συμφωνία για την ενεργειακή απόδοση·

- γ) οικιστικά κτίρια τα οποία χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν είτε λιγότερο από τέσσερις μήνες τον χρόνο είτε, εναλλακτικά, για περιορισμένο χρονικό διάστημα κάθε χρόνο και με αναμενόμενη ενεργειακή κατανάλωση μικρότερη από το 25 % εκείνης που θα προέκυπτε από χρήση καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου·
- δ) μεμονωμένα κτίρια με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια μικρότερη από 50 m².

Άρθρο 6

Υπολογισμός των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης

1. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 29 **για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με τον καθορισμό συγκριτικού μεθοδολογικού πλαισίου** για τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση κτιρίων και κτιριακών μονάδων. Έως τις 30 Ιουνίου **2024**, η Επιτροπή αναθεωρεί το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο για τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης σε υφιστάμενα κτίρια που υπόκεινται σε ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας και για μεμονωμένα δομικά στοιχεία, **τα οποία συνάδουν με τις εθνικές πορείες που καθορίζονται στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.**
Το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο καθορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα VII και πραγματοποιεί διάκριση μεταξύ νέων και υφιστάμενων κτιρίων και μεταξύ διαφόρων κατηγοριών κτιρίων.
2. Τα κράτη μέλη υπολογίζουν τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα για τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης χρησιμοποιώντας το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, **λαμβάνομένου υπόψη του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής**, και συναφείς παραμέτρους, όπως οι κλιματικές συνθήκες και το κατά πόσον είναι προσιτές στην πράξη οι ενεργειακές υποδομές, και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του εν λόγω υπολογισμού με τις ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης.

- 2α. Σε κάθε έκθεση, τα κράτη μέλη λαμβάνουν δεόντως υπόψη ιδίως την επίδραση των μεταβολών στις τιμές της ενέργειας, τα οικοδομικά υλικά και το κόστος εργασίας σε σύγκριση με την προηγούμενη έκθεση, με σκοπό την προσαρμογή των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων, κατά περίπτωση. Τα κράτη μέλη διορθώνουν τους υπολογισμούς τους για κάθε διαφορά μεταξύ των πραγματικών τιμών της αγοράς και των προσωρινών ρυθμίσεων για τις τιμές και των μέτρων άμεσης εισοδηματικής στήριξης και εξασφαλίζουν τη χρήση τριετών μέσων όρων τόσο για τις τιμές ενέργειας των προηγούμενων ετών όσο και για τις αναμενόμενες μελλοντικές τιμές στους υπολογισμούς τους.
3. Αν το αποτέλεσμα της σύγκρισης που γίνεται κατά την παράγραφο 2 δείξει ότι οι ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης είναι χαμηλότερες από πλευράς ενεργειακής απόδοσης κατά ποσοστό άνω του 15 % σε σχέση με τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, το οικείο κράτος μέλος **προσαρμόζει τις ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης εντός 12 μηνών αφότου καταστούν διαθέσιμα τα αποτελέσματα της εν λόγω σύγκρισης.**
4. Η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την επίτευξη των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης. **Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή και χρησιμοποιούν το υπόδειγμα που παρέχεται στο παράρτημα III του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 244/2012 της Επιτροπής²⁹.**

Άρθρο 7

Νέα κτίρια

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, από τις ακόλουθες ημερομηνίες, τα νέα κτίρια αποτελούν κτίρια μηδενικών εκπομπών σύμφωνα με το παράρτημα III:

²⁹ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 244/2012 της Επιτροπής, της 16ης Ιανουαρίου 2012, προς συμπλήρωση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων με τον καθορισμό συγκριτικού μεθοδολογικού πλαισίου για τον υπολογισμό των επιπέδων βέλτιστου κόστους των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων και των δομικών στοιχείων (ΕΕ L 81 της 21.3.2012, σ. 18).

- α) από την 1η Ιανουαρίου **2026**, τα νέα κτίρια που χρησιμοποιούνται από δημόσιες αρχές *ή των οποίων τη λειτουργία έχουν αναλάβει δημόσιες αρχές* ή ανήκουν σε αυτές· και
- β) από την 1η Ιανουαρίου **2028**, όλα τα νέα κτίρια.

Μέχρι την εφαρμογή των απαιτήσεων του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλα τα νέα κτίρια να είναι τουλάχιστον κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5.

- 2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το **ΔΥΠ** καθ' όλο τον κύκλο ζωής υπολογίζεται σύμφωνα με το παράρτημα III και δημοσιοποιείται μέσω του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου **■**, από την 1η Ιανουαρίου **2027**, για όλα τα νέα κτίρια.

2α. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 29 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με τον καθορισμό εναρμονισμένου ενωσιακού πλαισίου για τον υπολογισμό του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής, το οποίο αναπτύσσεται στο πλαίσιο διαδικασίας με τη συμμετοχή ενδιαφερόμενων μερών και βασίζεται στο πλαίσιο LEVELs και στο πρότυπο EN 15978.

2β. Έως την 1η Ιανουαρίου 2027, προκειμένου να διασφαλιστούν μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τα κράτη μέλη δημοσιεύουν χάρτη πορείας στον οποίο περιγράφεται λεπτομερώς η εισαγωγή οριακών τιμών για το συνολικό σωρευτικό ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής όλων των νέων κτιρίων και τίθενται στόχοι για τα νέα κτίρια από το 2030, με γνώμονα μια σταδιακή πτωτική τάση, καθώς και μέγιστες απαιτήσεις, ειδικά για κάθε διαφορετική κλιματική ζώνη και τυπολογία κτιρίων.

Όταν τα κράτη μέλη καθορίζουν οριακές τιμές για το συνολικό σωρευτικό ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής, προσδιορίζουν κατάλληλους δείκτες αναφοράς που βασίζονται στα στοιχεία που υποβάλλονται για τους σχετικούς τύπους κτιρίων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2.

Η Επιτροπή εκδίδει οδηγίες, ανταλλάσσει αποδεικτικά στοιχεία για τις υφιστάμενες εθνικές πολιτικές και προσφέρει τεχνική υποστήριξη στα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματός τους, για τον σκοπό του καθορισμού κατάλληλων

εθνικών τιμών δεικτών αναφοράς.

Οι εν λόγω μέγιστες οριακές τιμές συνάδουν με τους ενωσιακούς στόχους κλιματικής ουδετερότητας.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 29 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με σκοπό να προσαρμοστεί το παράρτημα III στην τεχνολογική πρόοδο και την καινοτομία, **για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας**, να καθοριστούν προσαρμοσμένα όρια μέγιστης ενεργειακής απόδοσης στο παράρτημα III για τα ανακαινισμένα κτίρια και, **στη συνέχεια, να μειωθούν, λαμβανομένης υπόψη της βελτιστοποίησης του κόστους**, τα ανώτατα όρια ενεργειακής απόδοσης για κτίρια μηδενικών εκπομπών.
4. *Έως τις ... [24 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα νέα κτίρια έχουν βέλτιστα επίπεδα ποιότητας περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, συμπεριλαμβανομένων της ποιότητας του αέρα και της θερμικής άνεσης, υψηλή ικανότητα μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν μέσω, μεταξύ άλλων, πράσινων υποδομών, τηρούν τα πρότυπα πυρασφάλειας και φωτισμού ασφαλείας, μετριάζουν τους κινδύνους που συνδέονται με την έντονη σεισμική δραστηριότητα και δίνουν προτεραιότητα στην προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία.* Τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επίσης τις απορροφήσεις άνθρακα που συνδέονται με την αποθήκευση άνθρακα εντός ή επί των κτιρίων.
- 4a. *Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι δεν επιτρέπεται η χρήση συστημάτων θέρμανσης που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα σε νέα κτίρια από τις ... [ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της παρούσας οδηγίας]. Τα υβριδικά συστήματα θέρμανσης, οι λέβητες που έχουν πιστοποιηθεί ότι λειτουργούν με ανανεώσιμα καύσιμα και άλλα τεχνικά συστήματα κτιρίων που δεν χρησιμοποιούν αποκλειστικά ορυκτά καύσιμα και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 δεν θεωρούνται συστήματα θέρμανσης που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου.*
- 4β. *Έως την 1η Ιανουαρίου 2025, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με τον καθορισμό ορίων για τα νεόδμητα κτίρια μηδενικών εκπομπών για τους σκοπούς του παραρτήματος III της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής της μεθοδολογίας*

υπολογισμού ανά τύπο κτιρίου και εφαρμοζόμενο κλίμα βάσει του παραρτήματος Α των βασικών ευρωπαϊκών προτύπων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με το παράρτημα Ι της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αντίστοιχες εθνικές τιμές τους, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής της μεθοδολογίας υπολογισμού ανά τύπο κτιρίου και εφαρμοζόμενο κλίμα, με βάση το παράρτημα Α των βασικών ευρωπαϊκών προτύπων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με το παράρτημα Ι της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 7α

Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους

- 1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς ανάπτυξης έργων ανακαίνισης κτιρίων λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τους στόχους και τις ευκαιρίες συμμετοχής στην πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, όταν αναζητούν συμβουλές ή υποβάλλουν αίτηση για χρηματοδότηση ή οικοδομική άδεια.*
- 2. Τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούν τις τοπικές αρχές να αναπτύξουν ειδικά μέτρα στήριξης για τα κτίρια αναφοράς, όπως αναφέρονται στο παράρτημα VII, τα οποία συμβάλλουν στον πολιτιστικό πλούτο και είναι βιώσιμα και συμπεριληπτικά, σύμφωνα με την πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους. Τα μέτρα αυτά ενδέχεται να περιλαμβάνουν χρηματοδοτικά προγράμματα για ανακαινίσεις που καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίον μεμονωμένα κτίρια ή ολόκληρες γειτονιές μπορούν να μετατραπούν σε κτίρια και συνοικίες μηδενικών εκπομπών με οικονομικά προσιτό, βιώσιμο και κοινωνικά συμπεριληπτικό τρόπο, μεγιστοποιώντας παράλληλα τα ευρύτερα οφέλη, στο πλαίσιο μιας συμμετοχικής προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή.*
- 3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικούς βιομηχανικούς χάρτες πορείας για την αύξηση της διαθεσιμότητας τοπικά προσαρμόσιμων προκατασκευασμένων δομικών στοιχείων για την ανακαίνιση κτιρίων, με διάφορες λειτουργίες, συμπεριλαμβανομένων της αισθητικής, της μόνωσης, της παραγωγής ενέργειας και των πράσινων υποδομών, και προωθούν τη βιοποικιλότητα, τη διαχείριση των υδάτων, την προσβασιμότητα και την κινητικότητα.*

Άρθρο 8

Υφιστάμενα κτίρια

- 1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί ότι, όταν*

τα κτίρια υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, η ενεργειακή απόδοση του κτιρίου ή του ανακαινιζόμενου τμήματός του αναβαθμίζεται ώστε να πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, που έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με το άρθρο 5 στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.

Οι απαιτήσεις αυτές εφαρμόζονται στο σύνολο του ανακαινισμένου κτιρίου ή της ανακαινισμένης κτιριακής μονάδας. Επιπροσθέτως ή εναλλακτικά είναι δυνατόν να εφαρμόζονται απαιτήσεις σε ανακαινισμένα δομικά στοιχεία.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επιπλέον τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί ότι στην περίπτωση δομικού στοιχείου που αποτελεί τμήμα του κελύφους του κτιρίου και έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση του κελύφους, όταν τοποθετείται εκ των υστέρων ή αντικαθίσταται, η ενεργειακή απόδοση του δομικού στοιχείου πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.
 - 2α. ***Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί ότι όταν μετασκευάζεται ή αντικαθίσταται ένα τεχνικό σύστημα κτιρίου, η ενεργειακή απόδοση του συστήματος βελτιστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 11.***
 - 2β. ***Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής των τμημάτων και μονάδων κτιρίων που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας υπολογίζεται με βάση τις ήδη διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα παρεχόμενα υλικά ή, εάν αυτό δεν είναι τεχνικά ή οικονομικά εφικτό, με τιμές αναφοράς.***
3. Όσον αφορά τα κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, τα κράτη μέλη ***μεριμνούν ώστε να ενθαρρύνεται η εγκατάσταση*** εναλλακτικών συστημάτων υψηλής απόδοσης, στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό. Τα κράτη μέλη ***διασφαλίζουν, όσον αφορά τα κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, την υλοποίηση στοιχείων παθητικής θέρμανσης και ψύξης, προτύπων υγιούς ποιότητας περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, υψηλής ικανότητας μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν μέσω, μεταξύ άλλων, πράσινων υποδομών, της αφαίρεσης άνθρακα και της αποθήκευσης άνθρακα, την τήρηση των προτύπων πυρασφάλειας, και τον μετριασμό των κινδύνων που συνδέονται με την έντονη σεισμική δραστηριότητα και την αφαίρεση επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένου του αμιάντου. Όσον αφορά τα κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας και τα κτίρια που υφίστανται ανακαινίσεις οι οποίες καλύπτουν κοινόχρηστους χώρους, όπως***

εισόδους, κλιμακοστάσια, ανελκυστήρες και χώρους στάθμευσης, καθώς και υγειονομικούς χώρους, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία.

- 3α. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για την ανάλυση, την προσομοίωση και τη διαχείριση των κτιρίων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις ριζικές ανακαινίσεις.*
- 3β. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι δεν επιτρέπεται η χρήση συστημάτων θέρμανσης που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα σε κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, ριζική ανακαίνιση ή ανακαίνιση του συστήματος θέρμανσης από τις ... [ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της παρούσας οδηγίας]. Τα υβριδικά συστήματα θέρμανσης, οι λέβητες που έχουν πιστοποιηθεί ότι λειτουργούν με ανανεώσιμα καύσιμα και άλλα τεχνικά συστήματα κτιρίων που δεν χρησιμοποιούν αποκλειστικά ορυκτά καύσιμα και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 δεν θεωρούνται συστήματα θέρμανσης που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου.*
- Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ανακαινίσεις οι οποίες περιλαμβάνουν την αντικατάσταση τεχνικών συστημάτων κτιρίων που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα δίνουν προτεραιότητα στα εδάλωτα νοικοκυριά και στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες.*
- 3γ. Έως την 1η Ιανουαρίου 2027, τα κράτη μέλη λαμβάνουν ειδικά διοικητικά και οικονομικά μέτρα για να ενθαρρύνουν τη ριζική ανακαίνιση των πολυκατοικιών με τις χειρότερες επιδόσεις.*

Άρθρο 9

Ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης

- 1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα κτίρια συμμορφώνονται με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, αρχής γενομένης από τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις.*
- 1α. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι:*
- α) κτίρια και κτιριακές μονάδες που ανήκουν σε δημόσιους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, και κτίρια και κτιριακές μονάδες που ενοικιάζονται από τους*

εν λόγω φορείς μετά την ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], επιτυγχάνουν το αργότερο:

- i) *από την 1η Ιανουαρίου 2027, τουλάχιστον κατηγορία ενεργειακής απόδοσης E και [Τροπολογία 20ατ1]*
 - ii) *από την 1η Ιανουαρίου 2030, τουλάχιστον κατηγορία ενεργειακής απόδοσης D.*
- β) *μη οικιστικά κτίρια και κτιριακές μονάδες, εκτός εκείνων που αναφέρονται στο στοιχείο α), επιτυγχάνουν το αργότερο:*
- i) *από την 1η Ιανουαρίου 2027, τουλάχιστον κατηγορία ενεργειακής απόδοσης E και*
 - ii) *από την 1η Ιανουαρίου 2030, τουλάχιστον κατηγορία ενεργειακής απόδοσης D.*
- γ) *οικιστικά κτίρια και κτιριακές μονάδες επιτυγχάνουν το αργότερο:*
- i) *από την 1η Ιανουαρίου 2030, τουλάχιστον κατηγορία ενεργειακής απόδοσης E και*
 - ii) *από την 1η Ιανουαρίου 2033, τουλάχιστον κατηγορία ενεργειακής απόδοσης D.*

Στον χάρτη πορείας τους που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), τα κράτη μέλη καθορίζουν γραμμική πορεία για τη σταδιακή επίτευξη υψηλότερων κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης για τα κτίρια της παρούσας παραγράφου έως το 2040 και το 2050, σύμφωνα με την πορεία για τη μετατροπή του εθνικού κτιριακού δυναμικού σε κτίρια μηδενικών εκπομπών και την επίτευξη του στόχου κλιματικής ουδετερότητας.

1β. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν τις κοινωνικές κατοικίες δημόσιας ιδιοκτησίας από την υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1α στοιχείο α), όταν οι εν λόγω ανακαινίσεις δεν είναι ουδέτερες ως προς το κόστος ή θα οδηγούσαν σε αυξήσεις των ενοικίων για τα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, που υπερβαίνουν την εξοικονόμηση στον λογαριασμό ενέργειας. [Τροπολογία 35]

1γ. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος κράτους μέλους που περιλαμβάνεται στο εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων ή σε

μεταγενέστερη τροποποίησή του, να επιτρέψει σε ένα κράτος μέλος να προσαρμόσει τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για οικιστικά κτίρια και κτιριακές μονάδες που αναφέρονται στην παράγραφο 1α στοιχείο γ) για συγκεκριμένα τμήματα ή συγκεκριμένα υποτμήματα του κτιριακού δυναμικού τους, για λόγους οικονομικής και τεχνικής σκοπιμότητας και διαθεσιμότητας ειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Τα κράτη μέλη που προτίθενται να προσαρμόσουν τα οικεία ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης κοινοποιούν στην Επιτροπή τα προβλεπόμενα μέτρα και τις γραμμικές βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης, και υποβάλλουν έκθεση σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη ισοδύναμων βελτιώσεων της απόδοσης σε οικιστικά κτίρια στο πλαίσιο της υποβολής στοιχείων σχετικά με τις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 8. Τα κράτη μέλη δεν εξαιρούν σε δυσανάλογο βαθμό τις ενοικιαζόμενες κατοικίες σε σύγκριση με άλλα τμήματα κτιρίων κατά την εφαρμογή τυχόν προσαρμογών των ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης.

[Τροπολογία 36]

- 1δ. *Η προσαρμογή των ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1β και 1γ εφαρμόζεται στο 22 % κατ' ανώτατο όριο του συνόλου των οικιστικών κτιρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1α στοιχείο γ), και δεν εφαρμόζεται μετά την 1η Ιανουαρίου 2037.* [Τροπολογία 37]
2. Εκτός από τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, κάθε κράτος μέλος ■ θεσπίζει ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για την ανακαίνιση όλων των άλλων υφιστάμενων κτιρίων.
- Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σχεδιάζονται με γνώμονα τον εθνικό χάρτη πορείας και τους στόχους για ■ το 2040 και το 2050 που περιλαμβάνονται στο σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων του κράτους μέλους, και τη μετατροπή του εθνικού κτιριακού δυναμικού σε κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2050.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 15, τα κράτη μέλη υποστηρίζουν τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης με όλα τα ακόλουθα μέτρα:
- α) λήψη κατάλληλων οικονομικών μέτρων, *συμπεριλαμβανομένων επιχορηγήσεων, και* ιδίως μέτρων που απευθύνονται σε ευάλωτα νοικοκυριά, *νοικοκυριά μεσαίου εισοδήματος* και σε άτομα που ■ ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη

οδηγία για την ενεργειακή απόδοση]·

- β) *παροχή τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών πληροφόρησης, διοικητικής υποστήριξης και ολοκληρωμένων υπηρεσιών ανακαίνισης μέσω υπηρεσιών μίας στάσης, με ιδιαίτερη έμφαση στα ευάλωτα νοικοκυριά και στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση]· [Τροπολογία 39]*
 - γ) *σχεδιασμός ολοκληρωμένων δημόσιων και ιδιωτικών συστημάτων χρηματοδότησης, που παρέχουν κίνητρα για ριζικές και σταδιακές ριζικές ανακαινίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 15· [Τροπολογία 40]*
 - δ) *άρση των μη οικονομικών φραγμών, συμπεριλαμβανομένου του διχασμού κινήτρων·*
 - ε) *παρακολούθηση των κοινωνικών επιπτώσεων, ιδίως στα πλέον ευάλωτα νοικοκυριά· [Τροπολογία 42]*
 - εα) *καθορισμός του πλαισίου για τη διασφάλιση επαρκούς και ειδικευμένου εργατικού δυναμικού ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη εφαρμογή των ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων, μεταξύ άλλων μέσω μιας στρατηγικής για τη διευκόλυνση της επαγγελματικής εκπαίδευσης των νέων και την επανεπίδευση των εργαζομένων και τη δημιουργία ελκυστικότερων ευκαιριών απασχόλησης. [Τροπολογία 41]*
4. Όταν ένα κτίριο ανακαινίζεται προκειμένου να συμμορφωθεί με ένα ελάχιστο πρότυπο ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τα δομικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 5 και, **στην** περίπτωση ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας, με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για υφιστάμενα κτίρια σύμφωνα με το άρθρο 8.
- 4α. *Τα κράτη μέλη προωθούν την αποθήκευση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ώστε να καταστεί δυνατή η αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και να μειωθεί η αστάθεια, και προωθούν και παρέχουν κίνητρα για την οικονομικά αποδοτική και έγκαιρη αντικατάσταση των θερμαντήρων, καθώς και για κάθε αναγκαία επακόλουθη βελτιστοποίηση των σχετικών τεχνικών συστημάτων κτιρίων. [Τροπολογία 43]*

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης των παραγράφων 1 και 2 για τις εξής κατηγορίες κτιρίων:
- α) κτίρια επισήμως προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, **ή άλλα κτίρια κληρονομιάς**, στον βαθμό που η συμμόρφωση προς τα πρότυπα θα αλλοίωνε απαράδεκτα τον χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους, **ή εάν η ανακαίνισή τους δεν είναι τεχνικά ή οικονομικά εφικτή**. [Τροπολογία 29/αναθ]
 - β) κτίρια χρησιμοποιούμενα ως χώροι λατρείας ή για θρησκευτικές δραστηριότητες·
 - γ) προσωρινά κτίρια με διάρκεια χρήσης το πολύ δύο ετών, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εργαστήρια, **αποθήκες και μη οικιστικοί σταθμοί εφοδιασμού υποδομής, όπως σταθμοί μετασχηματισμού, υποσταθμοί, μονάδες ελέγχου πίεσης, σιδηροδρομικές κατασκευές, καθώς και κτίρια υπηρεσιών με πολύ χαμηλές ενεργειακές απαιτήσεις και απαιτήσεις θέρμανσης ή ψύξης** και αγροτικά μη οικιστικά κτίρια τα οποία χρησιμοποιούνται από τομέα καλυπτόμενο από εθνική τομεακή συμφωνία για την ενεργειακή απόδοση· [Τροπολογία 44]
 - δ) οικιστικά κτίρια τα οποία χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν είτε λιγότερο από τέσσερις μήνες τον χρόνο είτε, εναλλακτικά, για περιορισμένο χρονικό διάστημα κάθε χρόνο και με αναμενόμενη ενεργειακή κατανάλωση μικρότερη από το 25 % εκείνης που θα προέκυπτε από χρήση καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου·
 - ε) μεμονωμένα κτίρια με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια μικρότερη από 50 m².
6. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή των ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων μηχανισμών παρακολούθησης. **Τα κράτη μέλη παρέχουν κατάλληλα πλαίσια χρηματοδοτικής στήριξης και κοινωνικές διασφαλίσεις σύμφωνα με το άρθρο 15 για τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης.**
- Τα μέτρα του πλαισίου χρηματοδοτικής στήριξης είναι επαρκή, αποτελεσματικά, διαφανή και αμερόληπτα, ενώ στηρίζουν την εκτέλεση των ουσιαστικών**

βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων όταν η βελτίωση διαφορετικά δεν θα ήταν οικονομικά εφικτή, και περιλαμβάνουν στοχευμένα μέτρα για τη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών. Τα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν τη σύσταση ταμείου ενεργειακά αποδοτικής ανακαίνισης, το οποίο θα λειτουργεί ως μοχλός για την αύξηση των ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων για έργα που βελτιώνουν τις ενεργειακές επιδόσεις των κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε κτίρια ή δομικά στοιχεία κτιρίων.

Κατά περίπτωση, η Επιτροπή, στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2028-2034, υποβάλλει νομοθετικές προτάσεις για να ενισχύσει τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα και να προτείνει πρόσθετα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης για τη στήριξη της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. [Τροπολογία 22ατ2]

- 6α. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027 και στη συνέχεια ανά διετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο προς τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων. Ειδικότερα, η έκθεση παρακολουθεί και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέτρων και παρουσιάζει πρόσθετα εργαλεία για τη διευκόλυνση της δίκαιης μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων επαρκών χρηματοδοτικών μέσων, σε ενωσιακό, εθνικό ή τοπικό επίπεδο, για τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης και τον μετριασμό τυχόν αρνητικών κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων, ιδίως στις περιφέρειες και τις κοινότητες που πλήττονται περισσότερο. [Τροπολογία 54]*

Άρθρο 9α

Ηλιακή ενέργεια σε κτίρια

- 1. Έως τις ... [24 μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα νέα κτίρια σχεδιάζονται με γνώμονα να βελτιστοποιούνται οι οικείες δυνατότητες παραγωγής ηλιακής ενέργειας βάσει της ηλιακής ακτινοβολίας που δέχεται η εγκατάσταση, ώστε να καταστεί δυνατή η μεταγενέστερη τοποθέτηση ηλιακών τεχνολογιών με αποδοτικό από πλευράς κόστους τρόπο.*
- 2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν, μέσω μέτρων ενημέρωσης και εξορθολογισμένων συστημάτων αδειοδότησης, την τοποθέτηση κατάλληλων εγκαταστάσεων*

ηλιακής ενέργειας σε όλα τα κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας ή ριζική ανακαίνιση σε συνδυασμό με την ανακαίνιση του κελύφους του κτιρίου, με την αντικατάσταση των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου και με την εγκατάσταση εξοπλισμού με αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, τεχνολογίας αντλιών θερμότητας, και συστημάτων αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων.

3. *Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την τοποθέτηση κατάλληλων εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας, εάν είναι τεχνικά κατάλληλες και οικονομικά και λειτουργικά εφικτές, ως εξής:*
 - α) *έως τις ... [24 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], σε όλα τα νέα δημόσια και νέα μη οικιστικά κτίρια·*
 - β) *έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, σε όλα τα υφιστάμενα δημόσια και μη οικιστικά κτίρια·*
 - γ) *έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028, σε όλα τα νέα οικιστικά κτίρια και τους στεγασμένους χώρους στάθμευσης·*
 - δ) *έως τις 31 Δεκεμβρίου 2032, σε όλα τα κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας.*
4. *Τα κράτη μέλη καθορίζουν και δημοσιοποιούν κριτήρια σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή των προθεσμιών της παραγράφου 3 και τις πιθανές εξαιρέσεις για συγκεκριμένους τύπους κτιρίων, σύμφωνα με το εκτιμώμενο τεχνικό και οικονομικό δυναμικό των εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων που διέπονται από τις υποχρεώσεις αυτές.*
5. *Η ανάπτυξη κατάλληλων εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας σε όλα τα νέα οικιστικά κτίρια και τους στεγασμένους χώρους στάθμευσης και σε όλα τα κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 στοιχεία γ) και δ), συνδυάζεται με μόνωση σοφίτας και μόνωση στέγης, κατά περίπτωση, λαμβανομένης υπόψη της λειτουργίας του κτιρίου. Η τοποθέτηση κατάλληλων εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3, συνδυάζεται με τη διαδικασία αδειοδότησης για την εγκατάσταση εξοπλισμού ηλιακής ενέργειας σε τεχνητές δομές που προβλέπεται στο άρθρο 16γ της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 (τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας*

σύμφωνα με την πρόταση COM(2022)0222). Για ηλιακές εγκαταστάσεις κάτω των 50 kW, τα κράτη μέλη επιτρέπουν μια διαδικασία απλής κοινοποίησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

- 6. Τα κράτη μέλη καθορίζουν μια πορεία με αριθμητικούς στόχους για την εθνική τους συνεισφορά στην τοποθέτηση εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας και αντλιών θερμότητας σε κτίρια στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων.*
- 7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ρυθμιστικά τους πλαίσια παρέχουν τις αναγκαίες διοικητικές, τεχνικές και οικονομικές δυνατότητες και κίνητρα για την τοποθέτηση εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας σε κτίρια, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με τεχνικά συστήματα κτιρίων, όπως οικιακές μπαταρίες, αντλίες θερμότητας για αυτοκατανάλωση, ή αντλίες θερμότητας μεγάλης κλίμακας για τη διανομή θερμότητας μέσω συστημάτων τηλεθέρμανσης. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ισότιμο ρυθμιστικό πλαίσιο για όλες τις τεχνολογίες ηλιακής ενέργειας και θέρμανσης.*
- 8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εκπρόσωποι των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των κοινοτήτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των οργανώσεων καταναλωτών, των παρόχων αποθήκευσης και άλλων ενδιαφερόμενων μερών αξιολογούν την ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων όσον αφορά το σύστημα διανομής για την επίτευξη των στόχων του παρόντος άρθρου. Η αξιολόγηση αυτή περιλαμβάνει την απαιτούμενη σύνδεση και προμήθεια ευέλικτης κατανεμημένης παραγωγής ενέργειας σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁰ και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³¹, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τους αναγκαίους ίσους όρους ανταγωνισμού και τη δίκαιη αμοιβή για τους ενεργούς πελάτες και τις ενεργειακές κοινότητες.*
- 9. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν μέτρα για τη διασφάλιση της πυρασφάλειας των εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας σε κτίρια, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με*

³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54).

³¹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

τεχνικά συστήματα κτιρίων, όπως οι οικιακές μπαταρίες ή οι αντλίες θερμότητας για αυτοκατανάλωση.

Άρθρο 10

Διαβατήριο ανακαίνισης

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 29 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου για τα διαβατήρια ανακαίνισης, με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο **3 του παρόντος άρθρου**.
2. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, τα κράτη μέλη καθιερώνουν σύστημα διαβατηρίων ανακαίνισης το οποίο **εφαρμόζει** το κοινό πλαίσιο που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1.
 - 2α. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα διαβατήρια ανακαίνισης συνοδεύονται από οικονομική στήριξη στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων, προκειμένου να μη δημιουργηθεί φραγμός, ιδίως για τους ιδιοκτήτες κατοικιών που έχουν στην κυριότητά τους μόνο την κατοικία στην οποία ζουν. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διατίθενται διαβατήρια ανακαίνισης κτιρίων με τη δέουσα χρηματοδοτική στήριξη για τα ευάλωτα νοικοκυριά που επιθυμούν να ανακαινίσουν τα κτίριά τους εν όλω ή εν μέρει.**
3. Το διαβατήριο ανακαίνισης συμμορφώνεται με όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:
 - α) εκδίδεται, **σε ψηφιακή μορφή κατάλληλη για εκτύπωση**, από ειδικευμένο και πιστοποιημένο εμπειρογνώμονα, ύστερα από επιτόπια επίσκεψη·
 - β) **περιλαμβάνει έναν ολιστικό χάρτη πορείας ανακαίνισης στον οποίο αναφέρεται ο μέγιστος αριθμός σταδίων ανακαίνισης, τα οποία αλληλοσυνδέονται, συνάδουν με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και αποσκοπούν στην επίτευξη ριζικής ανακαίνισης σύμφωνα με τον στόχο της μετατροπής του κτιρίου σε κτίριο μηδενικών εκπομπών το αργότερο έως το 2050, και περιγράφει τον τρόπο επίτευξης ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης, καθώς και μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου καθ' όλο τον κύκλο ζωής κατά τη διαδικασία ανακαίνισης·**
 - γ) **αναφέρει τα αναμενόμενα οφέλη όσον αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας, την εξοικονόμηση στους λογαριασμούς ενέργειας και τη μείωση των**

εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου καθ' όλο τον κύκλο ζωής, με ένδειξη των σταδίων ανακαίνισης που πρόκειται να οδηγήσουν στις σχετικές βελτιώσεις·

- γα) περιέχει πληροφορίες σχετικά με τη δυνητική σύνδεση με αποδοτικό δίκτυο τηλεθέρμανσης, το μερίδιο της ατομικής ή συλλογικής παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·*
- γβ) περιέχει πληροφορίες σχετικά με το εύρος του εκτιμώμενου κόστους για κάθε συνιστώμενο στάδιο ανακαίνισης, καθώς και το εκτιμώμενο κόστος μιας ριζικής ανακαίνισης ενός σταδίου ως σενάριο αναφοράς·*
- γγ) περιλαμβάνει τον κατάλογο υλικών, πληροφορίες σχετικά με την κυκλικότητα των δομικών προϊόντων, καθώς και τα ευρύτερα οφέλη που σχετίζονται με την υγεία, την άνεση, την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, την ασφάλεια, όπως η πυρασφάλεια, η ηλεκτρική και σεισμική ασφάλεια, και τη βελτιωμένη ικανότητα προσαρμογής του κτιρίου στην κλιματική αλλαγή·*
- δ) περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδοτικής και τεχνικής υποστήριξης και επικαιροποιημένα στοιχεία επικοινωνίας της πλησιέστερης υπηρεσίας μίας στάσης που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 15α·*
- δα) περιέχει πληροφορίες σχετικά με τυχόν ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας που πραγματοποιούνται στο κτίριο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, και τυχόν μετασκευή ή αντικατάσταση δομικού στοιχείου που αποτελεί μέρος του κελύφους του κτιρίου και έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση του κελύφους του κτιρίου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2.*

Το διαβατήριο ανακαίνισης μπορεί να περιέχει πρόσθετες πληροφορίες, λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση του νοικοκυριού και τυχόν προγραμματισμένες ανακαινίσεις, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν σχετίζονται με την ενέργεια, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

- 3α. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την ενσωμάτωση των διαβατηρίων ανακαίνισης στο ψηφιακό ημερολόγιο κτιρίου, συγκεντρώνοντας τεχνικές και νομικές πληροφορίες*

μαζί με απαραίτητα δεδομένα ώστε οι ιδιοκτήτες ακινήτων να σχεδιάζουν και να εκτελούν ριζικές ανακαινίσεις και σταδιακές ριζικές ανακαινίσεις.

Άρθρο 11

Τεχνικά συστήματα κτιρίων

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η χρήση ενέργειας των τεχνικών συστημάτων κτιρίων, συστημικές απαιτήσεις *με χρήση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας* όσον αφορά τη συνολική ενεργειακή απόδοση, την ορθή εγκατάσταση και τη σωστή διαστασιολόγηση, ρύθμιση και έλεγχο *και, κατά περίπτωση, υδρονική εξισορρόπηση*, των τεχνικών συστημάτων κτιρίων που εγκαθίστανται σε νέα ή υφιστάμενα κτίρια. *Κατά τον καθορισμό των απαιτήσεων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις συνθήκες σχεδιασμού και τις τυπικές ή μέσες συνθήκες λειτουργίας και εξασφαλίζουν τη χρήση εξοπλισμού που πληροί τα κριτήρια για τις υψηλότερες διαθέσιμες κατηγορίες ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τις σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης για την ενεργειακή επισήμανση, λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση του συστήματος και την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση.*

Οι απαιτήσεις όσον αφορά τα συστήματα καθορίζονται για νέα, τεχνικά συστήματα κτιρίων ή συστήματα με τα οποία αντικαθίστανται ή αναβαθμίζονται τα υφιστάμενα και εφαρμόζονται στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν απαιτήσεις σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ή τον τύπο καυσίμου που χρησιμοποιούν οι μονάδες παραγωγής θερμότητας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω απαιτήσεις είναι τεχνολογικά ουδέτερες και συνάδουν με τον στόχο της σταδιακής κατάργησης της χρήσης ορυκτών καυσίμων στη θέρμανση και την ψύξη. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι απαιτήσεις που καθορίζουν για τα τεχνικά συστήματα κτιρίων επιτυγχάνουν τουλάχιστον τα πλέον πρόσφατα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα *και λαμβάνουν υπόψη τα σχετικά πρότυπα οικονομικής και περιβαλλοντικής βελτιστοποίησης για τη διαστασιολόγηση.*

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η αντικατάσταση παρωχημένων και αναποτελεσματικών τεχνικών συστημάτων κτιρίων, όταν είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτή, αποτελεί μέρος των σταδίων που ορίζονται στο διαβατήριο ανακαίνισης, σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή

απόδοση.

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν για τα νέα κτίρια την απαίτηση να είναι εξοπλισμένα με συστήματα αυτορρύθμισης για την αυτόνομη ρύθμιση της θερμοκρασίας σε κάθε δωμάτιο ή, όπου αυτό δικαιολογείται, σε καθορισμένη θερμαινόμενη ή ψυχόμενη ζώνη της κτιριακής μονάδας **και, κατά περίπτωση, με υδρονική εξισορρόπηση**. Η εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων αυτορρύθμισης **και, κατά περίπτωση, υδρονικής εξισορρόπησης σε υφιστάμενα κτίρια** απαιτείται κατά την αντικατάσταση των μονάδων παραγωγής θερμότητας ή ψύξης, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό.

3. *Τα κράτη μέλη απαιτούν την εγκατάσταση συσκευών μέτρησης και ελέγχου για την παρακολούθηση και τη ρύθμιση της ποιότητας του περιβάλλοντος σε επίπεδο σχετικής μονάδας και, όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, στα ακόλουθα κτίρια:*

α) κτίρια μηδενικών εκπομπών·

β) νέα κτίρια·

γ) υφιστάμενα κτίρια που υπόκεινται σε ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας·

δ) μη οικιστικά κτίρια με ωφέλιμη ονομαστική ισχύ για συστήματα θέρμανσης, συστήματα ψύξης ή συστήματα συνδυασμένης θέρμανσης και ψύξης χώρου άνω των 70 kW·

ε) δημόσια κτίρια και κτίρια που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφελείας, όπως εκπαίδευση, υγεία και κοινωνική πρόνοια.

Κατά την εξέταση της οικονομικής εφικτότητας μιας εγκατάστασης, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης υπόψη τα μετρήσιμα οφέλη της για την υγεία.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα σχετικά με την ποιότητα του περιβάλλοντος των εσωτερικών χώρων και άλλα σχετικά δεδομένα που συλλέγονται μέσω συσκευών μέτρησης και ελέγχου είναι διαλειτουργικά με τα ψηφιακά ημερολόγια των κτιρίων δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 6 και σύμφωνα με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων.

4. *Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, όταν εγκαθίσταται ή τροποποιείται ένα τεχνικό*

σύστημα κτιρίου, η συνολική ενεργειακή απόδοση και, κατά περίπτωση, η απόδοση ολόκληρου του συστήματος όσον αφορά το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής, βελτιώνονται και, κατά περίπτωση, τεκμηριώνονται από δεδομένα απόδοσης κατά τη χρήση. Τα αποτελέσματα τεκμηριώνονται σε ψηφιακό ημερολόγιο κτιρίου και διαβιβάζονται στον ιδιοκτήτη του κτιρίου και στον ενοικιαστή, ώστε να παραμένουν διαθέσιμα και να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και για την έκδοση πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν νέα κίνητρα και χρηματοδότηση για να ενθαρρύνουν τη μετάβαση από τα συστήματα θέρμανσης και ψύξης που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα σε συστήματα που δεν βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα, σε συνδυασμό με επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών.

4α. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν απαιτήσεις για να διασφαλίσουν ότι, όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, τα μη οικιστικά κτίρια είναι εξοπλισμένα με συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων, *ως εξής:*

α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, μη οικιστικά κτίρια με ωφέλιμη ονομαστική ισχύ για συστήματα θέρμανσης, συστήματα ψύξης ή συστήματα συνδυασμένης θέρμανσης και εξαερισμού χώρου άνω των 290 kW·

β) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, μη οικιστικά κτίρια με ωφέλιμη ονομαστική ισχύ για συστήματα θέρμανσης, συστήματα ψύξης ή συστήματα συνδυασμένης θέρμανσης και εξαερισμού χώρου άνω των 70 kW.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν σαφείς παραμέτρους βάσει των οποίων προσδιορίζεται κατά πόσον είναι οικονομικά εφικτό να εξοπλιστούν μη οικιστικά κτίρια με συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων.

4β. Τα συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων *που αναφέρονται στην παράγραφο 4α* επιτρέπουν:

α) τη συνεχή παρακολούθηση, καταγραφή, ανάλυση και δυνατότητα προσαρμογής της χρήσης ενέργειας·

β) τη συγκριτική αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, εντοπίζοντας απώλειες στην αποδοτικότητα των τεχνικών συστημάτων του

κτιρίου και ενημερώνοντας τον υπεύθυνο των εγκαταστάσεων ή της τεχνικής διαχείρισης του κτιρίου σχετικά με τις δυνατότητες βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης·

γ) την επικοινωνία με συνδεδεμένα τεχνικά συστήματα κτιρίου και άλλες συσκευές εντός του κτιρίου, και τη διαλειτουργικότητα με τεχνικά συστήματα κτιρίου διαφορετικών κατοχυρωμένων τεχνολογιών, μηχανισμών και κατασκευαστών·

δ) *την αποτελεσματική παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, ώστε να διασφαλίζεται η υγεία και η ασφάλεια των ενοίκων.*

4γ. Τα κράτη μέλη καθορίζουν απαιτήσεις για να διασφαλίσουν ότι, όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, από την 1η Ιανουαρίου 2025, τα νέα οικιστικά κτίρια και τα οικιστικά κτίρια που υφίστανται ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας με ωφέλιμη ονομαστική ισχύ για συστήματα θέρμανσης, συστήματα ψύξης ή συστήματα συνδυασμένης θέρμανσης, ψύξης και εξαερισμού χώρου άνω των 70 kW είναι εξοπλισμένα με τα ακόλουθα:

α) *λειτουργία συνεχούς ηλεκτρονικής παρακολούθησης των συστημάτων στο κτίριο στο σχετικό επίπεδο κτιρίου και μονάδας που μετρά την απόδοση και ενημερώνει τους ιδιοκτήτες ή τους διαχειριστές κτιρίων σε περίπτωση σημαντικής διακύμανσης και όταν απαιτείται συντήρηση του συστήματος·*

β) *αποτελεσματικές λειτουργίες ελέγχου και εξισορρόπησης για τη διασφάλιση βέλτιστης παραγωγής, διανομής, αποθήκευσης και κατανάλωσης ενέργειας·*

γ) *ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης·*

δ) *αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, ώστε να διασφαλίζεται η υγεία και η ασφάλεια των ενοίκων.*

4δ. Εκτός από τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 4 στοιχείο γ), τα οικιστικά κτίρια με ωφέλιμη επιφάνεια άνω των 1 000 τ.μ. είναι επίσης εξοπλισμένα με λειτουργία που επιτρέπει ταυτόχρονα τα εξής:

α) *τη συγκριτική αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, εντοπίζοντας απώλειες στην απόδοση των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου και ενημερώνοντας τον υπεύθυνο για τις εγκαταστάσεις ή την*

τεχνική διαχείριση του κτιρίου σχετικά με τις δυνατότητες βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης·

β) την επικοινωνία με συνδεδεμένα τεχνικά συστήματα κτιρίου και άλλες συσκευές εντός του κτιρίου, και τη διαλειτουργικότητα με τεχνικά συστήματα κτιρίου διαφορετικών κατοχυρωμένων τεχνολογιών, μηχανισμών και κατασκευαστών.

4ε. Τα κράτη μέλη απαιτούν, όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, τα μη οικιστικά κτίρια να είναι εξοπλισμένα με αυτόματο σύστημα φωτισμού. Τα αυτόματα συστήματα φωτισμού έχουν όλες τις εξής δυνατότητες:

α) έλεγχος πληρότητας ανά ζώνη για φωτισμό εσωτερικού χώρου με αυτόματη ανίχνευση·

β) αυτόματη αυξομείωση της έντασης φωτισμού ανά ζώνη με βάση τα επίπεδα του φωτός της ημέρας·

γ) διευκόλυνση της συνεχούς παρακολούθησης, καταγραφής και ανίχνευσης σφαλμάτων·

δ) έλεγχος από τον τελικό χρήστη·

ε) επικοινωνία με συναφή συνδεδεμένα τεχνικά συστήματα κτιρίων εντός του κτιρίου.

Άρθρο 11α

Ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν απαιτήσεις για την εφαρμογή κατάλληλων προτύπων ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων στα κτίρια, προκειμένου να διατηρούνται υγιεινές κλιματικές συνθήκες εσωτερικών χώρων.

2. Έως τις ... [24 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη καθορίζουν απαιτήσεις σύμφωνα με μετρήσιμους δείκτες που βασίζονται σε εκείνους του πλαισίου LEVELs.

Οι δείκτες ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων μετρούνται εντός του κτιρίου και περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

α) το επίπεδο διοξειδίου του άνθρακα·

β) τη θερμοκρασία και τη θερμική άνεση·

- γ) τη σχετική υγρασία·
- δ) το επίπεδο φωτισμού της ημέρας ή επαρκή επίπεδα φωτός της ημέρας·
- ε) τον ρυθμό εξαερισμού σε εναλλαγές αέρα ανά ώρα·
- στ) την ακουστική άνεση σε εσωτερικούς χώρους, όπως τον έλεγχο του χρόνου αντήχησης και της στάθμης θορύβου βάθους, και την ευκρίνεια της ομιλίας.

Τα αιωρούμενα σωματίδια από πηγές εσωτερικών χώρων και τα στοχευόμενα όρια ρύπων από πηγές εσωτερικών χώρων, σε πτητικές οργανικές ενώσεις, που έχουν ταξινομηθεί ως καρκινογόνα, μεταλλαξιογόνα ή τοξικά για την αναπαραγωγή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008³², συμπεριλαμβανομένης της φορμαλδεΐδης, αναφέρονται με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα σε επίπεδο προϊόντος ή την άμεση μέτρηση, εφόσον είναι διαθέσιμη, των σχετικών πηγών σε σχέση με το περιβάλλον εσωτερικών χώρων του κτιρίου.

3. *Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 29 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας, με τον καθορισμό μεθοδολογικού πλαισίου με σκοπό τον υπολογισμό των προτύπων ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.*
4. *Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα νέα κτίρια και τα κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας συμμορφώνονται με ελάχιστα πρότυπα ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.*

Άρθρο 12

Υποδομές βιώσιμης κινητικότητας

1. *Όσον αφορά τα νέα μη οικιστικά κτίρια και τα μη οικιστικά κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, όταν η εν λόγω ανακαίνιση περιλαμβάνει τον χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων ή τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις του κτιρίου, με περισσότερες από πέντε θέσεις στάθμευσης, όταν ο χώρος στάθμευσης βρίσκεται εντός του κτιρίου ή σε παρακείμενο χώρο ή έχει σαφή σύνδεση με το κτίριο, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την εγκατάσταση:*

³² *Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).*

- α) *τουλάχιστον ενός σημείου επαναφόρτισης ανά πέντε θέσεις στάθμευσης·*
- β) *προκαλωδίωσης για κάθε θέση στάθμευσης, ώστε να καταστεί δυνατή η εγκατάσταση, σε μεταγενέστερο στάδιο, σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικά υποβοηθούμενων δικύκλων και άλλων τύπων οχημάτων της κατηγορίας L· και*
- γ) *θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 15 % της συνολικής χωρητικότητας χρηστών των μη οικιστικών κτιρίων, λαμβανομένου υπόψη του χώρου που απαιτείται και για ποδήλατα με μεγαλύτερες διαστάσεις από τα συνήθη ποδήλατα.*

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαστάσεις της προκαλωδίωσης καθιστούν δυνατή την ταυτόχρονη *και αποδοτική* χρήση του αναμενόμενου αριθμού σημείων επαναφόρτισης *και υποστηρίζουν, κατά περίπτωση την εγκατάσταση συστήματος διαχείρισης φορτίου ή φόρτισης, στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό και δικαιολογημένο.*

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο στοιχείο α), για τα νέα κτίρια γραφείων και τα κτίρια γραφείων που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, με περισσότερες από πέντε θέσεις στάθμευσης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εγκατάσταση τουλάχιστον ενός σημείου επαναφόρτισης ανά δύο θέσεις στάθμευσης.

2. *Για όλα τα μη οικιστικά κτίρια με περισσότερες από είκοσι θέσεις στάθμευσης και, εάν είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, δέκα θέσεις στάθμευσης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εγκατάσταση, έως την 1η Ιανουαρίου 2027, τουλάχιστον ενός σημείου επαναφόρτισης ανά δέκα θέσεις στάθμευσης, και χώρο στάθμευσης ποδηλάτων που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 15 % της συνολικής χωρητικότητας χρηστών του κτιρίου, και με τον χώρο που απαιτείται και για ποδήλατα με μεγαλύτερες διαστάσεις από τα συνήθη ποδήλατα. Στην περίπτωση κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιες αρχές ή χρησιμοποιούνται από δημόσιες αρχές, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν προκαλωδίαση για τουλάχιστον μία ανά δύο θέσεις στάθμευσης έως την 1η Ιανουαρίου 2033.*
3. Τα κράτη μέλη μπορούν, *με την επιφύλαξη αξιολόγησης από τις τοπικές αρχές, και λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένων των δημογραφικών, γεωγραφικών και κλιματικών συνθηκών, να προσαρμόζουν τις απαιτήσεις για τον αριθμό των θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 για συγκεκριμένες κατηγορίες μη οικιστικών κτιρίων* ■ .

4. *Όσον αφορά τα νέα οικιστικά κτίρια και τα οικιστικά κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, όταν η εν λόγω ανακαίνιση περιλαμβάνει τον χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων ή τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις του κτιρίου, με περισσότερες από τρεις θέσεις στάθμευσης, όταν ο χώρος στάθμευσης βρίσκεται εντός του κτιρίου ή σε παρακείμενο χώρο ή έχει σαφή σύνδεση με το κτίριο, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την εγκατάσταση:*

α) *σε νέα οικιστικά κτίρια, προκαλωδίωσης για κάθε θέση στάθμευσης και, σε οικιστικά κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, προκαλωδίωσης ή, όταν αυτό δεν είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, καλωδίωσης για κάθε θέση στάθμευσης ώστε να καταστεί δυνατή η εγκατάσταση, σε μεταγενέστερο στάδιο, σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα και ηλεκτρικά υποβοηθούμενα δίκυκλα και άλλους τύπους οχημάτων της κατηγορίας L· τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαστάσεις της προκαλωδίωσης καθιστούν δυνατή την ταυτόχρονη χρήση των σημείων επαναφόρτισης σε όλες τις θέσεις στάθμευσης·*

αα) *τουλάχιστον ενός σημείου επαναφόρτισης·*

β) *τουλάχιστον δύο θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων για κάθε κατοικία σε νέα οικιστικά κτίρια·*

βα) *τουλάχιστον δύο θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων για κάθε κατοικία σε οικιστικά κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό·*

ββ) *σε νέα οικιστικά κτίρια με τουλάχιστον τρεις κατοικίες στα οποία δεν υπάρχουν θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, τουλάχιστον δύο θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων για κάθε κατοικία, όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό.*

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν, με την επιφύλαξη αξιολόγησης από τις τοπικές αρχές και λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένων των δημογραφικών, γεωγραφικών και κλιματικών συνθηκών, να προσαρμόζουν τις απαιτήσεις για τον αριθμό των θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν τις παραγράφους 1, 2 και 4 σε συγκεκριμένες κατηγορίες κτιρίων όταν η απαιτούμενη προκαλωδίωση

βασίζεται σε απομονωμένα μικροσυστήματα ή τα κτίρια βρίσκονται σε εξόχως απόκεντρες περιοχές κατά την έννοια του άρθρου 349 ΣΛΕΕ, εάν αυτό θα προκαλούσε σημαντικά προβλήματα για τη λειτουργία του τοπικού συστήματος ενέργειας και θα έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα του τοπικού δικτύου.

5α. Κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να επιτρέψει στο εν λόγω κράτος μέλος να προσαρμόσει τις απαιτήσεις των παραγράφων 1 και 2 για συγκεκριμένες κατηγορίες κτιρίων όταν:

α) το κτίριο ανήκει σε πολύ μικρή ή μικρή ή μεσαία επιχείρηση, κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής³³, και χρησιμοποιείται από αυτήν· ή

β) τα κτίρια έχουν μόνο προσωρινή χρήση σύμφωνα με το άρθρο 9.

5β. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόζουν τις απαιτήσεις για τον αριθμό των χώρων στάθμευσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 4 για συγκεκριμένες κατηγορίες οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, όταν η εκπλήρωση των απαιτήσεων που ορίζονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 θα οδηγούσε σε δυσανάλογο κόστος, θα ήταν οικονομικά ανέφικτη ή αδικαιολόγητη, ή όταν οι τοπικές συνθήκες δεν δικαιολογούν την εκπλήρωση των απαιτήσεων.

[Τροπολογία 5]

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα σημεία επαναφόρτισης που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 του παρόντος άρθρου παρέχουν τη δυνατότητα έξυπνης φόρτισης και, κατά περίπτωση, αμφίδρομης φόρτισης, και ότι λειτουργούν βάσει κοινόχρηστων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και προτύπων που δεν εισάγουν διακρίσεις, με διαλειτουργικό τρόπο και σύμφωνα με τα νομικά πρότυπα και πρωτόκολλα των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 6 και το άρθρο 19 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) .../... [κανονισμός για τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων].

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές προσβάσιμων στο κοινό σημείων επαναφόρτισης τα διαχειρίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) .../... [κανονισμός για τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων], κατά

³³ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

περίπτωση.

8. *Τα κράτη μέλη προβλέπουν μέτρα για την ενθάρρυνση, την απλούστευση, την εναρμόνιση και την επιτάχυνση της διαδικασίας εγκατάστασης σημείων επαναφόρτισης σε νέα και υφιστάμενα οικιστικά και μη οικιστικά κτίρια, ιδίως ενώσεων συνιδιοκτητών, και την άρση των κανονιστικών φραγμών, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αδειοδότησης και έγκρισης από τις δημόσιες αρχές ή τους διαχειριστές δικτύου, με την επιφύλαξη του δικαίου περί ιδιοκτησίας και περί μισθώσεως των κρατών μελών, και προκειμένου να εξασφαλιστεί το «δικαίωμα ρευματοληψίας» για όλους τους πολίτες στην Ένωση. Τα κράτη μέλη αίρουν τους φραγμούς στην εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης σε οικιστικά κτίρια με θέσεις στάθμευσης, ιδίως την ανάγκη εξασφάλισης της συγκατάθεσης του ιδιοκτήτη ή των συνιδιοκτητών για ιδιωτικό σημείο επαναφόρτισης ίδιας χρήσης. Οποιοδήποτε αίτημα ενοικιαστή ή συνιδιοκτήτη για εγκατάσταση εξοπλισμού φόρτισης σε χώρο στάθμευσης μπορεί να απορριφθεί εάν υπάρχουν σοβαροί και νόμιμοι λόγοι για την εν λόγω απόρριψη.*

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το χρονικό διάστημα μεταξύ της υποβολής αίτησης για σημείο επαναφόρτισης από ενοικιαστή ή ιδιοκτήτη σε ένα κτίριο και της εγκατάστασής του είναι εύλογο και, σε κάθε περίπτωση, δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Έως την 1η Ιανουαρίου 2025, η Επιτροπή δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό των προτύπων και του πρωτοκόλλου που προτείνονται στις εθνικές και τοπικές δημόσιες αρχές για την πυρασφάλεια στους στεγασμένους χώρους στάθμευσης.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα τεχνικής βοήθειας για ιδιοκτήτες και ενοικιαστές κτιρίων οι οποίοι επιθυμούν να εγκαταστήσουν σημεία επαναφόρτισης και θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων.

Όσον αφορά τα υφιστάμενα οικιστικά κτίρια με περισσότερες από τρεις θέσεις στάθμευσης, τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα για να εξασφαλίσουν την εγκατάσταση προκαλωδίσωσης για θέσεις στάθμευσης, κατ' αναλογία προς τον αριθμό των ελαφρών ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή που έχουν ταξινομηθεί στην επικράτειά τους.

- 8α. *Για τους ιδιοκτήτες και τους ενοικιαστές κτιρίων οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα να εγκαταστήσουν σημείο επαναφόρτισης στον τόπο κατοικίας τους,*

τα κράτη μέλη προβλέπουν μέτρα που τους επιτρέπουν να ζητούν την εγκατάσταση δημοσίως διαθέσιμου σημείου επαναφόρτισης κοντά στον τόπο κατοικίας τους, σύμφωνα με τους στόχους του κανονισμού (ΕΕ) .../... [κανονισμός για τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων]. Τα κράτη μέλη προβλέπουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι ο αριθμός των δημοσίως προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης που εγκαθίστανται αντιστοιχεί στον αριθμό των αιτημάτων που λαμβάνονται για τις ίδιες περιοχές.

9. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συνοχή μεταξύ των πολιτικών για τα κτίρια, την ενεργό και πράσινη κινητικότητα, **το κλίμα, την ενέργεια, τη βιοποικιλότητα και τον πολεοδομικό σχεδιασμό.**

Για να εξασφαλιστεί αποτελεσματικός συνδυασμός της ιδιωτικής ηλεκτροκίνησης, της ενεργού κινητικότητας και των δημόσιων μεταφορών, τα κράτη μέλη στηρίζουν τις τοπικές αρχές στην ανάπτυξη και την εφαρμογή σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας με ιδιαίτερη έμφαση στον συνδυασμό των πολιτικών στέγασης με τη βιώσιμη κινητικότητα και τον πολεοδομικό σχεδιασμό.

Άρθρο 13

Ευφυής ετοιμότητα των κτιρίων

1. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 29 σχετικά με προαιρετικό κοινό σύστημα της Ένωσης για την αξιολόγηση της ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων. Η αξιολόγηση βασίζεται σε εκτίμηση του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας όσον αφορά την ικανότητα προσαρμογής της λειτουργίας του στις ανάγκες των ενοίκων, **ιδίως όσον αφορά την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων**, και στις ανάγκες του δικτύου, και τη δυνατότητα βελτίωσης της ενεργειακής του απόδοσης και των συνολικών επιδόσεων.

Σύμφωνα με το παράρτημα IV, το προαιρετικό κοινό σύστημα της Ένωσης για την αξιολόγηση της ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων καθορίζει :

- α) τον ορισμό του δείκτη ευφυούς ετοιμότητας: ■
- β) μεθοδολογία σύμφωνα με την οποία αυτός πρέπει να υπολογίζεται.

2. **Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 29, για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας με τη θέσπιση απαίτησης για υποχρεωτική εφαρμογή, έως την ημερομηνία αυτή, του**

κοινού συστήματος της Ένωσης για την αξιολόγηση της ευφούς ετοιμότητας των κτιρίων, σύμφωνα με το παράρτημα IV, σε μη οικιστικά κτίρια με συστήματα θέρμανσης, συστήματα κλιματισμού και συστήματα συνδυασμού θέρμανσης, κλιματισμού και εξαερισμού χώρου ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος άνω των 290 kW. Από την 1η Ιανουαρίου 2030, το κοινό σύστημα της Ένωσης εφαρμόζεται σε μη οικιστικά κτίρια με ωφέλιμη ονομαστική ισχύ 70 kW.

3. Η Επιτροπή, αφού συμβουλευθεί τα ενδιαφερόμενα μέρη, εκδίδει εκτελεστική πράξη διευκρινίζοντας τις τεχνικές λεπτομέρειες για την αποτελεσματική υλοποίηση του συστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένου χρονοδιαγράμματος για μη δεσμευτική δοκιμαστική εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο, και αποσαφηνίζει τη συμπληρωματική σχέση του συστήματος προς τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 16.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3.

4. **Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024**, η Επιτροπή, **■** κατόπιν διαβούλευσης με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, εκδίδει εκτελεστική πράξη στην οποία διευκρινίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες για την αποτελεσματική υλοποίηση της εφαρμογής του καθεστώτος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 σε μη οικιστικά κτίρια με συστήματα θέρμανσης, **συστήματα κλιματισμού**, ή συστήματα συνδυασμού θέρμανσης, **κλιματισμού** και εξαερισμού ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος άνω των 290 kW.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3.

Άρθρο 14

Ανταλλαγή δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ιδιοκτήτες, οι ενοικιαστές και οι διαχειριστές κτιρίων μπορούν να έχουν άμεση πρόσβαση στα οικεία δεδομένα των **συστημάτων κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών δεδομένων των συστημάτων κτιρίων. Με τη συγκατάθεσή τους παρέχεται πρόσβαση σε τρίτους ή διατίθενται σε τρίτους τα δεδομένα, με την επιφύλαξη της υφιστάμενης συμβατικής συμφωνίας.** Τα κράτη μέλη **επιβάλλουν τη χρήση διεθνών προτύπων και μορφοτύπων διαχείρισης για την ανταλλαγή δεδομένων και** διευκολύνουν την πλήρη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών και της ανταλλαγής δεδομένων εντός της

Ένωσης σύμφωνα με την παράγραφο 5. **Δημοσιοποιούνται συγκεντρωτικά και ανωνυμοποιημένα δεδομένα των συστημάτων κτιρίων.**

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τα δεδομένα των συστημάτων κτιρίων περιλαμβάνουν **σχετικά ανεπεξέργαστα** δεδομένα που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση των δομικών στοιχείων, την ενεργειακή απόδοση των υπηρεσιών κτιρίων, **την προβλεπόμενη διάρκεια ζωής των συστημάτων θέρμανσης, τους αισθητήρες, τα συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων, τους μετρητές και τα σημεία φόρτισης για την ηλεκτροκίνηση, και συνδέονται με το ηλεκτρονικό ημερολόγιο κτιρίου. Τόσο τα επεξεργασμένα όσο και τα ανεπεξέργαστα δεδομένα θεωρούνται αποδεκτά για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο.**

- 1α. **Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τοπικές αρχές έχουν πρόσβαση στα δεδομένα σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων στην επικράτειά τους, όπως απαιτείται για τη διευκόλυνση της κατάρτισης σχεδίων θέρμανσης και ψύξης, και περιλαμβάνουν επιχειρησιακά συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών και τις σχετικές βάσεις δεδομένων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁴. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τοπικές αρχές διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους για τη διαχείριση δεδομένων και πληροφοριών.**
2. Κατά τη θέσπιση των κανόνων που αφορούν τη διαχείριση και την ανταλλαγή δεδομένων, τα κράτη μέλη, ή όταν το κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά, οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές **συμμορφώνονται με τους εναρμονισμένους ενωσιακούς κανόνες που ορίζονται στις εκτελεστικές πράξεις της παραγράφου 5**, και το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο της Ένωσης. **Οι κανόνες σχετικά με την πρόσβαση και με τυχόν τέλη δεν αποτελούν εμπόδιο ούτε εισάγουν διακρίσεις για τρίτους όσον αφορά την πρόσβαση στα δεδομένα των συστημάτων κτιρίων.**
3. Δεν επιβάλλονται πρόσθετα τέλη στον ιδιοκτήτη, τον ενοικιαστή ή τον διαχειριστή του κτιρίου για την πρόσβαση στα δεδομένα του ή για αίτημα διάθεσης των

³⁴ **Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).**

δεδομένων του σε τρίτο, **με την επιφύλαξη της υφιστάμενης συμβατικής συμφωνίας**. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τον καθορισμό των σχετικών τελών για την πρόσβαση σε δεδομένα από άλλα επιλέξιμα μέρη, όπως χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, φορείς συγκέντρωσης, προμηθευτές ενέργειας, πάροχοι ενεργειακών υπηρεσιών και εθνικές στατιστικές υπηρεσίες ή άλλες εθνικές αρχές αρμόδιες για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών. Τα κράτη μέλη ή, κατά περίπτωση, οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι τα τέλη που επιβάλλονται από ρυθμιζόμενες οντότητες οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες δεδομένων είναι εύλογα και δεόντως αιτιολογημένα. **Τα κράτη μέλη παρέχουν κίνητρα για την ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με τα συστήματα κτιρίων.**

4. Οι κανόνες για την πρόσβαση σε δεδομένα και την αποθήκευση δεδομένων για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας συμμορφώνονται με το σχετικό δίκαιο της Ένωσης. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

4α. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 29 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με τη θέσπιση απαιτήσεων διαλειτουργικότητας και αμερόληπτων και διαφανών διαδικασιών για την πρόσβαση στα δεδομένα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

5. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις στις οποίες περιγράφονται λεπτομερώς οι απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και οι αμερόληπτες και διαφανείς διαδικασίες πρόσβασης στα δεδομένα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 30 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή εκδίδει στρατηγική διαβουλεύσεων, η οποία καθορίζει τους στόχους των διαβουλεύσεων, τα ενδιαφερόμενα μέρη στα οποία αυτές απευθύνονται και τις δραστηριότητες διαβούλευσης για την κατάρτιση των εκτελεστικών πράξεων.

Άρθρο 15

Χρηματοδοτικά κίνητρα, δεξιότητες και φραγμοί της αγοράς

1. **Τα κράτη μέλη παρέχουν κατάλληλη χρηματοδότηση και μέτρα στήριξης σε συνδυασμό με άλλα ενωσιακά μέσα, όπως ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και**

Ανθεκτικότητας, το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα και τα ταμεία της πολιτικής συνοχής. Δεσμεύουν κατάλληλα ποσά για την υλοποίηση των ενωσιακών προγραμμάτων και για τα εθνικά συστήματα χρηματοδότησης ανακαινίσεων, και διαθέτουν κατάλληλη χρηματοδότηση ειδικά για την αντιμετώπιση των φραγμών της αγοράς και την τόνωση των αναγκαίων επενδύσεων σε ενεργειακές ανακαινίσεις, σύμφωνα με το οικείο εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων και με σκοπό τη μετατροπή του κτιριακού δυναμικού τους σε κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2050, μεταξύ άλλων με την προώθηση και την απλούστευση της χρήσης συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι είναι απλές και εξορθολογισμένες οι διαδικασίες υποβολής αιτήσεων και χρηματοδότησης, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση των νοικοκυριών στη χρηματοδότηση.

- 1α. Η δημόσια χρηματοδότηση καλύπτει το αρχικό κόστος που αντιμετωπίζουν τα νοικοκυριά σε σχέση με τις ανακαινίσεις. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτά τραπεζικά δάνεια, ειδικά πιστωτικά όρια ή πλήρως χρηματοδοτούμενες από το δημόσιο ανακαινίσεις.*

Τα οικονομικά κίνητρα με τη μορφή επιχορηγήσεων ή εγγυήσεων λαμβάνουν υπόψη παραμέτρους που βασίζονται στο εισόδημα κατά την κατανομή της χρηματοδοτικής στήριξης, ώστε να διασφαλίζεται ότι απευθύνονται κατά προτεραιότητα σε ευάλωτα νοικοκυριά και άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση]. Τα κράτη μέλη αναπτύσσουν ειδικά καθεστώτα για τις ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης, ιδίως χρηματοδοτικά μέτρα, και διασφαλίζουν ότι κάθε εθνικό πρόγραμμα χρηματοδοτικής στήριξης περιλαμβάνει ειδικά ποσά για τα ευάλωτα νοικοκυριά, τα οποία αντιστοιχούν στις ανάγκες τους. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα εθνικά τους ταμεία ενεργειακής απόδοσης για τη χρηματοδότηση ειδικών συστημάτων και προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 28 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση].

- 2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα κανονιστικά μέτρα για την άρση των μη οικονομικών φραγμών στην ανακαίνιση κτιρίων. Όσον αφορά τα κτίρια με περισσότερες από μία κτιριακές μονάδες, τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν την κατάργηση των απαιτήσεων ομοφωνίας στις δομές συνιδιοκτησίας, την*

προσαρμογή της εντολής και των αρμοδιοτήτων των διαχειριστών κτιρίων όσον αφορά τη διαχείριση των έργων ενεργειακής ανακαίνισης, ή την παροχή της δυνατότητας στις δομές συνιδιοκτησίας να είναι οι άμεσοι αποδέκτες χρηματοδοτικής στήριξης, π.χ. υπό μορφή δανείων και επιχορηγήσεων.

3. Τα κράτη μέλη προβαίνουν στην οικονομικά αποδοτικότερη χρήση της εθνικής χρηματοδότησης και της χρηματοδότησης που προβλέπεται σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, των ταμείων της πολιτικής συνοχής, του InvestEU, των εσόδων από πλειστηριασμούς στο πλαίσιο της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ [τροποποιημένο ΣΕΔΕ] και άλλων δημόσιων πηγών χρηματοδότησης. *Οι εν λόγω πηγές χρηματοδότησης αναπτύσσονται σύμφωνα με την πορεία προς την επίτευξη κτιριακού αποθέματος μηδενικών εκπομπών έως το 2050.*

4. *Για τη στήριξη της κινητοποίησης των επενδύσεων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται με αποτελεσματικό τρόπο βοηθητικά χρηματοδοτικά εργαλεία, και συγκεκριμένα δάνεια ενεργειακής απόδοσης και ενυπόθηκα δάνεια για την ανακαίνιση κτιρίων, συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, συστήματα αποπληρωμής μέσω της εξοικονομούμενης ενέργειας, φορολογικά κίνητρα, συμπεριλαμβανομένων μειωμένων φορολογικών συντελεστών για εργασίες και υλικά ανακαίνισης, προγράμματα χρηματοδότησης με αποπληρωμή μέσω φόρου, προγράμματα χρηματοδότησης με αποπληρωμή μέσω λογαριασμού, ταμεία εγγυήσεων, πρότυπα χαρτοφυλακίου ενυπόθηκων δανείων, οικονομικά μέσα για την παροχή κινήτρων για την εφαρμογή μέτρων επάρκειας και κυκλικότητας, ταμεία που στοχεύουν σε ριζικές ανακαινίσεις και ταμεία που στοχεύουν σε ανακαινίσεις με σημαντικό ελάχιστο όριο στοχευόμενης εξοικονόμησης ενέργειας και στοχευόμενων μειώσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου καθ' όλο τον κύκλο ζωής.*

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και τα οικονομικά εργαλεία είναι διαθέσιμες στο κοινό με εύκολα προσιτό και διαφανή τρόπο, μεταξύ άλλων με ψηφιακά μέσα.

Τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες χρηματοπιστωτικές αρχές επανεξετάζουν την ισχύουσα νομοθεσία και αναπτύσσουν υποστηρικτικά μέτρα για τη διευκόλυνση της υιοθέτησης δανείων ανακαίνισης και ενυπόθηκων δανείων ενεργειακής

απόδοσης, καθώς και την ανάπτυξη καινοτόμων δανειοδοτικών προϊόντων που προορίζονται για τη χρηματοδότηση ριζικής ανακαίνισης και σταδιακής ριζικής ανακαίνισης σύμφωνα με τα στάδια των διαβατηρίων ανακαίνισης. Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων εξασφαλίζουν την πρόσβαση στη χρηματοδότηση με ευνοϊκούς όρους, διευκολύνοντας την ανάπτυξη χρηματοδοτικών μέσων και καινοτόμων συστημάτων, όπως ενωσιακό δάνειο ανακαίνισης ή ευρωπαϊκό ταμείο εγγυήσεων για την ανακαίνιση κτιρίων. Τα βοηθητικά εργαλεία χρηματοδότησης προσανατολίζουν επίσης τις επενδύσεις προς ένα ενεργειακά αποδοτικό δημόσιο κτιριακό δυναμικό, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) σχετικά με την καταγραφή των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης στους κρατικούς λογαριασμούς.

- 4α. Έως τις ... [12 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 29 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα πρότυπα χαρτοφυλακίου ενυπόθηκων δανείων ενθαρρύνουν αποτελεσματικά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να αυξήσουν τον όγκο δανειοδότησης που προβλέπεται για ανακαινίσεις, να προβλέψουν υποστηρικτικά μέτρα για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και αναγκαίες διασφαλίσεις έναντι πιθανών αντιπαραγωγικών δανειοδοτικών συμπεριφορών, όπως η μείωση ή η άρνηση πρόσβασης σε πιστώσεις για νοικοκυριά που ζουν σε κατοικίες χαμηλής κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης ή ο περιορισμός της χορήγησης των ενυπόθηκων δανείων τους σε καταναλωτές που αγοράζουν κατοικίες υψηλής κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης.
5. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την ομαδοποίηση των έργων ώστε να καθίσταται δυνατή η πρόσβαση των επενδυτών καθώς και η προσφορά συνδυαστικών λύσεων σε δυνητικούς πελάτες. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα προϊόντα δανειοδότησης των ανακαινίσεων κτιρίων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της προσβασιμότητας προσφέρονται ευρέως και χωρίς διακρίσεις από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και είναι ορατά και προσβάσιμα σε όλους τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες συμμετοχής στη χρηματοδότηση της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. ■

6. Τα κράτη μέλη παρακολουθούν τη διαθεσιμότητα δεξιοτήτων και ειδικευμένων επαγγελματιών σύμφωνα με το άρθρο 3 και αναπτύσσουν μέτρα και χρηματοδότηση για την προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων σε ψηφιακές τεχνολογίες, για τη διευκόλυνση της επανειδίκευσης των εργαζομένων και της δημιουργίας ευκαιριών απασχόλησης, προκειμένου να διασφαλίσουν την ύπαρξη επαρκούς εργατικού δυναμικού με το κατάλληλο επίπεδο δεξιοτήτων που αντιστοιχεί στις ανάγκες του κτιριακού τομέα. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής στα εν λόγω προγράμματα, ιδίως από πολύ μικρές επιχειρήσεις καθώς και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη διάσταση του φύλου. Οι υπηρεσίες μίας στάσης που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 15α μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση στα εν λόγω προγράμματα και την επαγγελματική επανειδίκευση των εργαζομένων.
7. Η Επιτροπή αναπτύσσει κοινά ενωσιακά πρότυπα για καινοτόμα χρηματοδοτικά συστήματα, ιδίως σύστημα αποπληρωμής μέσω της εξοικονομούμενης ενέργειας, καθορίζοντας υποχρεωτικές ελάχιστες απαιτήσεις για τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
8. Η Επιτροπή παρέχει συνδρομή στα κράτη μέλη κατά την εκπόνηση εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων χρηματοδοτικής στήριξης για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των κτιρίων, ιδίως όσων υφίστανται ήδη, μεταξύ άλλων με τη διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των αρμόδιων εθνικών ή περιφερειακών αρχών ή οργανισμών. Για να εξασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού και να αξιοποιηθεί στο έπακρο το διαθέσιμο επενδυτικό δυναμικό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω προγράμματα αναπτύσσονται κατά τρόπο προσβάσιμο σε οργανώσεις με χαμηλότερες διοικητικές, οικονομικές και οργανωτικές ικανότητες, όπως πολύ μικρές επιχειρήσεις και ΜΜΕ, ενεργειακές κοινότητες, πρωτοβουλίες πολιτών, τοπικές αρχές και οργανισμοί ενέργειας. Τα κράτη μέλη παρέχουν στήριξη σε τοπικές πρωτοβουλίες, όπως προγράμματα ανακαίνισης με πρωτοβουλία των πολιτών και προγράμματα για ανανεώσιμες πηγές θέρμανσης και ψύξης σε επίπεδο γειτονιάς ή δήμου.
- 8α. Τα κράτη μέλη παρέχουν κατάλληλη χρηματοδότηση, μέτρα στήριξης και άλλα μέσα για την υλοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και ανάπτυξης όσον

αφορά ενεργειακώς αποδοτικά κατασκευαστικά συστήματα και υλικά, συμπεριλαμβανομένης της μεταποίησης, ιδίως από πολύ μικρές επιχειρήσεις και ΜΜΕ.

9. Τα κράτη μέλη συνδέουν τα οικονομικά τους μέτρα για βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης *και για μειωμένες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου* κατά την ανακαίνιση κτιρίων με τις στοχευόμενες *και* επιτυγχανόμενες εξοικονομήσεις ενέργειας *και βελτιώσεις*, όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω κριτήρια:
- α) την ενεργειακή απόδοση *και τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου* του εξοπλισμού ή του υλικού που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση· στην περίπτωση αυτή ο εξοπλισμός ή το υλικό που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση πρέπει να εγκαθίσταται από υπεύθυνο εγκατάστασης με κατάλληλο επίπεδο πιστοποίησης ή προσόντων και συμμορφώνεται *τουλάχιστον με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης ή υψηλότερες τιμές αναφοράς για τη βελτίωση των επιδόσεων ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων*·
 - β) πρότυπες τιμές για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας *και της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου* σε κτίρια·
 - γ) τη βελτίωση που επιτεύχθηκε λόγω της ανακαίνισης με σύγκριση των πιστοποιητικών ενεργειακών επιδόσεων που έχουν εκδοθεί πριν και έπειτα από την ανακαίνιση·
 - δ) τα αποτελέσματα ενεργειακού ελέγχου·
 - ε) τα αποτελέσματα άλλης σχετικής διαφανούς και αναλογικής μεθόδου που καταδεικνύει τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, *μεταξύ άλλων με τη σύγκριση της κατανάλωσης ενέργειας πριν και μετά την ανακαίνιση με έξυπνα συστήματα μέτρησης*.

Οι απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο δεν ισχύουν για τη χρηματοδότηση που προορίζεται για ευάλωτα νοικοκυριά.

10. Από την 1η Ιανουαρίου 2024 το αργότερο, τα κράτη μέλη δεν παρέχουν οικονομικά κίνητρα για την εγκατάσταση λεβήτων που *λειτουργούν* με ορυκτά καύσιμα ■ .
11. *Τα κράτη μέλη παρέχουν κίνητρα για ριζικές ανακαινίσεις και προγράμματα μεγάλου εύρους που καλύπτουν μεγάλο αριθμό κτιρίων, ιδίως κτίρια με τις*

χειρότερες επιδόσεις, μεταξύ άλλων μέσω ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανακαίνισης συνοικιών, και οδηγούν σε συνολική μείωση κατά τουλάχιστον 60 % της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας με αυξανόμενη οικονομική, φορολογική, διοικητική και τεχνική υποστήριξη ανάλογα με το επίπεδο επιδόσεων που επιτυγχάνεται, με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική συμμετοχή να προορίζεται για ριζικές ανακαινίσεις ή για τις ομάδες που αναφέρονται στην παράγραφο 1α.

11α. Τα κράτη μέλη συμπληρώνουν την προώθηση οικονομικών κινήτρων με πολιτικές και μέτρα για την αποφυγή εξώσεων λόγω ανακαίνισης.

13. Κατά την παροχή χρηματοδοτικών κινήτρων σε ιδιοκτήτες κτιρίων ή κτιριακών μονάδων για την ανακαίνιση μισθωμένων κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα χρηματοδοτικά κίνητρα ωφελούν τόσο τους ιδιοκτήτες όσο και τους ενοικιαστές. *Τα κράτη μέλη θεσπίζουν αποτελεσματικές κοινωνικές διασφαλίσεις, για την προστασία ιδίως των ευάλωτων νοικοκυριών, μεταξύ άλλων με την παροχή στήριξης ενοικίου ή με την επιβολή ανώτατων ορίων στις αυξήσεις των ενοικίων, ή με τη θέσπιση συστήματος αποπληρωμής μέσω της εξοικονομούμενης ενέργειας όσον αφορά τις αυξήσεις ενοικίων, διασφαλίζοντας ότι η αύξηση του ενοικίου δεν υπερβαίνει την εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται στους λογαριασμούς ενέργειας χάρη στην ανακαίνιση.*

13α. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την άρση των κανονιστικών, καταστατικών και διοικητικών εμποδίων στην επέκταση στεγαστικών συνεταιρισμών, συμπεριλαμβανομένων των μη κερδοσκοπικών συνεταιρισμών. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την επιλεξιμότητα των εν λόγω στεγαστικών συνεταιρισμών και ολοκληρωμένων συνοικιών για οικονομικά κίνητρα. Η Επιτροπή διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τη δημιουργία ενός επιχειρησιακού καθεστώτος για τους μη κερδοσκοπικούς στεγαστικούς συνεταιρισμούς και παρέχει καθοδήγηση σχετικά με μέτρα για τον εξορθολογισμό της εισαγωγής τους.

Άρθρο 15α

Υπηρεσίες μίας στάσης για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη δημιουργία εγκαταστάσεων τεχνικής βοήθειας, μεταξύ άλλων μέσω *συμπεριληπτικών* υπηρεσιών μίας στάσης *για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων*, για όλους τους παράγοντες που εμπλέκονται στις ανακαινίσεις κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών κατοικιών και των

διοικητικών, χρηματοπιστωτικών και οικονομικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των ΜΜΕ. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εγκαταστάσεις τεχνικής βοήθειας είναι εξίσου διαθέσιμες σε ολόκληρη την επικράτειά τους ανάλογα με την κατανομή του πληθυσμού, με τη δημιουργία τουλάχιστον μίας υπηρεσίας μίας στάσης ανά περιφέρεια και, σε κάθε περίπτωση, ανά 45 000 κατοίκους.

Η Επιτροπή συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες ώστε να διευκολύνεται η λειτουργία και η συνέχεια της χρηματοδότησης για υπηρεσίες μίας στάσης για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων τουλάχιστον έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.

2. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και με ιδιωτικούς φορείς, με σκοπό τη δημιουργία υπηρεσιών μίας στάσης για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν τις υπηρεσίες μίας στάσης που δημιουργούνται δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 2α της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση] ως υπηρεσίες μίας στάσης για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου.

Οι υπηρεσίες μίας στάσης για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων είναι ανεξάρτητοι δημόσιοι φορείς, διατομεακοί και διεπιστημονικοί, και παρέχουν τις υπηρεσίες τους δωρεάν στους χρήστες. Παρέχουν εξατομικευμένες συμβουλές σε διάφορες ομάδες-στόχους σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και μπορούν να συνοδεύουν ολοκληρωμένα προγράμματα ανακαίνισης συνοικιών. Οι υπηρεσίες μίας στάσης μπορούν να συνεργάζονται με ιδιωτικούς φορείς που παρέχουν και προωθούν υπηρεσίες σχετικές με την ενεργειακή ανακαίνιση, όπως χρηματοδοτικές λύσεις και εκτέλεση ενεργειακών ανακαινίσεων, και, κατά περίπτωση, που συνδέουν δυνητικά έργα, ιδίως έργα μικρότερης κλίμακας, με παράγοντες της αγοράς.

Προκειμένου να διευκολυνθεί η δημιουργία υπηρεσιών μίας στάσης για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και η εξυπηρέτηση που αυτές παρέχουν, τα κράτη μέλη επανεξετάζουν τους κανόνες τους για τις δημόσιες συμβάσεις όσον αφορά την υποβολή προσφορών για ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης.

Οι υπηρεσίες μίας στάσης υποστηρίζουν έργα που αναπτύσσονται σε τοπικό επίπεδο, παρέχοντας τεχνικές, διοικητικές και οικονομικές συμβουλές και

βοήθεια, ως εξής:

- α) παροχή νομικής συνδρομής, ενισχυμένη προστασία για την αντιμετώπιση του διχασμού κινήτρων σε ιδιωτικές ενοικιαζόμενες κατοικίες, εξορθολογισμένες πληροφορίες σχετικά με την τεχνική υποστήριξη, εξατομικευμένη χρηματοδοτική βοήθεια και διαθέσιμες ευκαιρίες χρηματοδότησης, ιδίως προγράμματα επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων, και λύσεις για νοικοκυριά, πολύ μικρές επιχειρήσεις και ΜΜΕ, καθώς και για δημόσιους φορείς·*
- β) σύνδεση δυνητικών έργων, ιδίως έργων μικρότερης κλίμακας, με παράγοντες της αγοράς·*
- γ) παροχή συμβουλών σχετικά με τη συμπεριφορά όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας με στόχο την ενεργό συμμετοχή των καταναλωτών, με την παροχή πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές προσφορές ενέργειας·*
- δ) παροχή πληροφοριών και πρόσβασης σε προγράμματα κατάρτισης και σε εκπαίδευση, μεταξύ άλλων για τοπικές αρχές και κοινωνικές υπηρεσίες για την παροχή τεχνικής συνδρομής, με στόχο την αύξηση του αριθμού των επαγγελματιών στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και την επανειδίκευση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων των επαγγελματιών με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της αγοράς·*
- ε) συλλογή και υποβολή στην Επιτροπή συγκεντρωτικών δεδομένων τυπολογίας από έργα ενεργειακής απόδοσης που διευκολύνονται από τις υπηρεσίες μίας στάσης, τα οποία δημοσιεύονται από την Επιτροπή σε έκθεση έως τις ... [ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ανά διετία, με σκοπό την ανταλλαγή γνώσεων και την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, προκειμένου να προωθηθούν παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών από διαφορετικές τυπολογίες κτιρίων, κατοικιών και επιχειρήσεων·*
- στ) υποστήριξη δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης σχετικά με τα κίνητρα για τη ρύθμιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων και την εγκατάσταση των αναγκαίων συσκευών κατά τις ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας·*
- ζ) παροχή και ανάπτυξη ολιστικής στήριξης σε όλα τα νοικοκυριά, με*

ιδιαίτερη προσοχή στα ευάλωτα νοικοκυριά και τα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, καθώς και στα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας που σχετίζονται με τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, καθώς και σε διαπιστευμένες εταιρείες και εγκαταστάτες που παρέχουν υπηρεσίες ανακαίνισης, προσαρμοσμένες στις διαφορετικές τυπολογίες κατοικιών και στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής, και παροχή στήριξης που καλύπτει τα διάφορα στάδια του έργου ανακαίνισης, ιδίως για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης που ορίζονται στο άρθρο 9·

- η) παροχή πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα, τη διαθεσιμότητα αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τις κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και άλλες εναλλακτικές λύσεις, αντί των ορυκτών καυσίμων, για τη θέρμανση και την ψύξη στα κτίρια, καθώς και πληροφορίες σχετικά με υλικά και λύσεις για την ενεργειακή απόδοση, την αποθήκευση ενέργειας και τις τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τα κτίρια·*
- θ) στήριξη της συνεργασίας με τους σχετικούς τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς και τους πολίτες για την αξιολόγηση του αντικτύπου των ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης στην οικονομική προσιτότητα και την ποιότητα της στέγασης.*

Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές για να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ δημόσιων φορέων, οργανισμών ενέργειας και πρωτοβουλιών των τοπικών κοινοτήτων και να προωθήσουν, να αναπτύξουν και να αναβαθμίσουν τις υπηρεσίες μίας στάσης μέσω μιας ολοκληρωμένης διαδικασίας. Η Επιτροπή παρέχει στα κράτη μέλη κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη των εν λόγω υπηρεσιών μίας στάσης με στόχο την ανάπτυξη εναρμονισμένης προσέγγισης σε επίπεδο Ένωσης.

Άρθρο 16

Πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης

1. **■** Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης περιλαμβάνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου, που εκφράζεται με αριθμητικό δείκτη χρήσης πρωτογενούς και τελικής ενέργειας σε kWh/(m².y), και το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής που εκφράζεται από αριθμητικό δείκτη των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου καθ' όλο τον

κύκλο ζωής σε $kgCO_2eq/(m^2)$, και τιμές αναφοράς, όπως ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, απαιτήσεις σχετικά με τα κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και απαιτήσεις σχετικά με τα κτίρια μηδενικών εκπομπών, ώστε να επιτρέπει στους ιδιοκτήτες ή τους ενοικιαστές του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας να συγκρίνουν και να αξιολογούν την ενεργειακή απόδοσή του. Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης περιλαμβάνει πρόσθετους αριθμητικούς δείκτες, ιδίως τη συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας ($kWh/έτος$), τις ετήσιες ενεργειακές ανάγκες για θέρμανση, ψύξη, εξαερισμό και ζεστό νερό, την κατανάλωση ενέργειας ανά τετραγωνικό μέτρο ετησίως [$kWh/(m^2.y)$], την ετήσια μη ανανεώσιμη πρωτογενή ενέργεια σε $kWh/(m^2.y)$ και την τελική ενέργεια για θέρμανση, ψύξη, ζεστό νερό οικιακής χρήσης, εξαερισμό, ενσωματωμένο φωτισμό και άλλες υπηρεσίες κτιρίου, και μπορεί να περιλαμβάνει πρόσθετες απαιτήσεις απόδοσης και ασφάλειας για τις συσκευές.

2. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης συμμορφώνεται με το υπόδειγμα του παραρτήματος V.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη που έχουν αναθεωρήσει το οικείο σύστημα πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2019 και ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν το εν λόγω σύστημα για να συμμορφώνονται με το άρθρο 9 παράγραφος 1, και μπορούν να προσδιορίζουν τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις χρησιμοποιώντας δεδομένα από το κτιριακό τους δυναμικό μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2019 και ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] ως γραμμή βάσης, και να ανακαινίζουν τουλάχιστον τον ισοδύναμο αριθμό ή την ισοδύναμη ωφέλιμη επιφάνεια των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις που προσδιορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1α, ή να επιτυγχάνουν ισοδύναμο επίπεδο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Όταν ένα κράτος μέλος επωφελείται από την παρέκκλιση που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο, επικαιροποιεί, έως την 1η Ιανουαρίου 2030, τις οικείες κατηγορίες απόδοσης σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και με βάση την απόδοση του εθνικού κτιριακού δυναμικού του μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2019 και ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν την κατηγορία ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, σε μια κλειστή κλίμακα με τη χρήση μόνο των γραμμάτων Α έως Η. Το γράμμα Α αντιστοιχεί σε κτίρια μηδενικών εκπομπών όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν κατηγορία ενεργειακής απόδοσης A+ για κτίρια που πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) υψηλά πρότυπα απόδοσης με ενεργειακές ανάγκες θέρμανσης, ψύξης, εξαερισμού και ζεστού νερού που δεν υπερβαίνουν τις 15 kWh/m²/έτος·*
- β) υψηλότερη παραγωγή kWh ανανεώσιμης ενέργειας επιτόπου, βάσει μηνιαίου μέσου όρου·*
- γ) θετικός αντίκτυπος άνθρακα όσον αφορά το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής του κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων των δομικών υλικών και των ενεργειακών εγκαταστάσεων κατά την κατασκευή, την εγκατάσταση, τη χρήση, τη συντήρηση και την κατεδάφιση.*

Το γράμμα Η αντιστοιχεί στο 15 % των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις του εθνικού κτιριακού δυναμικού κατά τον χρόνο εισαγωγής της κλίμακας. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι στις υπόλοιπες κατηγορίες Α έως Ζ υπάρχει ομοιόμορφη κατανομή του εύρους των δεικτών ενεργειακής απόδοσης μεταξύ των κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν κοινή οπτική ταυτότητα για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης στην επικράτειά τους.

- 2α. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρηματοδοτούν την ανάπτυξη πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης ως μέτρο δυνάμει του άρθρου 8 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση].*
- 2β. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν μητρώο των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 19, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να διευκολύνουν ολοκληρωμένα προγράμματα ανακαίνισης συνοικιών σύμφωνα με τους κλιματικούς στόχους της Ένωσης.*
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την ποιότητα, την αξιοπιστία και την οικονομική προσιτότητα των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης. Διασφαλίζουν ότι τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης είναι *οικονομικά προσιτά και χωρίς κόστος για τα ευάλωτα νοικοκυριά και* εκδίδονται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες κατόπιν επιτόπιας επίσκεψης. *Τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης είναι σαφή*

και ευανάγνωστα και διατίθενται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο και σύμφωνα με το παράρτημα V.

4. Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης περιλαμβάνει συστάσεις για την οικονομικά συμφέρουσα βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης *σε βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο* και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου *καθ' όλο τον κύκλο ζωής, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων* του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, *και συστάσεις για τη βελτίωση του επιπέδου ευφούς ετοιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 13*, εκτός εάν το κτίριο ή η κτιριακή μονάδα συμμορφώνεται ήδη με το σχετικό πρότυπο για κτίρια μηδενικών εκπομπών.

Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης καλύπτουν τα εξής:

- α) μέτρα που λαμβάνονται σε σχέση με ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου· και
- β) μέτρα για μεμονωμένα δομικά στοιχεία ανεξάρτητα από ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου.

5. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης είναι τεχνικά υλοποιήσιμες για το συγκεκριμένο κτίριο και παρέχουν εκτίμηση όσον αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου *κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή του κτιρίου και τη βελτίωση των δεικτών επιδόσεων όσον αφορά την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων*. Οι συστάσεις αυτές μπορούν να οδηγήσουν σε εκτίμηση όσον αφορά το φάσμα των περιόδων αποπληρωμής ή της σχέσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο τον οικονομικό κύκλο ζωής του *και πληροφορίες σχετικά με τα διαθέσιμα οικονομικά κίνητρα, τη διοικητική και τεχνική βοήθεια, καθώς και οικονομικά οφέλη, που συνδέονται ευρέως με την επίτευξη των τιμών αναφοράς. Μόλις τεθούν σε ισχύ οι σχετικοί μηχανισμοί και στόχοι υποβολής εκθέσεων βάσει των άρθρων 7, 8 και 11α, το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης περιλαμβάνει σχετικές συστάσεις*.

6. Οι συστάσεις περιλαμβάνουν αξιολόγηση *της εναπομείνουσας διάρκειας ζωής των συστημάτων θέρμανσης χώρων και των συστημάτων κλιματισμού, καθώς και αξιολόγηση του κατά πόσον το σύστημα θέρμανσης χώρων και νερού ή το σύστημα κλιματισμού μπορεί να προσαρμοστεί ώστε να λειτουργεί με*

αποδοτικότερες ρυθμίσεις θερμοκρασίας, όπως θερμαντικά σώματα χαμηλής θερμοκρασίας για συστήματα θέρμανσης με νερό, συμπεριλαμβανομένου του απαιτούμενου σχεδιασμού της παραγωγής θερμικής ισχύος και των απαιτήσεων θερμοκρασίας/ροής.

- 6α. Οι συστάσεις υποδεικνύουν πιθανές εναλλακτικές λύσεις για την αντικατάσταση των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου για θέρμανση και ψύξη, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2050, οι οποίες είναι κατάλληλες για τον συγκεκριμένο τύπο κτιρίου και λαμβανομένων υπόψη των τοπικών συνθηκών και των συνθηκών που σχετίζονται με το σύστημα.**
7. Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης παρέχει ένδειξη του κατά πόσο ο ιδιοκτήτης ή ο ενοικιαστής μπορούν να λάβουν λεπτομερέστερες πληροφορίες, μεταξύ άλλων όσον αφορά **τη βελτιστοποίηση** από πλευράς κόστους, σχετικά με τις συστάσεις που περιλαμβάνει το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, **και τα στοιχεία επικοινωνίας και τη διεύθυνση της πλησιέστερης υπηρεσίας μίας στάσης που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 15α**. Η αξιολόγηση **της βελτιστοποίησης** από πλευράς κόστους στηρίζεται σε σειρά τυπικών προϋποθέσεων **σύμφωνα με το άρθρο 6**, όπως η εκτίμηση της εξοικονόμησης ενέργειας και των βασικών τιμών ενέργειας και η προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους. Επιπλέον, περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα βήματα που πρέπει να γίνουν για να υλοποιηθούν οι συστάσεις, **καθώς και σχετικά με κάθε διαθέσιμη χρηματοδοτική στήριξη**. Είναι επίσης δυνατόν να παρέχονται στον ιδιοκτήτη ή τον ενοικιαστή άλλες πληροφορίες για συναφή θέματα όπως οι ενεργειακές επιθεωρήσεις ή τα κίνητρα χρηματοδοτικού ή άλλου χαρακτήρα και οι χρηματοδοτικές δυνατότητες ή συμβουλές για τους τρόπους βελτίωσης της κλιματικής ανθεκτικότητας του κτιρίου **και της ασφάλειας των εγκατεστημένων συσκευών**.
8. Η πιστοποίηση κτιριακών μονάδων μπορεί να βασίζεται στα εξής:
- α) κοινή πιστοποίηση ολόκληρου του κτιρίου· ή
 - β) αξιολόγηση άλλης αντιπροσωπευτικής κτιριακής μονάδας του ίδιου συγκροτήματος κτιρίων, η οποία έχει τα ίδια ενεργειακά χαρακτηριστικά.
9. Η πιστοποίηση για μονοκατοικίες μπορεί να στηρίζεται στην αξιολόγηση άλλου αντιπροσωπευτικού κτιρίου παρόμοιου σχεδίου και μεγέθους με παρόμοιο επίπεδο πραγματικής ενεργειακής απόδοσης, εφόσον ο εμπειρογνώμονας που εκδίδει το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης εγγυάται την εν λόγω αντιστοιχία.

- 9α. *Η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη και επανεξέταση των υφιστάμενων μεθοδολογιών και εργαλείων, αναπτύσσει ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης για τους μετρητές ενεργειακής απόδοσης. Το εν λόγω σύστημα πιστοποίησης μπορεί να χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη για την ενθάρρυνση της χρήσης πιστοποιημένων τεχνολογιών μέτρησης της ενεργειακής απόδοσης, και για την ενίσχυση των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης με μέτρηση σε πραγματικό χρόνο.*
10. Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης είναι πενταετούς ισχύος κατ' ανώτατο όριο. Ωστόσο, για κτίρια κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης A+, A, B ή Γ, που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2, η ισχύς του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης δεν υπερβαίνει τα 10 έτη.
11. Τα κράτη μέλη καθιστούν διαθέσιμες απλουστευμένες διαδικασίες για την επικαιροποίηση ενός πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης όταν αναβαθμίζονται μόνο μεμονωμένα στοιχεία (μεμονωμένα ή ανεξάρτητα μέτρα), **προκειμένου να μειωθεί το κόστος έκδοσης του επικαιροποιημένου πιστοποιητικού.**
- Τα κράτη μέλη καθιστούν διαθέσιμες απλουστευμένες διαδικασίες για την επικαιροποίηση ενός πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης όταν εφαρμόζονται μέτρα που προσδιορίζονται σε διαβατήριο ανακαίνισης **προκειμένου να μειωθεί το κόστος έκδοσης του επικαιροποιημένου πιστοποιητικού, ή όταν χρησιμοποιείται ψηφιακό δίδυμο κτιρίου και μπορούν να επικαιροποιηθούν τα δεδομένα σχετικά με την απόδοση του κτιρίου.**

Άρθρο 17

Έκδοση πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι εκδίδεται ψηφιακό πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης:
- α) για κτίρια ή κτιριακές μονάδες που κατασκευάζονται, έχουν υποστεί ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, πωλούνται ή εκμισθώνονται σε νέο ενοικιαστή ή των οποίων η σύμβαση μίσθωσης ανανεώνεται **ή των οποίων το ενυπόθηκο δάνειο αναχρηματοδοτείται**
 - β) για κτίρια που ανήκουν σε δημόσιους φορείς ή χρησιμοποιούνται από αυτούς.
- Η απαίτηση έκδοσης πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης δεν ισχύει όταν υπάρχει έγκυρο πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ ή

σύμφωνα με την παρούσα οδηγία για το συγκεκριμένο κτίριο ή κτιριακή μονάδα. **Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ευάλωτα νοικοκυριά λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη για την έκδοση πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.**

2. Τα κράτη μέλη απαιτούν, κατά την κατασκευή, **ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας**, πώληση ή εκμίσθωση κτιρίων ή κτιριακών μονάδων ή κατά την ανανέωση των συμβάσεων μίσθωσης, **ή κατά την αναχρηματοδότηση του ενυπόθηκου δανείου**, να επιδεικνύεται το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης στον υποψήφιο ενοικιαστή ή αγοραστή και να παραδίδεται στον αγοραστή ή ενοικιαστή.
3. Κατά την πώληση ή εκμίσθωση κτιρίου πριν από την κατασκευή του ή την ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, τα κράτη μέλη είναι δυνατόν να απαιτούν να παρέχει ο πωλητής εκτίμηση της μελλοντικής του ενεργειακής απόδοσης, κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2· στην περίπτωση αυτή το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης εκδίδεται το αργότερο μόλις ολοκληρωθεί η κατασκευή του κτιρίου ή η ανακαίνισή του και αποτυπώνει την κατάσταση κατά την κατασκευή.
4. Όταν διατίθενται προς πώληση ή προς εκμίσθωση κτίρια ή κτιριακές μονάδες, τα κράτη μέλη απαιτούν να διαθέτουν **έγκυρο** πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης και να δηλώνονται ο δείκτης ενεργειακής απόδοσης και η κατηγορία του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, κατά περίπτωση, σε διαφημίσεις εντός και εκτός διαδικτύου, συμπεριλαμβανομένων των ιστοτόπων των διαδικτυακών πυλών αναζήτησης ακινήτων.

Τα κράτη μέλη διενεργούν δειγματοληπτικούς ή άλλους ελέγχους για να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση προς τις εν λόγω απαιτήσεις.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες περί συγκυριότητας ή άλλων μορφών κοινής ιδιοκτησίας.
6. Οι πιθανές συνέπειες των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά ενδεχόμενες νομικές διαδικασίες αποφασίζονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης που εκδίδονται αναφορτώνονται στη βάση δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων που αναφέρεται στο άρθρο 19. Τα στοιχεία που αναφορτώνονται περιέχουν το πλήρες πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων όλων των απαραίτητων δεδομένων που απαιτούνται για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου.

Άρθρο 18

Επίδειξη πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης

1. Τα κράτη μέλη **μεριμνούν ώστε, στην περίπτωση που ένα μη οικιστικό κτίριο ή κτίριο για το οποίο έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 χρησιμοποιείται από δημόσιες αρχές και δέχεται συχνά επισκέψεις από το κοινό, να αναρτάται σε περίοπτη για το κοινό θέση το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.**
2. Τα κράτη μέλη απαιτούν, στις περιπτώσεις συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας άνω των 500 m² σε κτίρια για τα οποία έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 και τα οποία επισκέπτεται συχνά το κοινό, το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης να αναρτάται σε περίοπτη για το κοινό θέση.
3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν περιλαμβάνουν υποχρέωση ανάρτησης των συστάσεων που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.

Άρθρο 19

Βάσεις δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

1. Κάθε κράτος μέλος δημιουργεί εθνική βάση δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η οποία επιτρέπει τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση **μεμονωμένων** κτιρίων και τη συνολική ενεργειακή απόδοση του εθνικού κτιριακού δυναμικού.

Η βάση δεδομένων είναι διαλειτουργική με άλλες σχετικές διαδικτυακές πλατφόρμες και δημόσιες υπηρεσίες και επιτρέπει τη συλλογή δεδομένων από όλες τις σχετικές πηγές όσον αφορά τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, τις επιθεωρήσεις, το διαβατήριο ανακαίνισης κτιρίων, τον δείκτη ευφρούς ετοιμότητας, τους δείκτες αναφοράς της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων και την υπολογιζόμενη ή μετρούμενη κατανάλωση ενέργειας των καλυπτόμενων κτιρίων. Προκειμένου να συμπληρωθεί αυτή η βάση δεδομένων, μπορούν επίσης να συγκεντρωθούν τυπολογίες κτιρίων και στοιχεία σχετικά με τους δείκτες αναφοράς της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων. Μπορούν επίσης να συλλέγονται και να αποθηκεύονται δεδομένα τόσο για τις λειτουργικές και τις ενσωματωμένες εκπομπές όσο και για το συνολικό ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής, με τη χρήση μετρήσεων βάσει του πλαισίου LEVELs.

2. *Τα συγκεντρωτικά και ανωνυμοποιημένα δεδομένα κτιριακού αποθέματος δημοσιοποιούνται, σε συμμόρφωση με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων. Τα αποθηκευμένα δεδομένα είναι μηχαναγνώσιμα και προσβάσιμα μέσω κατάλληλης ψηφιακής διεπαφής. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν εύκολη και δωρεάν πρόσβαση στο πλήρες πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης για τους ιδιοκτήτες, τους ενοικιαστές και τους διαχειριστές κτιρίων, τους πιστοποιημένους εμπειρογνώμονες, και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά την έκθεση των κτιρίων σε οικιστικά ή εμπορικά ακίνητα που έχουν ταξινομηθεί εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Για τα κτίρια που διατίθενται προς μίσθωση ή πώληση, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την πρόσβαση των υποψήφιων ενοικιαστών ή αγοραστών για τους οποίους έχει δοθεί σχετική έγκριση από τον ιδιοκτήτη του κτιρίου, στο πλήρες πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.*
3. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με το ποσοστό των κτιρίων του εθνικού κτιριακού δυναμικού που καλύπτεται από πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, καθώς και συγκεντρωτικά ή ανωνυμοποιημένα δεδομένα σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, *την κατανάλωση ενέργειας και το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής* των εν λόγω κτιρίων. Οι δημόσιες πληροφορίες επικαιροποιούνται τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο. Τα κράτη μέλη διαθέτουν ανωνυμοποιημένες ή συγκεντρωτικές πληροφορίες σε δημόσια και ερευνητικά ιδρύματα, όπως οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, κατόπιν αιτήματος.
4. Τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διαβίβαση των πληροφοριών της εθνικής βάσης δεδομένων στο Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος.
5. Η Επιτροπή εκδίδει, έως τις 30 Ιουνίου 2024, εκτελεστική πράξη για κοινό υπόδειγμα για τη διαβίβαση των πληροφοριών στο Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος *με δυνατότητα συνεχών επικαιροποιήσεων πραγματικού χρόνου.*
Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3.
6. Για τη διασφάλιση της συνοχής και της συνέπειας των πληροφοριών, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η εθνική βάση δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων να είναι διαλειτουργική και ενσωματωμένη σε άλλες διοικητικές βάσεις δεδομένων που περιέχουν πληροφορίες για τα κτίρια, όπως το εθνικό μητρώο κτιρίων και τα

ψηφιακά ημερολόγια κτιρίων.

6α. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη στήριξη της αποτελεσματικής λειτουργίας των ψηφιακών ημερολογίων κτιρίων με τη θέσπιση κοινού υποδείγματος για:

α) τυποποιημένη προσέγγιση για τη συλλογή, τη διαχείριση και τη διαλειτουργικότητα δεδομένων και το νομικό της πλαίσιο·

β) σύνδεση των υφιστάμενων βάσεων δεδομένων.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 30 παράγραφος 2.

6β. Έως τις ... [24 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], και στη συνέχεια ανά διετία, η Επιτροπή δημοσιεύει συνοπτική έκθεση σχετικά με την κατάσταση και την πρόοδο του ενωσιακού κτιριακού δυναμικού σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τη συνοπτική έκθεση για να στοχεύσουν τις ανακαινίσεις σε ομάδες μη αποδοτικών κτιρίων ως μέσο μείωσης της ενεργειακής φτώχειας.

Άρθρο 20

Επιθεωρήσεις

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την καθιέρωση τακτικών επιθεωρήσεων των συστημάτων θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού χώρου ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος άνω των 70 kW. Η ωφέλιμη ονομαστική ισχύς του συστήματος βασίζεται στο άθροισμα της ονομαστικής ισχύος των μονάδων παραγωγής θερμότητας και κλιματισμού.
2. Τα κράτη μέλη **μπορούν να** θεσπίζουν χωριστά προγράμματα επιθεώρησης για τις επιθεωρήσεις συστημάτων οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν διαφορετική συχνότητα για τις επιθεωρήσεις ανάλογα με τον τύπο και την ωφέλιμη ονομαστική ισχύ του συστήματος, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος της επιθεώρησης του συστήματος και την εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενεργειακού κόστους που μπορεί να προκύψει από την επιθεώρηση. Τα συστήματα επιθεωρούνται τουλάχιστον ανά πέντε έτη. Τα συστήματα με μονάδες παραγωγής ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος μεγαλύτερης των 290 kW **και τα συστήματα που εκπέμπουν μονοξείδιο του άνθρακα** επιθεωρούνται τουλάχιστον ανά διετία, **για λόγους ασφαλείας.**

4. *Η επιθεώρηση περιλαμβάνει την αξιολόγηση της μονάδας παραγωγής ή των μονάδων παραγωγής θερμότητας και κλιματισμού, των αντλιών κυκλοφορίας, των κατασκευαστικών στοιχείων των συστημάτων εξαερισμού, όλων των συστημάτων διανομής αέρα και νερού, των συστημάτων υδρονικής εξισορρόπησης, κατά περίπτωση, και του συστήματος ελέγχου.* Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να συμπεριλάβουν στα προγράμματα επιθεώρησης πρόσθετα συστήματα κτιρίων που προσδιορίζονται στο παράρτημα Ι.

Η επιθεώρηση περιλαμβάνει αξιολόγηση του βαθμού απόδοσης και του μεγέθους της μονάδας παραγωγής ή των μονάδων παραγωγής *θερμότητας και κλιματισμού* και των κύριων συστατικών μερών τους σε σύγκριση με τις ανάγκες του κτιρίου και λαμβάνει υπόψη τις δυνατότητες του συστήματος να βελτιστοποιήσει την απόδοσή του σε τυπικές ή μέσες συνθήκες λειτουργίας, *χρησιμοποιώντας τις διαθέσιμες τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και υπό μεταβαλλόμενες συνθήκες λόγω διακύμανσης της χρήσης.* Κατά περίπτωση, η επιθεώρηση αξιολογεί τη σκοπιμότητα λειτουργίας του συστήματος υπό διαφορετικές και αποδοτικότερες ρυθμίσεις θερμοκρασίας, *όπως σε χαμηλή θερμοκρασία για συστήματα θέρμανσης με νερό, μεταξύ άλλων μέσω του σχεδιασμού απαιτήσεων θερμικής ισχύος και θερμοκρασίας και ροής,* διασφαλίζοντας παράλληλα την ασφαλή λειτουργία του συστήματος. *Κατά την επιθεώρηση αξιολογείται επίσης η ετοιμότητα των τεχνικών συστημάτων κτιρίων να λειτουργήσουν με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και, κατά περίπτωση, σε χαμηλές θερμοκρασίες.*

Το πρόγραμμα επιθεώρησης περιλαμβάνει αξιολόγηση του μεγέθους του συστήματος εξαερισμού σε σύγκριση με τις απαιτήσεις του κτιρίου και λαμβάνει υπόψη τις δυνατότητες του συστήματος εξαερισμού να βελτιστοποιεί την απόδοσή του υπό τυπικές ή μέσες συνθήκες λειτουργίας.

Εφόσον δεν έχουν γίνει αλλαγές στο σύστημα ή στις απαιτήσεις του κτιρίου έπειτα από επιθεώρηση δυνάμει του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να μην ζητούν να επαναληφθεί η αξιολόγηση του μεγέθους των κύριων συστατικών μερών ή η αξιολόγηση της λειτουργίας σε διαφορετικές θερμοκρασίες.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων μη οικιστικών κτιρίων διενεργείται στο πλαίσιο των υφιστάμενων συστημάτων επιθεώρησης ασφαλείας, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το διαθέσιμο πρότυπο για τον βέλτιστο σχεδιασμό, διαστασιολόγηση, διαχείριση

και παρακολούθησή τους.

5. Τα τεχνικά συστήματα κτιρίων που καλύπτονται ρητά από συμφωνηθέν κριτήριο ενεργειακής απόδοσης ή συμβατική ρύθμιση που προσδιορίζει συμφωνηθέν επίπεδο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, όπως οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης ή των οποίων τη λειτουργία έχει αναλάβει φορέας εκμετάλλευσης ή διαχειριστής δικτύου και τα οποία, ως εκ τούτου, υπόκεινται σε μέτρα παρακολούθησης της απόδοσης ως προς το σύστημα, εξαιρούνται από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1, με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αντίκτυπος αυτής της προσέγγισης είναι ισοδύναμος με τον αντίκτυπο της παραγράφου 1.
6. ■ Τα κράτη μέλη μπορούν ■ να λάβουν μέτρα για να εξασφαλίσουν την παροχή συμβουλών στους χρήστες σχετικά με την αντικατάσταση των μονάδων παραγωγής, άλλες τροποποιήσεις του συστήματος και εναλλακτικές λύσεις για την αξιολόγηση ■ της απόδοσης και του ενδεδειγμένου μεγέθους των εν λόγω συστημάτων.
-
9. Τα κτίρια που συμμορφώνονται με *το άρθρο 11 παράγραφος 4β ή 4γ* εξαιρούνται από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 *του παρόντος άρθρου*.
10. ***Τα κράτη μέλη θεσπίζουν συστήματα επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών εργαλείων για εγκαταστάσεις βιομηχανικού μεγέθους, και καταλόγους σημείων ελέγχου, για να επαληθεύεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ικανοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφοι 4β και 4γ και να πιστοποιείται ότι οι παραδιδόμενες εργασίες κατασκευής και ανακαίνισης πληρούν την προβλεπόμενη ενεργειακή απόδοση και συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τις λειτουργικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων και τις απαιτήσεις πυρασφάλειας, όπως ορίζονται στους οικοδομικούς ή ισοδύναμους κανονισμούς.***
11. Τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν συνοπτική ανάλυση των προγραμμάτων επιθεώρησης και των αποτελεσμάτων τους ως παράρτημα του σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων που αναφέρεται στο άρθρο 3.

Άρθρο 21

Εκθέσεις σχετικά με τις επιθεωρήσεις συστημάτων θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού

1. Συντάσσεται έκθεση επιθεώρησης έπειτα από κάθε επιθεώρηση συστήματος θέρμανσης, εξαερισμού, κλιματισμού, ή **αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίου**. Η έκθεση επιθεώρησης περιέχει το αποτέλεσμα της επιθεώρησης που διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 20 και περιλαμβάνει συστάσεις για **τη βέλτιστη από άποψη κόστους** βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης **και της ασφάλειας** του επιθεωρούμενου συστήματος.

Οι εν λόγω συστάσεις μπορούν να βασίζονται σε σύγκριση της ενεργειακής απόδοσης του επιθεωρούμενου συστήματος με εκείνη του βέλτιστου διαθέσιμου εφικτού συστήματος, **με τη χρήση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας**, και συστήματος παρόμοιου τύπου για το οποίο όλα τα συναφή στοιχεία επιτυγχάνουν το επίπεδο ενεργειακής απόδοσης που απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

2. Η έκθεση επιθεώρησης επιδίδεται στον ιδιοκτήτη ή τον ενοικιαστή του κτιρίου.
 - 2α. **Στην περίπτωση τεχνικών συστημάτων κτιρίων που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα, οι συστάσεις προβλέπουν εναλλακτικά συστήματα που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή, για οποιαδήποτε εναπομένονσα ζήτηση, συνδέσεις με αποδοτικά συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης. Οι συστάσεις λαμβάνουν υπόψη την οικονομική διάρκεια ζωής της υφιστάμενης εγκατάστασης.**
3. Η έκθεση επιθεώρησης αναφορτώνεται στην εθνική βάση δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 19.

Άρθρο 22

Ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, η καθιέρωση διαβατηρίων ανακαίνισης, η αξιολόγηση της ευφούς ετοιμότητας, και η επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού να διεξάγονται με ανεξάρτητο τρόπο από **ειδικευμένες ή πιστοποιημένες εταιρείες και** ειδικευμένους ή πιστοποιημένους εμπειρογνώμονες, **με τη χρήση εξοπλισμού δοκιμών πιστοποιημένου σύμφωνα με πρότυπα EN**, είτε αυτοαπασχολούμενους είτε υπαλλήλους δημόσιων φορέων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Στους εμπειρογνώμονες παρέχεται πιστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 26 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση] λαμβανομένων υπόψη των προσόντων τους.

2. Τα κράτη μέλη διαθέτουν στο κοινό πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση και τις

πιστοποιήσεις. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διατίθενται στο κοινό είτε τακτικά ενημερούμενοι κατάλογοι ειδικευμένων ή πιστοποιημένων εμπειρογνομόνων είτε τακτικά ενημερούμενοι κατάλογοι πιστοποιημένων εταιρειών που προσφέρουν τις υπηρεσίες των εμπειρογνομόνων αυτών.

Άρθρο 23

Πιστοποίηση των επαγγελματιών του οικοδομικού τομέα

1. ***Έως τις ... [ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφος 4 (αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση)], τα κράτη μέλη καταρτίζουν εθνικό σχέδιο δράσης για την εξασφάλιση επαρκούς και κατάλληλα ειδικευμένου εργατικού δυναμικού και για τη διασφάλιση του κατάλληλου επιπέδου ικανοτήτων για τους επαγγελματίες του οικοδομικού τομέα και τις κατασκευαστικές εταιρείες που εκτελούν ολοκληρωμένες εργασίες ανακαίνισης σύμφωνα με τους καθορισμένους στόχους και μετρήσιμους δείκτες προόδου όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας και το άρθρο 26 της [αναδιατυπωμένης οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση].***
 - 1α. ***Για την επίτευξη επαρκούς αριθμού επαγγελματιών σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διατίθενται επαρκή προγράμματα κατάρτισης που οδηγούν σε χαρακτηρισμό της επαγγελματικής επάρκειας και πιστοποίηση που καλύπτει ολοκληρωμένες εργασίες, συμπεριλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων καινοτόμων λύσεων στον τομέα αυτό. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής σε τέτοια προγράμματα, ιδίως των πολύ μικρών επιχειρήσεων, των ΜΜΕ και των αυτοαπασχολούμενων.***
2. Όπου κρίνεται σκόπιμο και εφικτό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διατίθενται συστήματα πιστοποίησης ή ισοδύναμα καθεστώτα επαγγελματικών προσόντων για τους παρόχους ολοκληρωμένων εργασιών ανακαίνισης, ***όπως οι οικοδομικές εταιρείες***, στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από το άρθρο 18 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας] ή το άρθρο 26 της οδηγίας (ΕΕ).../...[αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση].

Άρθρο 24

Ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη θέσπιση ανεξάρτητων συστημάτων ελέγχου των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το παράρτημα VI, καθώς και για

τη θέσπιση ανεξάρτητων συστημάτων ελέγχου των διαβατηρίων ανακαίνισης, των δεικτών ευφυούς ετοιμότητας και των εκθέσεων σχετικά με την επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού. Τα κράτη μέλη είναι δυνατόν να θεσπίσουν χωριστά συστήματα για τον έλεγχο των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, των διαβατηρίων ανακαίνισης, των δεικτών ευφυούς ετοιμότητας και των εκθέσεων σχετικά με την επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέσουν τις αρμοδιότητες εφαρμογής των ανεξάρτητων συστημάτων ελέγχου.

Στις περιπτώσεις που αποφασίσουν να τις αναθέσουν, διασφαλίζουν ότι η εφαρμογή των ανεξάρτητων συστημάτων ελέγχου γίνεται σύμφωνα με το παράρτημα VI.

3. Τα κράτη μέλη απαιτούν να κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές ή φορείς, αν ζητηθεί, τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, τα διαβατήρια ανακαίνισης, οι δείκτες ευφυούς ετοιμότητας και οι εκθέσεις επιθεώρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 25

Επανεξέταση

Η Επιτροπή, επικουρούμενη από την επιτροπή του άρθρου 30, αξιολογεί την παρούσα οδηγία, το αργότερο έως τα τέλη του 2027, βάσει της εμπειρίας που αποκτάται και της προόδου που σημειώνεται κατά την εφαρμογή της και, εφόσον απαιτείται, υποβάλλει σχετικές προτάσεις.

Στο πλαίσιο αυτής της επανεξέτασης, η Επιτροπή:

- α)** αξιολογεί κατά πόσον η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σε συνδυασμό με άλλες νομοθετικές πράξεις που αφορούν την ενεργειακή απόδοση και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τα κτίρια, **ιδίως** μέσω της τιμολόγησης του άνθρακα, έχουν ως αποτέλεσμα να σημειωθεί επαρκής πρόοδος προς την επίτευξη ενός πλήρως απανθρακοποιημένου κτιριακού δυναμικού μηδενικών εκπομπών έως το 2050, ή κατά πόσον πρέπει να θεσπιστούν περαιτέρω δεσμευτικά μέτρα σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως υποχρεωτικά ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για ολόκληρο το κτιριακό δυναμικό·
- β)** *αξιολογεί το κατάλληλο νομικό μέσο, το επίπεδο και το χρονοδιάγραμμα των στόχων μείωσης για το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής του κτιριακού αποθέματος της Ένωσης, με βάση το εναρμονισμένο πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 1*

παράγραφος 2 στοιχείο δα)

- γ) *καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλα τα μέτρα σε επίπεδο Ένωσης μια ολιστική προσέγγιση σε όλες τις χωρικές κλίμακες, συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής τοπίου, του πολεοδομικού σχεδιασμού, των υποδομών και του σχεδιασμού, ώστε να προωθείται έτσι ένα βιώσιμο δομημένο περιβάλλον.*

Η Επιτροπή εξετάζει ■ με ποιο τρόπο τα κράτη μέλη *έχουν εφαρμόσει* ολοκληρωμένη προσέγγιση σε επίπεδο συνοικίας ή γειτονιάς στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι κάθε κτίριο πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, *συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι προσεγγίσεις αυτές για την τήρηση των προτύπων της Ένωσης μέσω ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανακαίνισης (ΟΠΑ)* που προορίζονται για σύνολο κτιρίων σε συγκεκριμένο χωροταξικό πλαίσιο και όχι για ένα μόνο κτίριο.

Άρθρο 26

Πληροφόρηση

1. *Τα κράτη μέλη προετοιμάζουν και διεξάγουν σε συνεχή βάση εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την προώθηση του δημόσιου συμφέροντος και τη στήριξη της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας. Λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ενημέρωση των ιδιοκτητών και των ενοικιαστών των κτιρίων ή κτιριακών μονάδων και όλων των σχετικών παραγόντων της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των κοινοτήτων ενέργειας, σχετικά με τις διάφορες μεθόδους και πρακτικές που συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης όπως οι υπηρεσίες διαχείρισης ενέργειας, οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης και οι υπηρεσίες μίας στάσης που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 15α. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την παροχή ειδικά προσαρμοσμένων πληροφοριών σε ευάλωτα νοικοκυριά. Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται επίσης μέσω των τοπικών αρχών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.*

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τους ιδιοκτήτες, τους ενοικιαστές και τους διαχειριστές εγκαταστάσεων των κτιρίων για τις διάφορες μεθόδους και πρακτικές που συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και των επιδόσεων εκπομπών, της πυρασφάλειας, της ηλεκτρικής ασφάλειας και της

σεισμικής ασφάλειας ενός κτιρίου.

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν συγκεκριμένα στους ιδιοκτήτες ή τους ενοικιαστές των κτιρίων πληροφορίες σχετικά με τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, περιλαμβανομένων του σκοπού και των στόχων τους, σχετικά με τα **βέλτιστα από άποψη κόστους** μέτρα και, κατά περίπτωση, τα χρηματοδοτικά μέσα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου και την αντικατάσταση των λεβήτων ορυκτών καυσίμων με πιο βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις. Τα κράτη μέλη παρέχουν τις πληροφορίες μέσω προσιτών και διαφανών συμβουλευτικών εργαλείων όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με τις ανακαινίσεις και υπηρεσίες μίας στάσης **που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 15α, με ιδιαίτερη προσοχή στα ευάλωτα νοικοκυριά.**

Εφόσον τα κράτη μέλη το ζητήσουν, η Επιτροπή τα βοηθά στην πραγματοποίηση ενημερωτικών εκστρατειών για τους σκοπούς της παραγράφου 1 και του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, οι οποίες μπορεί να ενταχθούν σε προγράμματα της Ένωσης.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχεται καθοδήγηση και κατάρτιση, **με ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου**, στους αρμοδίους για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Αυτή η καθοδήγηση και κατάρτιση θα έχει ως αντικείμενο τη σημασία της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και θα επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο βέλτιστος συνδυασμός βελτιώσεων από άποψη ενεργειακής απόδοσης, μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, [χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και χρήσης τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης] κατά τον χωροταξικό σχεδιασμό, τον σχεδιασμό κτιρίων, την οικοδόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών ζωνών ή ζωνών κατοικίας. Η εν λόγω καθοδήγηση και κατάρτιση επίσης αφορά διαρθρωτικές βελτιώσεις, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την πυρασφάλεια, τους κινδύνους που συνδέονται με την έντονη σεισμική δραστηριότητα, την απομάκρυνση επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένου του αμιάντου, τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων (συμπεριλαμβανομένων των λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων), **την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων** και την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία. **Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να διαθέτουν χρηματοδότηση για κατάρτιση στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τις κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών που προωθούν τη βελτίωση των ενεργειακών επιδόσεων, την ενεργειακή**

απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε επίπεδο γειτονιάς, και ιδίως στα ενάλωτα νοικοκυριά.

4. Η Επιτροπή βελτιώνει διαρκώς τις υπηρεσίες ενημέρωσης που διαθέτει, ιδίως τον ιστότοπό της που έχει σχεδιασθεί ως ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, με αποδέκτες τους πολίτες, τους επαγγελματίες και τις αρχές, προκειμένου να διευκολυνθούν οι προσπάθειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των κρατών μελών. Οι πληροφορίες του ιστότοπου αυτού ενδέχεται να περιλαμβάνουν συνδέσμους προς συναφή **ενωσιακά νομοθετήματα και εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς κανόνες**, συνδέσμους προς τους ιστότοπους EUROPA που περιέχουν τα εθνικά σχέδια δράσης ενεργειακής απόδοσης, συνδέσμους προς διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα καθώς και παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, **μεταξύ άλλων όσον αφορά τις υπηρεσίες μίας στάσης που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 15α**. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ταμείου Συνοχής και του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, **του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, και του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**, η Επιτροπή συνεχίζει και ενισχύει περαιτέρω τις υπηρεσίες ενημέρωσης τις οποίες παρέχει προς διευκόλυνση της χρήσης των διαθέσιμων πόρων, προσφέροντας συνδρομή και πληροφορίες, **μεταξύ άλλων μέσω του μηχανισμού Ευρωπαϊκής Υποστήριξης Τοπικής Ενέργειας σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων**, στους ενδιαφερομένους, περιλαμβανομένων των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, όσον αφορά τις δυνατότητες χρηματοδότησης, λαμβανομένων υπόψη **των πλέον πρόσφατων αλλαγών του κανονιστικού πλαισίου**.

Άρθρο 27

Διαβούλευση

Τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολύνουν την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, διαβουλεύονται με τους ενδιαφερομένους, περιλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία και κατά περίπτωση. Η διαβούλευση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την εφαρμογή του άρθρου 26.

Άρθρο 28

Προσαρμογή του παραρτήματος I στην τεχνική πρόοδο

Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 29:

- α) **για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας με την προσαρμογή των σημείων 4**

και 5 του παραρτήματος Ι στην τεχνική πρόοδο· και

β) για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με τη συμπερίληψη καθοδήγησης προς τα κράτη μέλη σχετικά με την αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης διαφανών δομικών στοιχείων που αποτελούν μέρος του κελύφους του κτιρίου.

Άρθρο 29

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στα άρθρα **6, 7, 10, 11α, 13, 14 παράγραφος 4α, 15** και 28 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από την ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στα άρθρα **6, 7, 10, 11α, 13, 14 παράγραφος 4α, 15** και 28 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου **6, 7, 10, 11α, 13, 14 παράγραφος 4α, 15** ή 28 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 30

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.



Άρθρο 32

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με τα άρθρα 1 έως 3, 5 έως 26, 29 και 32 και τα παραρτήματα I έως III και V έως IX έως τις ... **[24 μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας]**. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων και πίνακα αντιστοιχίας.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνουν επίσης δήλωση που διευκρινίζει ότι οι παραπομπές στην οδηγία που καταργείται από την παρούσα οδηγία, οι οποίες περιέχονται στις ισχύουσες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία. Ο τρόπος της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης αποφασίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 33

Κατάργηση

Η οδηγία 2010/31/ΕΕ , όπως τροποποιήθηκε με τις πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα VIII μέρος Α, καταργείται από την [...] , με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων

των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και τις ημερομηνίες εφαρμογής των οδηγιών που εμφανίζονται στο παράρτημα VIII μέρος Β.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα ΙΧ.

Άρθρο 34

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα άρθρα 4, 27, 28, 30, 31 και 33 έως 35 και το παράρτημα ΙV εφαρμόζονται από ... [την επομένη της ημερομηνίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο / 24 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος **της παρούσας οδηγίας** συν 1 ημέρα].

Άρθρο 35

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΟΙΝΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

(κατά το άρθρο 4)

1. Η ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου προσδιορίζεται βάσει της υπολογιζόμενης ή της μετρούμενης χρήσης ενέργειας και αντικατοπτρίζει τη συνήθη ενέργεια που καταναλώνει το κτίριο για θέρμανση χώρου, ψύξη χώρου, ζεστό νερό για οικιακή χρήση, εξαερισμό, ενσωματωμένη εγκατάσταση φωτισμού και άλλα τεχνικά συστήματα του κτιρίου. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η συνήθης χρήση ενέργειας να είναι αντιπροσωπευτική των πραγματικών συνθηκών λειτουργίας κάθε συναφούς τυπολογίας και να αντικατοπτρίζει τη συνήθη συμπεριφορά των χρηστών. Η συνήθης χρήση ενέργειας και η συνήθης συμπεριφορά των χρηστών βασίζονται στις διαθέσιμες εθνικές στατιστικές, τους οικοδομικούς κώδικες και τα μετρούμενα δεδομένα.

Όταν η μετρούμενη ενέργεια αποτελεί τη βάση υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, η μεθοδολογία υπολογισμού επιτρέπει τον προσδιορισμό της επίδρασης της συμπεριφοράς των ενοίκων και του τοπικού κλίματος ως στοιχείων που δεν αντικατοπτρίζονται στο αποτέλεσμα του υπολογισμού. Η μετρούμενη ενέργεια που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων πρέπει να μετράται ανά τουλάχιστον ωριαία διαστήματα και πρέπει να επιτρέπει τη διάκριση μεταξύ των φορέων ενέργειας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη μετρούμενη κατανάλωση ενέργειας υπό συνήθεις συνθήκες λειτουργίας για να επαληθεύουν την ορθότητα της υπολογιζόμενης χρήσης ενέργειας και να μπορούν να συγκρίνουν την υπολογιζόμενη με την πραγματική απόδοση. Η μετρούμενη κατανάλωση ενέργειας για τους σκοπούς της επαλήθευσης και σύγκρισης μπορεί να βασίζεται σε μηνιαίες μετρήσεις.

Η ενεργειακή απόδοση κτιρίου εκφράζεται με αριθμητικό δείκτη χρήσης πρωτογενούς ενέργειας ανά μονάδα επιφάνειας αναφοράς κατ' έτος σε kWh/(m².y), με σκοπό τόσο την πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης όσο και τη συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης. ***Χρησιμοποιούνται αριθμητικοί δείκτες της χρήσης τελικής ενέργειας ανά μονάδα επιφάνειας αναφοράς κατ' έτος, σε kWh/(m².y), και των ενεργειακών αναγκών σύμφωνα με το πρότυπο ISO 52000, σε kWh/(m².y).*** Η μεθοδολογία που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό της ενεργειακής απόδοσης ενός κτιρίου είναι διαφανής και ανοικτή στην καινοτομία ***και αντικατοπτρίζει τις βέλτιστες πρακτικές, ιδίως από πρόσθετους δείκτες.***

Τα κράτη μέλη περιγράφουν τις οικείες εθνικές μεθόδους υπολογισμού με βάση το παράρτημα Α των βασικών ευρωπαϊκών προτύπων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, ήτοι EN ISO 52000-1, EN ISO 52003-1, EN ISO 52010-1, EN ISO 52016-1, EN ISO 52018-1, EN 16798-1, ***EN 52120-1*** και EN 17423 ή έγγραφα που τα αντικαθιστούν. Η παρούσα διάταξη δεν συνιστά νομική κωδικοποίηση των εν λόγω προτύπων.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι, όταν τα κτίρια διαθέτουν συστήματα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, τα οφέλη της ύπαρξης των συστημάτων αυτών αναγνωρίζονται και συνυπολογίζονται στη μεθοδολογία υπολογισμού, ***ιδίως για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές***, μέσω συντελεστών πρωτογενούς ενέργειας που πιστοποιούνται ή αναγνωρίζονται μεμονωμένα.

2. Οι ενεργειακές ανάγκες και η χρήση ενέργειας για θέρμανση χώρου, ψύξη χώρου, ζεστό νερό οικιακής χρήσης, εξαερισμό, φωτισμό και άλλα τεχνικά συστήματα του κτιρίου υπολογίζονται βάσει ωριαίων ή υποωριαίων χρονικών διαστημάτων υπολογισμού προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβαλλόμενες συνθήκες που επηρεάζουν σημαντικά τη λειτουργία και την απόδοση του συστήματος και οι συνθήκες εσωτερικού χώρου, προκειμένου να διασφαλίζονται τα βέλτιστα επίπεδα **κόστους**, υγιεινής, ποιότητας του **περιβάλλοντος** εσωτερικών χώρων και άνεσης που ορίζονται από τα κράτη μέλη σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. **Ο υπολογισμός περιλαμβάνει εκτίμηση της θερμικής απόκρισης του κτιρίου και της ικανότητάς του να προσφέρει ευελιξία στο ενεργειακό δίκτυο.**

Όταν οι κανονισμοί για συγκεκριμένα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα που εκδίδονται δυνάμει της οδηγίας 2009/125/EK περιλαμβάνουν ειδικές απαιτήσεις παροχής πληροφοριών προϊόντος για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης και του **ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής** σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, δεν απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες για τις εθνικές μεθόδους υπολογισμού.

Ο υπολογισμός της πρωτογενούς ενέργειας βασίζεται σε **δυναμικούς και προορατικούς** συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας (με διάκριση μεταξύ μη ανανεώσιμης, ανανεώσιμης και συνολικής ενέργειας) ανά φορέα ενέργειας, οι οποίοι πρέπει να είναι αναγνωρισμένοι από τις εθνικές αρχές **και να συνεκτιμούν το αναμενόμενο ενεργειακό μείγμα με βάση το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα**. Αυτοί οι συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας μπορούν να βασίζονται σε εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές πληροφορίες. Οι συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας μπορούν να ορίζονται σε ετήσια, εποχιακή, μηνιαία, ημερήσια ή ωριαία βάση ή με βάση πιο συγκεκριμένες πληροφορίες που διατίθενται για μεμονωμένα αστικά συστήματα.

■ Οι επιλεγμένοι συντελεστές και οι πηγές δεδομένων αναφέρονται σύμφωνα με το πρότυπο EN 17423 ή οποιοδήποτε έγγραφο το αντικαθιστά. Τα κράτη μέλη **χρησιμοποιούν για την ηλεκτρική ενέργεια συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας που αντικατοπτρίζει το μείγμα ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα. Κατά τον καθορισμό των εν λόγω συντελεστών, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι επιδιώκεται η βέλτιστη ενεργειακή απόδοση του κελύφους του κτιρίου.**

3. Προκειμένου να εκφράσουν την ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου, τα κράτη μέλη καθορίζουν πρόσθετους αριθμητικούς δείκτες συνολικής χρήσης πρωτογενούς ενέργειας από μη ανανεώσιμες και ανανεώσιμες πηγές, και λειτουργικών **και ενσωματωμένων** εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που παράγονται σε $\text{kgCO}_2\text{eq}/(\text{m}^2\cdot\text{y})$ **κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή του κτιρίου.**

3α. Κατά τον καθορισμό των συντελεστών πρωτογενούς ενέργειας με σκοπό τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, τα κράτη μέλη μπορούν να συνυπολογίζουν την παρεχόμενη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται και χρησιμοποιείται επιτόπου.

4. Η μεθοδολογία καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη τουλάχιστον των ακόλουθων παραγόντων:

α) τα ακόλουθα πραγματικά θερμικά χαρακτηριστικά του κτιρίου (συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών χωρισμάτων του):

i) θερμοχωρητικότητα,

- ii) μόνωση,
- iii) παθητική θέρμανση,
- iv) στοιχεία ψύξης,
- v) θερμικές γέφυρες·

β) εγκατάσταση θέρμανσης και παροχή ζεστού νερού, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών των μονώσεων τους·

βα) δυναμικότητα των εγκατεστημένων επιτόπιων μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, αμφίδρομες υποδομές φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ανταπόκριση στη ζήτηση και αποθήκευση·

γ) εγκαταστάσεις κλιματισμού·

δ) φυσικό και μηχανικό αερισμό, που μπορεί να περιλαμβάνει την αεροστεγανότητα **και την ανάκτηση θερμότητας·**

ε) ενσωματωμένη εγκατάσταση φωτισμού (κυρίως στον τομέα που δεν αφορά την κατοικία)·

στ) σχεδιασμό, θέση και προσανατολισμό του κτιρίου, περιλαμβανομένων των εξωτερικών κλιματικών συνθηκών·

ζ) παθητικά ηλιακά συστήματα και ηλιακή προστασία·

η) κλιματικές συνθήκες εσωτερικού χώρου στις οποίες περιλαμβάνονται οι επιδιωκόμενες συνθήκες εσωτερικού κλίματος·

θ) εσωτερικά φορτία·

θα) συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίου, και οικείες ικανότητες παρακολούθησης, ελέγχου και βελτιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης·

θβ) αποδοτικότητα ηλεκτρικών εγκαταστάσεων (IEC EN 60364-8-1).

5. Λαμβάνεται υπόψη η θετική επίδραση των κατωτέρω παραγόντων:

α) τοπικές συνθήκες έκθεσης στον ήλιο, ενεργητικά ηλιακά συστήματα και άλλα συστήματα θέρμανσης και ηλεκτρισμού βασιζόμενα σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές·

β) ηλεκτρική ενέργεια παραγόμενη με συμπαραγωγή·

γ) συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου·

δ) φυσικός φωτισμός·

δα) ικανότητα ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης (EN 50491-12-1).

6. Για τον σκοπό αυτού του υπολογισμού, τα κτίρια θα πρέπει να κατατάσσονται στις

ακόλουθες κατηγορίες:

- α) μονοκατοικίες διαφόρων τύπων·
- β) συγκροτήματα διαμερισμάτων·
- γ) γραφεία·
- δ) εκπαιδευτικά κτίρια·
- ε) νοσοκομεία·
- στ) ξενοδοχεία και εστιατόρια·
- ζ) αθλητικές εγκαταστάσεις·
- η) κτίρια υπηρεσιών χονδρικού και λιανικού εμπορίου·
- θ) άλλα είδη κτιρίων που καταναλώνουν ενέργεια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΝΑΚΑΤΙΝΙΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

(κατά το άρθρο 3)

Άρθρο 3 της ΟΕΑΚ	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες / παρατηρήσεις
α) Επισκόπηση του εθνικού κτιριακού δυναμικού	<p>Αριθμός κτιρίων και συνολική επιφάνεια (m²):</p> <ul style="list-style-type: none">— ανά τύπο κτιρίου (συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων και των κοινωνικών κατοικιών)— ανά κατηγορία ενεργειακής απόδοσης— κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας (στο εξής: ΚΣΜΚΕ)— τμήματα με τις χειρότερες επιδόσεις (συμπεριλαμβανομένου ορισμού των κατηγοριών E, Z, H) <p><i>Επισκόπηση των τύπων πηγών ενέργειας για θέρμανση και ψύξη χώρων και νερού, και εκτιμώμενες ημερομηνίες απαρχαίωσης των συστημάτων θέρμανσης και ψύξης</i></p> <ul style="list-style-type: none">— <i>ετήσια ποσοστά αντικατάστασης συσκευών θέρμανσης και ψύξης για θέρμανση και ψύξη χώρων και νερού</i>— <i>αριθμός και τύπος συσκευών που αντικαθίστανται ετησίως (κατά τα προηγούμενα 5 έτη που καλύπτονται από το σχέδιο)·</i>— <i>τύπος των νεοεγκατεστημένων συσκευών</i>	<p>Αριθμός κτιρίων και συνολική επιφάνεια (m²):</p> <ul style="list-style-type: none">— ανά ηλικία κτιρίου— ανά μέγεθος κτιρίου— ανά κλιματική ζώνη— κατεδάφιση (αριθμός και συνολική επιφάνεια)

<p><i>Επισκόπηση του συνολικού μεριδίου, του αριθμού και της τοποθεσίας των αχρησιμοποίητων κτιρίων και των κενών ακινήτων σε κτίρια κοινής ιδιοκτησίας</i></p> <p><i>Αριθμός κτιρίων που έχουν χαρακτηριστεί ως επισήμως προστατευόμενα ως μέρος καθορισμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής αξίας τους σε σύγκριση με το 2020.</i></p>	
<p>Αριθμός πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ανά τύπο κτιρίου (συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων) — ανά κατηγορία ενεργειακής απόδοσης 	<p>Αριθμός πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ανά περίοδο κατασκευής
<p>Ετήσια ποσοστά ανακαίνισης: αριθμός κτιρίων και συνολική επιφάνεια (m²):</p> <ul style="list-style-type: none"> — ανά τύπο κτιρίου — σε επίπεδα κτιρίου με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και με μηδενικές εκπομπές — ανά βάθος ανακαίνισης (σταθμισμένη μέση ανακαίνιση) — ριζικές ανακαινίσεις — δημόσια κτίρια 	
<p>Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς και τελικής ενέργειας (Ktoe) και (ετήσια ζήτηση σε Ktoe και εποχιακή ανώτατη ζήτηση σε GWh/ημέρα):</p> <ul style="list-style-type: none"> — ανά τύπο κτιρίου — ανά τελική χρήση 	<p>Μείωση ενεργειακών δαπανών (σε EUR) ανά νοικοκυριό (μέσος όρος)</p> <p>Ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας κτιρίου που αντιστοιχεί στο υψηλότερο 15 % (όριο σημαντικής συμβολής) και στο υψηλότερο 30 % (όριο μη πρόκλησης σημαντικής επιβάρυνσης)</p>

	<p>Εξοικονόμηση ενέργειας (Ktoe):</p> <ul style="list-style-type: none"> — ανά τύπο κτιρίου — δημόσια κτίρια <p>Μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα (παραγόμενα MW):</p> <ul style="list-style-type: none"> — για διάφορες χρήσεις — επιτόπου — εκτός εγκατάστασης 	<p>του εθνικού κτιριακού δυναμικού, σύμφωνα με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινόμιας της ΕΕ για το κλίμα</p> <p>Μερίδιο του συστήματος θέρμανσης στον κτιριακό τομέα ανά τύπο λέβητα / σύστημα θέρμανσης</p>
	<p>Ετήσιες <i>λειτουργικές</i> εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου [kgCO₂eq/(m².y)]:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ανά τύπο κτιρίου (συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων) <p>Ετήσια μείωση <i>λειτουργικών</i> εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου [kgCO₂eq/(m².y)]:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ανά τύπο κτιρίου (συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων) <p>Ετήσιο ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής [kgCO₂eq/(m².y)]:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>ανά τύπο κτιρίου</i> <p>Ετήσια μείωση ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής [kgCO₂eq/(m².y)]:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>ανά τύπο κτιρίου</i> 	

	<p>Φραγμοί και ανεπάρκειες της αγοράς (περιγραφή):</p> <ul style="list-style-type: none"> — Διχασμός κινήτρων — Ικανότητα του κατασκευαστικού και του ενεργειακού τομέα <p>Επισκόπηση των ικανοτήτων στους τομείς των κατασκευών, της ενεργειακής απόδοσης και της ανανεώσιμης ενέργειας</p> <p>Αριθμός:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>επιχειρήσεων παροχής ενεργειακών υπηρεσιών</i> — <i>κατασκευαστικών επιχειρήσεων</i> — <i>αρχιτεκτόνων και μηχανικών</i> — <i>ειδικευμένων εργαζόμενων</i> — <i>πολύ μικρών επιχειρήσεων και ΜΜΕ στον τομέα των κατασκευών/ανακαινίσεων</i> — <i>προγραμμάτων και εγκαταστάσεων κατάρτισης που εστιάζουν στην ενεργειακή ανακαίνιση</i> — <i>υπηρεσιών μίας στάσης ανά 45 000 κατοίκους</i> — <i>κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών</i> 	<p>Φραγμοί και ανεπάρκειες της αγοράς (περιγραφή):</p> <ul style="list-style-type: none"> — Διοικητικής φύσης — Οικονομικής φύσης — Τεχνικής φύσης — Ευαισθητοποίηση — Άλλοι φραγμοί / ανεπάρκειες <p>Προβλέψεις για το εργατικό δυναμικό στον κατασκευαστικό τομέα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συνταξιοδοτούμενοι αρχιτέκτονες/μηχανικοί/ειδικευμένοι εργαζόμενοι - Νεοεισερχόμενοι αρχιτέκτονες/μηχανικοί/ειδικευμένοι εργαζόμενοι στην αγορά εργασίας - <i>εγκαταστάτες και/ή εταιρείες εγκατάστασης συστημάτων θέρμανσης</i> - <i>προσωπικό συντήρησης συστημάτων θέρμανσης</i> - Νέοι στον τομέα - Γυναίκες στον τομέα <p>Επισκόπηση και πρόβλεψη της εξέλιξης των τιμών των δομικών υλικών και των εξελίξεων στην εθνική αγορά</p>
	<p>Ενεργειακή φτώχεια (<i>ανάλυση ανά φύλο</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> — ποσοστό (%) ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια — ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος του 	

	<p>νοικοκυριού που δαπανάται για ενέργεια</p> <ul style="list-style-type: none"> — πληθυσμός που ζει σε ακατάλληλες συνθήκες κατοικίας (π.χ. μη στεγανές στέγες) ή σε ανεπαρκείς συνθήκες θερμικής άνεσης 	
	<p>Συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ανά φορέα ενέργειας — συντελεστής μη ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας — συντελεστής ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας — συνολικός συντελεστής πρωτογενούς ενέργειας 	
	<p>Ορισμός του «κτιρίου με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας» για νέα και υφιστάμενα κτίρια</p> <p><i>Περιγραφή των περιφερειών που ανήκουν σε κάθε κλιματική ζώνη σύμφωνα με το παράρτημα III και αριθμός κτιρίων μηδενικών εκπομπών ανά κλιματική ζώνη</i></p>	Επισκόπηση του νομικού και διοικητικού πλαισίου
	Ελάχιστες απαιτήσεις στα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα για νέα και υφιστάμενα κτίρια	
β) Χάρτης πορείας για τα έτη 2030, 2040, 2050	<p>Στόχοι ετήσιου ποσοστού ανακαίνισης: αριθμός κτιρίων και συνολική επιφάνεια (m²):</p> <ul style="list-style-type: none"> — ανά τύπο κτιρίου — τμήματα με τις χειρότερες επιδόσεις — <i>ριζικές ανακαινίσεις</i> <p><i>Στόχοι όσον αφορά το αναμενόμενο ποσοστό (%) ανακαινισμένων κτιρίων:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>ανά τύπο κτιρίου</i> 	

	<ul style="list-style-type: none"> — <i>ανά βάθος ανακαίνισης</i> — <i>ανά μέτρα για δομικά στοιχεία που αποτελούν μέρος του κελύφους του κτιρίου και τεχνικά συστήματα κτιρίων με σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση του κτιρίου</i> 	
	<p>Στόχος αναμενόμενης ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς και τελικής ενέργειας (Ktoe) και <i>ετήσια ζήτηση σε Ktoe και εποχιακή ανώτατη ζήτηση σε GWh/ημέρα:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>ανά τύπο κτιρίου</i> — <i>ανά τελική χρήση</i> <p>Αναμενόμενη εξοικονόμηση ενέργειας:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>ανά τύπο κτιρίου</i> — <i>μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα (παραγόμενα MW)</i> — <i>αριθμητικοί στόχοι για την εγκατάσταση ηλιακής ενέργειας και αντλιών θερμότητας σε κτίρια</i> <p><i>Στόχοι για την αντικατάσταση παλαιών και αναποτελεσματικών θερμαντήρων·</i></p> <p><i>Στόχοι για τη σταδιακή κατάργηση των οροκτών καυσίμων από συστήματα θέρμανσης και ψύξης</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>ανά τύπο κτιρίου</i> — <i>ως ποσοστό συνολικής ανακαίνισης</i> — <i>για κτίρια που επιτυγχάνουν κατάταξη ΠΕΑ πάνω από την κατηγορία Δ</i> <p><i>Ορόσημα και πορείες των κτιρίων για την επίτευξη των</i></p>	

	<p><i>κατηγοριών απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 και υψηλότερων κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας</i></p> <p><i>Στόχοι για την αύξηση του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τον στόχο για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα που ορίζεται στην οδηγία (EE) ... [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας]</i></p> <p><i>Στόχοι για την απανθρακοποίηση της θέρμανσης και της ψύξης, μεταξύ άλλων μέσω δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που χρησιμοποιούν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και απορριπτόμενη θερμότητα σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 23 και 24 της οδηγίας (EE) .../... [τροποποιημένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση] και τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 15, 15a, 20, 23 και 24 της εν λόγω οδηγίας.</i></p>	
	<p>Στόχοι αναμενόμενης μείωσης των <i>λειτουργικών</i> εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ($\text{kgCO}_2\text{eq}/(\text{m}^2\cdot\text{y})$):</p> <p>— ανά τύπο κτιρίου</p> <p><i>Στόχοι για τις αναμενόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου καθ' όλο τον κύκλο ζωής ($\text{kgCO}_2\text{eq}/(\text{m}^2\cdot\text{y})$) με ορόσημα πενταετίας:</i></p> <p>— ανά τύπο κτιρίου</p> <p><i>Στόχοι για τη μείωση των αναμενόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου καθ' όλο τον κύκλο ζωής (%) με ορόσημα πενταετίας:</i></p>	<p>Διάκριση ανάμεσα στις εκπομπές που καλύπτονται από το κεφάλαιο III [σταθερές εγκαταστάσεις], τις εκπομπές που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVa [νέο σύστημα εμπορίας εκπομπών για τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές] της οδηγίας 2003/87/EK και τις εκπομπές του λοιπού κτιριακού δυναμικού.</p>

	<p>— <i>ανά τύπο κτιρίου</i></p> <p><i>Στόχοι, σε ευθυγράμμιση με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011, για την κυκλική χρήση υλικών, ανακυκλωμένων περιεχομένων και δευτερογενών υλικών, και την επάρκεια με ορόσημα πενταετίας, εάν υπάρχουν</i></p> <p><i>Στόχοι για την αύξηση των απορροφήσεων άνθρακα που συνδέονται με την προσωρινή αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα εντός ή επί κτιρίων</i></p>	
	<p>Αναμενόμενα γενικότερα οφέλη</p> <p>— Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας</p> <p>— Ποσοστό (%) μείωσης των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια</p> <p>— <i>Ποσοστό (%) μείωσης των ατόμων που ζουν σε ακατάλληλο περιβάλλον εσωτερικών χώρων και μείωσης του κόστους για τα συστήματα υγείας λόγω βελτιώσεων της υγείας μέσω της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων μετά την ανακαίνιση</i></p> <p>— <i>αποδοτική χρήση των πόρων, συμπεριλαμβανομένης της αποδοτικής χρήσης του νερού</i></p>	<p>— Αύξηση του ΑΕΠ (ως ποσοστό και σε δισ. EUR)</p>
	<p>Συνεισφορά στην επίτευξη του δεσμευτικού εθνικού στόχου του κράτους μέλους όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με τον [αναθεωρημένο κανονισμό για τον επιμερισμό των προσπαθειών]</p>	

	<p><i>Συνεισφορά στους στόχους της Ένωσης όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση] (μερίδιο και απόλυτος αριθμός σε Ktoe, κατανάλωση πρωτογενούς και τελικής ενέργειας):</i></p> <p>— <i>έναντι του συνολικού στόχου ενεργειακής απόδοσης</i></p>	
	<p>Συνεισφορά στους στόχους της Ένωσης όσον αφορά την ανανεώσιμη ενέργεια σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές] (μερίδιο, παραγόμενα MW):</p> <p>— <i>έναντι του συνολικού στόχου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές</i></p> <p>— <i>έναντι του ■ στόχου όσον αφορά το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα</i></p>	
	<p>Συνεισφορά στον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 (μερίδιο και απόλυτος αριθμός σε kg CO₂eq/(m².y):</p> <p>— <i>έναντι του συνολικού στόχου απανθρακοποίησης</i></p>	
<p>γ) Επισκόπηση των εφαρμοζόμενων και προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων</p>	<p>Πολιτικές και μέτρα όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>α) τον προσδιορισμό βέλτιστων από άποψη κόστους προσεγγίσεων για τις ανακαινίσεις διαφορετικών τύπων κτιρίων και σε διαφορετικές κλιματικές ζώνες, λαμβανομένων υπόψη πιθανών κατάλληλων σημείων ενεργοποίησης στον κύκλο ζωής του κτιρίου·</p>	<p>Πολιτικές και μέτρα όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>α) βελτίωση της ανθεκτικότητας των κτιρίων στην κλιματική αλλαγή·</p> <p>β) προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών·</p>

<p>β) τα εθνικά ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 9 και άλλες πολιτικές και δράσεις που αφορούν τα τμήματα του εθνικού κτιριακού δυναμικού που παρουσιάζουν τις χειρότερες επιδόσεις·</p> <p>γ) την προώθηση της ριζικής ανακαίνισης κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής ριζικής ανακαίνισης·</p> <p>γα) υψηλή ποιότητα περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων τόσο σε νέα όσο και σε ανακαινισμένα κτίρια·</p> <p>δ) την ενδυνάμωση και προστασία των ευάλωτων πελατών, την άμβλυση της ενεργειακής φτώχειας, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση] και την οικονομική προσιτότητα της στέγασης·</p> <p>ε) τη δημιουργία υπηρεσιών μίας στάσης ή παρόμοιων μηχανισμών με σκοπό την παροχή τεχνικών, διοικητικών και οικονομικών συμβουλών και βοήθειας·</p> <p>στ) την απανθρακοποίηση των συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, μεταξύ άλλων μέσω αποδοτικών δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε ευθυγράμμιση με την [αναθεωρημένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση], και τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων στα συστήματα θέρμανσης και ψύξης κτιρίων με σκοπό την προγραμματισμένη σταδιακή κατάργηση έως το 2035 και, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, όπως αποδειχθεί από την Επιτροπή, το αργότερο έως το 2040·(στα) τον χάρτη πορείας για τη σταδιακή κατάργηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων στα κτίρια έως το 2035 και, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, όπως αποδειχθεί από την Επιτροπή, έως το 2040 το αργότερο·</p>	<p>γ) βελτίωση της πυρασφάλειας·</p> <p>δ) βελτίωση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που σχετίζονται με την έντονη σεισμική δραστηριότητα·</p> <p>ε) απομάκρυνση επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένου του αμιάντου· και</p> <p>στ) προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία.</p> <p>Για όλες τις πολιτικές και τα μέτρα:</p> <ul style="list-style-type: none"> — διοικητικοί πόροι και ικανότητες — καλυπτόμενος/-οι τομέας/-είς: <ul style="list-style-type: none"> — τμήματα με τις χειρότερες επιδόσεις — ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης — ενεργειακή φτώχεια, κοινωνική στέγαση — δημόσια κτίρια — κτίρια που προορίζονται για κατοικίες (μονοκατοικίες, πολυκατοικίες) — κτίρια που προορίζονται για άλλες χρήσεις — βιομηχανία — ανανεώσιμες πηγές ενέργειας — σταδιακή κατάργηση ορυκτών καυσίμων στα συστήματα θέρμανσης και ψύξης — εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής — κυκλική οικονομία και απόβλητα — υπηρεσίες μίας στάσης — διαβατήρια ανακαίνισης
--	---

ζ) την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια σύμφωνα με τον στόχο για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα που ορίζεται στο άρθρο 15α παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας].

ζα) την τοποθέτηση εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας σε κτίρια·

η) τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής κατά την κατασκευή, την ανακαίνιση, τη λειτουργία και το τέλος του κύκλου ζωής των κτιρίων, καθώς και την υιοθέτηση απορροφήσεων άνθρακα·

ηα) τη μείωση του συνολικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος όλων των μερών και κατασκευαστικών στοιχείων των κτιρίων, μεταξύ άλλων με τη χρήση βιώσιμων, δευτερογενών δομικών προϊόντων και προϊόντων ανακαίνισης, κατά προτίμηση τοπικής προέλευσης·

θ) την πρόληψη και την ποιοτική επεξεργασία των αποβλήτων από κατασκευές και κατεδαφίσεις σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ, ιδίως όσον αφορά την ιεραρχία των αποβλήτων και τους στόχους της κυκλικής οικονομίας·

θα) την αύξηση στην κάλυψη του κτιριακού δυναμικού με πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, μεταξύ άλλων και για νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος·

ι) τις προσεγγίσεις σε επίπεδο συνοικίας ή γειτονιάς, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και των ενεργειακών κοινοτήτων

- έξυπνες τεχνολογίες
- βιώσιμη κινητικότητα στα κτίρια
- προσεγγίσεις σε επίπεδο συνοικίας ή γειτονιάς
- δεξιότητες, κατάρτιση
- εκστρατείες ευαισθητοποίησης και συμβουλευτικά εργαλεία

<p>πολιτών·</p> <p>ια) τη βελτίωση των κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και μέτρων σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 7 της [αναδιατυπωμένης οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση]·</p> <p>ιβ) την προώθηση έξυπνων τεχνολογιών και υποδομών με στόχο τη βιώσιμη κινητικότητα στα κτίρια·</p> <p>ιγ) την αντιμετώπιση των φραγμών και των ανεπαρκειών της αγοράς·</p> <p>ιδ) την αντιμετώπιση των ελλείψεων και της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων στις ανθρώπινες ικανότητες και την προώθηση της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης στους τομείς των κατασκευών, της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με συνυπολογισμό της διάστασης του φύλου· και</p> <p>ιδα) βασικούς επιδόσεις για δράσεις αναβάθμισης δεξιοτήτων και/ή επανειδίκευσης, καθώς και θέσεις εργασίας που δημιουργούνται</p> <p>ιε) τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης και άλλα συμβουλευτικά εργαλεία.</p> <p>ιεα) την προώθηση έξυπνων τεχνολογιών για την παρακολούθηση, την ανάλυση και την προσομοίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων καθ' όλο τον κύκλο ζωής, συμπεριλαμβανομένων τεχνολογιών τρισδιάστατης μοντελοποίησης·</p> <p>ιεβ) συστήματα επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών εργαλείων και καταλόγων ελέγχου, για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις ικανότητες</p>	<p><i>- Αριθμός ατόμων που εκπαιδεύονται στον κατασκευαστικό κλάδο στο εκάστοτε κράτος μέλος·</i></p> <p><i>- Γεωγραφική κάλυψη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ)</i></p> <p><i>- Αριθμός εταιρειών που παρέχουν κατάρτιση και μαθητεία</i></p> <p><i>- Συμμετοχή γυναικών και νέων σε προγράμματα ΕΕΚ και μαθητείας</i></p> <p><i>- Προγράμματα μαθητείας και ΕΕΚ που ξεκίνησαν και ολοκληρώθηκαν</i></p> <p><i>- Αριθμός εκστρατειών ευαισθητοποίησης για τις ευκαιρίες ΕΕΚ που πραγματοποιήθηκαν</i></p>
---	---

αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων·

ιεγ) την προώθηση λύσεων ενεργειακής διαχείρισης, όπως οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης·

ιεδ) μέτρα για την αύξηση της κάλυψης του κτιριακού δυναμικού με πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης ή εναλλακτικά συστήματα μέτρησης σε πραγματικό χρόνο·

ιεε) ανάπτυξη και στήριξη πρωτοβουλιών πολιτών για την ενεργειακή απόδοση και την ανακαίνιση, ιδίως του ρόλου των κοινοτήτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών·

Για όλες τις πολιτικές και τα μέτρα:

- Ονομασία πολιτικής ή μέτρου
- Σύντομη περιγραφή (ακριβές πεδίο εφαρμογής, στόχος και λεπτομέρειες ως προς τον τρόπο λειτουργίας)
- Ποσοτικοποιημένος στόχος
- Τύπος πολιτικής ή μέτρου (π.χ. νομοθετικής φύσης, οικονομικής φύσης, δημοσιονομικής φύσης, κατάρτιση, ευαισθητοποίηση)
- Προβλεπόμενος προϋπολογισμός και πηγές χρηματοδότησης
- Φορείς αρμόδιοι για την εφαρμογή της πολιτικής
- Αναμενόμενος αντίκτυπος
- Κατάσταση εφαρμογής
- Ημερομηνία έναρξης ισχύος
- Περίοδος εφαρμογής

<p>δ) <i>Λεπτομερής χάρτης πορείας</i> των επενδυτικών αναγκών, των δημοσιονομικών πηγών και των διοικητικών πόρων</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Σύνολο επενδυτικών αναγκών για τα έτη 2030, 2040, 2050 (σε εκατ. EUR) — Δημόσιες επενδύσεις (σε εκατ. EUR) — Ιδιωτικές επενδύσεις (σε εκατ. EUR), <i>συμπεριλαμβανομένων δανείων ενεργειακής απόδοσης, ενυπόθηκων δανείων για ανακαίνιση κτιρίων, έκδοσης ομολόγων, ή άλλων χρηματοδοτικών μηχανισμών</i> — Δημοσιονομικοί πόροι — Εξασφαλισμένος προϋπολογισμός 	
<p>δα) <i>χάρτης πορείας σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> — <i>στόχοι για τη μείωση των ποσοστών ενεργειακής φτώχειας</i> — <i>αριθμός νοικοκυριών σε κατάσταση ενεργειακής φτώχειας</i> — <i>κατάλογος των εφαρμοζόμενων και προγραμματισμένων πολιτικών για τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας</i> — <i>κατάλογος των εφαρμοζόμενων και προγραμματισμένων χρηματοδοτικών μέτρων για τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας</i> 	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΕΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΜΕΝΑ ΚΤΙΡΙΑ ΜΗΔΕΝΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΥΠ ΚΑΘ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΖΩΗΣ

(κατά το άρθρο 2 σημείο 2) και το άρθρο 7)

Ι. Απαιτήσεις για κτίρια μηδενικών εκπομπών

Η συνολική ετήσια χρήση πρωτογενούς ενέργειας ενός νέου κτιρίου μηδενικών εκπομπών συμμορφώνεται με τα ανώτατα όρια του κατωτέρω πίνακα.

Τα κράτη μέλη δύνανται να επιλέξουν να κατατάξουν τις εσωτερικές περιφέρειες σε διαφορετικές κλιματικές ζώνες βάσει των δεδομένων της Eurostat σχετικά με τις κλιματικές συνθήκες, εφόσον τηρείται ο κατωτέρω πίνακας.

	απαιτήσεις για υφιστάμενα κτίρια		
Κλιματική ζώνη ΕΕ	Κτίριο που προορίζεται για κατοικίες	Κτίριο που προορίζεται για γραφεία	Κτίριο που προορίζεται για άλλες χρήσεις*
Μεσογειακή:	<60 kWh/(m ² .y)	<70 kWh/(m ² .y)	< συνολική χρήση πρωτογενούς ενέργειας ΚΣΜΚΕ όπως ορίζεται σε εθνικό επίπεδο
Ωκεάνια	<60 kWh/(m ² .y)	<85 kWh/(m ² .y)	< συνολική χρήση πρωτογενούς ενέργειας ΚΣΜΚΕ όπως ορίζεται σε εθνικό επίπεδο

Ηπειρωτική	<65 kWh/(m ² .y)	<85 kWh/(m ² .y)	< συνολική χρήση πρωτογενούς ενέργειας ΚΣΜΚΕ όπως ορίζεται σε εθνικό επίπεδο
Βόρεια	<75 kWh/(m ² .y)	<90 kWh/(m ² .y)	< συνολική χρήση πρωτογενούς ενέργειας ΚΣΜΚΕ όπως ορίζεται σε εθνικό επίπεδο

*Σημείωση: Το ανώτατο όριο θα πρέπει να είναι χαμηλότερο από το όριο συνολικής χρήσης πρωτογενούς ενέργειας που ορίζεται σε επίπεδο κράτους μέλους για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας που προορίζονται για άλλες χρήσεις εκτός των κατοικιών και των γραφείων.

Η συνολική ετήσια χρήση πρωτογενούς ενέργειας ενός νέου ή ανακαινισμένου κτιρίου μηδενικών εκπομπών καλύπτεται πλήρως, σε καθαρή ετήσια **ή εποχιακή** βάση, από

- ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται **ή αποθηκεύεται** επιτόπου και πληροί τα κριτήρια του άρθρου 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας],
- **ενέργεια για αυτοκατανάλωση και κοινή αυτοκατανάλωση κατά την έννοια της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας] ή τοπικός επιμερισμός της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μεταξύ άλλων μέσω τρίτου φορέα της αγοράς, ή από κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας κατά την έννοια του άρθρου 22 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας], ή**
- ανανεώσιμη ενέργεια από **σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή απορριπτόμενη θερμότητα.**

Ένα κτίριο μηδενικών εκπομπών δεν δημιουργεί επιτόπιες ανθρακούχες εκπομπές από ορυκτά καύσιμα.

Όταν, λόγω της φύσης του κτιρίου ή της έλλειψης πρόσβασης σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας ή σε **ανανεώσιμη ενέργεια από** συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης **ή σε απορριπτόμενη θερμότητα**, δεν είναι τεχνικά **ή οικονομικά** εφικτή η **πλήρης** συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του πρώτου εδαφίου, **το εναπομένον μερίδιο ή ολόκληρο το ποσοστό της συνολικής ετήσιας χρήσης** πρωτογενούς ενέργειας μπορεί επίσης να καλύπτεται από **ανανεώσιμη** ενέργεια από το δίκτυο, **όπως τεκμηριώνεται με συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και συμφωνίες αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη, όπως αναφέρεται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 [αναθεωρημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας], ή ενέργεια από αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) .../... [αναδιατυπωμένη οδηγία**

για την ενεργειακή απόδοση]. Η Επιτροπή εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και επαλήθευσης των ανωτέρω κριτηρίων με ιδιαίτερη προσοχή στην τεχνική και οικονομική σκοπιμότητα. [Τροπολογία 67]

II. Υπολογισμός του ***ΔΥΠ*** καθ' όλο τον κύκλο ζωής των νέων κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2.

Για τον υπολογισμό του ***ΔΥΠ*** καθ' όλο τον κύκλο ζωής των νέων κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2, το ΔΥΠ κοινοποιείται ως αριθμητικός δείκτης για κάθε στάδιο του κύκλου ζωής εκφραζόμενος σε kgCO₂e/m² (ωφέλιμης επιφάνειας) και υπολογιζόμενος κατά μέσο όρο για ένα έτος περιόδου μελέτης αναφοράς 50 ετών. Η επιλογή των δεδομένων, ο ορισμός των σεναρίων και οι υπολογισμοί διεξάγονται σύμφωνα με το πρότυπο EN 15978 (EN 15978:2011. Βιωσιμότητα κατασκευαστικών εργασιών. Αξιολόγηση του περιβαλλοντικού αντικτύπου των κτιρίων. Μέθοδος υπολογισμού). Το πεδίο των δομικών στοιχείων και του τεχνικού εξοπλισμού είναι εκείνο που ορίζεται στο κοινό ενωσιακό πλαίσιο Level(s) για τον δείκτη 1.2. Όταν υπάρχει εθνικό εργαλείο υπολογισμού ή το εργαλείο αυτό απαιτείται για γνωστοποιήσεις ή για την απόκτηση οικοδομικών αδειών, το εν λόγω εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιείται για την απαιτούμενη γνωστοποίηση. Άλλα εργαλεία υπολογισμού μπορούν να χρησιμοποιούνται εφόσον πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που καθορίζονται στο κοινό ενωσιακό πλαίσιο Level(s). Τα δεδομένα σχετικά με συγκεκριμένα δομικά προϊόντα ***και τεχνικά συστήματα κτιρίων, καθώς και τις οικείες περιβαλλοντικές δηλώσεις προϊόντων***, τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με τον [αναθεωρημένο κανονισμό για τα δομικά προϊόντα], χρησιμοποιούνται εφόσον είναι διαθέσιμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΟΙΝΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΦΥΟΥΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

1. Η Επιτροπή θεσπίζει τον ορισμό του δείκτη ευφυούς ετοιμότητας όσον αφορά τα κτίρια και μεθοδολογία σύμφωνα με την οποία αυτός πρέπει να υπολογίζεται, προκειμένου να αξιολογηθεί κτίριο ή κτιριακή μονάδα όσον αφορά την ικανότητα προσαρμογής στις ανάγκες των ενοίκων και του δικτύου και βελτίωσης της ενεργειακής του απόδοσης και των γενικότερων επιδόσεων.

Ο δείκτης ευφυούς ετοιμότητας βασίζεται σε χαρακτηριστικά που αφορούν την εξοικονόμηση ενέργειας, τη συγκριτική αξιολόγηση και την ευελιξία, βελτιωμένες λειτουργίες και δυνατότητες που προκύπτουν από περισσότερο διασυνδεδεμένες και έξυπνες συσκευές.

Η μεθοδολογία συνεκτιμά την ύπαρξη ψηφιακού δίδυμου του κτιρίου που επιτρέπει καλύτερη συνεχή αναφορά και διαχείριση της κατανάλωσης ενέργειας του κτιρίου.

Η μεθοδολογία λαμβάνει υπόψη ορισμένα στοιχεία όπως οι έξυπνοι μετρητές, τα συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου, οι συσκευές αυτορρύθμισης για τη ρύθμιση της εσωτερικής θερμοκρασίας αέρα, οι ενσωματωμένες οικιακές εφαρμογές, τα σημεία επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, η αποθήκευση ενέργειας και οι λεπτομερείς λειτουργίες και η διαλειτουργικότητα αυτών των στοιχείων, καθώς και τα οφέλη για τις κλιματολογικές συνθήκες στο εσωτερικό του κτιρίου, την ενεργειακή αποτελεσματικότητα, τα επίπεδα επιδόσεων και την επιτρεπόμενη ευελιξία.

2. Η μεθοδολογία βασίζεται ***στις ακόλουθες*** βασικές λειτουργίες όσον αφορά το κτίριο και τα τεχνικά του συστήματα:

- α) την ικανότητα διατήρησης των επιπέδων ενεργειακής απόδοσης και της λειτουργίας του κτιρίου μέσω της προσαρμογής της ενεργειακής κατανάλωσης, για παράδειγμα μέσω της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- β) την ικανότητα προσαρμογής του τρόπου λειτουργίας του κτιρίου στις ανάγκες των ενοίκων, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τη φιλικότητα προς τον χρήστη, τη διατήρηση υγιεινών κλιματικών εσωτερικών συνθηκών και τη δυνατότητα ενημέρωσης όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας· και
- γ) την ευελιξία ενός κτιρίου όσον αφορά τη συνολική ζήτηση **■** ενέργειας, περιλαμβανομένης της ικανότητάς του να καθιστά δυνατή τη συμμετοχή σε ενεργητική και παθητική καθώς και άμεση και έμμεση ανταπόκριση στη ζήτηση, ***μεταξύ άλλων μέσω της αποθήκευσης και της επιστροφής ενέργειας στο δίκτυο***, για παράδειγμα μέσω δυνατοτήτων ευελιξίας και μεταφοράς φορτίου ***και αποθήκευσης ενέργειας***·
- γα) ***την ικανότητα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και των συνολικών επιδόσεών του μέσω της χρήσης τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας.***

3. Η μεθοδολογία μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη:

- α) τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των συστημάτων (έξυπνοι μετρητές, συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου των κτιρίων, ενσωματωμένες οικιακές εφαρμογές, συσκευές αυτορρύθμισης για τη ρύθμιση της εσωτερικής θερμοκρασίας αέρα εντός του κτιρίου, αισθητήρες ποιότητας του εσωτερικού αέρα και συστήματα εξαερισμού), και

β) τη θετική επίδραση των υφιστάμενων δικτύων επικοινωνιών, ιδίως την ύπαρξη κατάλληλης για υψηλές ταχύτητες υλικής υποδομής μέσα στα κτίρια, όπως το εκούσιο «σήμα ευρυζωνικής υποδομής», και την ύπαρξη σημείου πρόσβασης για πολυκατοικίες, σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2014/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

4. Η μεθοδολογία δεν έχει αρνητικές συνέπειες επί των υφισταμένων εθνικών συστημάτων πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης και βασίζεται σε συναφείς πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας ταυτοχρόνως υπόψη τις αρχές της κυριότητας του χρήστη, της προστασίας των δεδομένων, της ιδιωτικότητας και της ασφάλειας, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικότητας καθώς και τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για την κυβερνοασφάλεια.

5. Η μεθοδολογία καθορίζει την πλέον ενδεδειγμένη μορφή της παραμέτρου του δείκτη ευφυούς ετοιμότητας και είναι απλή, διαφανής και εύκολα κατανοητή για τους καταναλωτές, τους ιδιοκτήτες, τους επενδυτές, και τους συμμετέχοντες στην αγορά ανταπόκρισης στη ζήτηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

(κατά το άρθρο 16)

1. Στην πρώτη σελίδα του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης αναγράφονται τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) η κατηγορία ενεργειακής απόδοσης·
- β) η υπολογιζόμενη ετήσια χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε kWh/(m² κατ' έτος)·
- γ) η υπολογιζόμενη ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας σε kWh ή MWh·
- δ) η υπολογιζόμενη ετήσια τελική χρήση ενέργειας σε kWh/(m² κατ' έτος)·
- ε) η υπολογιζόμενη ετήσια τελική κατανάλωση ενέργειας σε kWh ή MWh·
- στ) η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε kWh ή MWh·
- ζ) η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ως ποσοστό (%) της χρήσης ενέργειας·
- η) οι λειτουργικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (kg CO₂/(m² κατ' έτος)·
- θ) η κατηγορία εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (κατά περίπτωση)·
- θα) οι υπολογιζόμενες ενεργειακές ανάγκες σύμφωνα με πρότυπα EN σε kWh/(m².y) και η κατανάλωση τελικής ενέργειας kWh ή MWh·**
- θβ) η αναμενόμενη εναπομένουσα οικονομική διάρκεια ζωής των συστημάτων και συσκευών θέρμανσης και/ή ψύξης χώρων και νερού·**
- θγ) σαφής αναφορά σχετικά με το κατά πόσον το υφιστάμενο κτίριο ή κατοικία μπορεί να χρησιμοποιεί την ενέργεια με ευελιξία.**

2. Επιπλέον, στο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης ■ περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι δείκτες:

- α) η χρήση ενέργειας, το φορτίο αιχμής, το μέγεθος της μονάδας παραγωγής ή του συστήματος, ο κύριος φορέας ενέργειας και ο κύριος τύπος στοιχείου για καθεμία από τις χρήσεις: θέρμανση, ψύξη, ζεστό νερό οικιακής χρήσης, εξαερισμός και ενσωματωμένος φωτισμός·
- β) η επιτόπια παραγόμενη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, ο κύριος φορέας ενέργειας και ο τύπος της ανανεώσιμης πηγής ενέργειας·
- γ) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν έχει διεξαχθεί υπολογισμός του **ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής του κτιρίου**·
- δ) η τιμή του **ΔΥΠ** καθ' όλο τον κύκλο ζωής (εφόσον είναι διαθέσιμη)·
- ε) πληροφορίες σχετικά με τις απορροφήσεις άνθρακα που συνδέονται με την προσωρινή αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα εντός ή επί κτιρίων·
- ε) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν υπάρχει διαβατήριο ανακαίνισης για το κτίριο·
- στ) η μέση τιμή U για τα αδιαφανή στοιχεία του κελύφους του κτιρίου·
- ζ) η μέση τιμή U για τα διαφανή στοιχεία του κελύφους του κτιρίου·
- η) ο τύπος του συνηθέστερου διαφανούς στοιχείου (π.χ. διπλός υαλοπίνακας)·
- θ) τα αποτελέσματα της ανάλυσης του κινδύνου υπερθέρμανσης (εφόσον είναι διαθέσιμα)·
- ι) η παρουσία σταθερών αισθητήρων που παρακολουθούν τα επίπεδα ποιότητας του **περιβάλλοντος** εσωτερικών χώρων·
- ια) η παρουσία σταθερών στοιχείων ρύθμισης που αποκρίνονται στα επίπεδα ποιότητας του **περιβάλλοντος** εσωτερικών χώρων·
- ιβ) ο αριθμός και ο τύπος των σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων·
- ιγ) η παρουσία, ο τύπος και το μέγεθος των συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας·
- ιδ) η δυνατότητα προσαρμογής του συστήματος θέρμανσης **και του συστήματος ζεστού**

νερού οικιακής χρήσης ώστε να λειτουργεί με αποδοτικότερες ρυθμίσεις θερμοκρασίας·
ιε) η δυνατότητα προσαρμογής του συστήματος κλιματισμού ώστε να λειτουργεί με αποδοτικότερες ρυθμίσεις θερμοκρασίας·

ιστ) η μετρούμενη κατανάλωση ενέργειας·

ιστα) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν το σύστημα διανομής θερμότητας στο εσωτερικό του κτιρίου είναι σχεδιασμένο για να λειτουργεί σε χαμηλά επίπεδα θερμοκρασίας·

ιστβ) η ύπαρξη σύνδεσης με δίκτυο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, συμπεριλαμβανομένης της επικείμενης εξέλιξης των παρακείμενων ενεργειακών δικτύων εντός των επόμενων πέντε ετών·

ιστγ) τοπικοί συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας και σχετικοί συντελεστές ανθρακούχων εκπομπών του συνδεδεμένου τοπικού δικτύου τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης·

ιζ) λειτουργικές εκπομπές λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (PM2.5) και δείκτες επιδόσεων για τις κύριες κατηγορίες ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων μόλις τεθούν σε εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις·

ιζα) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν το κτίριο διαθέτει δυνατότητες ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης·

ιζβ) στοιχεία επικοινωνίας της πλησιέστερης υπηρεσίας μίας στάσης για συμβουλές ανακαίνισης·

Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία από άλλες πρωτοβουλίες, εφόσον ισχύουν τα ακόλουθα:

α) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν έχει διεξαχθεί αξιολόγηση ευφυούς ετοιμότητας για το κτίριο·

β) την τιμή της αξιολόγησης ευφυούς ετοιμότητας (εάν είναι διαθέσιμη), συμπεριλαμβανομένης της τιμής των υποστηρικτικών τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας·

γ) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν υπάρχει ψηφιακό ημερολόγιο κτιρίου.

Τα άτομα με αναπηρία έχουν ίση πρόσβαση στις πληροφορίες που περιέχονται στα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης.

2α. Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης περιλαμβάνει ειδικό τμήμα για τη χρηματοδότηση, στο οποίο απαριθμούνται οι διαθέσιμες επιλογές χρηματοδότησης και οι δείκτες ομαδοποίησης που αφορούν περισσότερο τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τους παρόχους ενυπόθηκων δανείων, τις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και άλλα σχετικά ιδρύματα που παρέχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

1. Ορισμός της ποιότητας του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης
Τα κράτη μέλη παρέχουν σαφή ορισμό του έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης. Ο ορισμός του έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης διασφαλίζει τα εξής:

- α) έναν έλεγχο εγκυρότητας των δεδομένων υπολογισμού (συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων ελέγχων) για το κτίριο, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την έκδοση του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης, και των αποτελεσμάτων που αναφέρονται στο πιστοποιητικό·
- β) την εγκυρότητα των υπολογισμών·
- γ) μια μέγιστη απόκλιση όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου, εκφραζόμενη κατά προτίμηση ως αριθμητικός δείκτης της χρήσης πρωτογενούς ενέργειας σε [kWh/(m² κατ' έτος)]·
- δ) έναν ελάχιστο αριθμό στοιχείων, των οποίων οι τιμές διαφέρουν από τις προκαθορισμένες ή τις πρότυπες τιμές.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιλαμβάνουν πρόσθετα στοιχεία στον ορισμό του έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης, όπως τη μέγιστη απόκλιση για συγκεκριμένες τιμές των δεδομένων υπολογισμού.

2. Ποιότητα του συστήματος ελέγχου των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης
Τα κράτη μέλη παρέχουν σαφή ορισμό των στόχων ποιότητας και του επιπέδου στατιστικής αξιοπιστίας που θα πρέπει να επιτυγχάνεται με το πλαίσιο για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης. Το ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου εξασφαλίζει ότι τουλάχιστον το 90 % των έγκυρων εκδοθέντων πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης επιτυγχάνει στατιστική αξιοπιστία 95 % για την αξιολογούμενη περίοδο, η οποία δεν υπερβαίνει το ένα έτος.

Το επίπεδο ποιότητας και το επίπεδο αξιοπιστίας μετρώνται με τυχαία δειγματοληψία. Λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον ορισμό του έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης. Όταν τα ανεξάρτητα συστήματα ελέγχου ανατίθενται σε μη κυβερνητικούς φορείς, τα κράτη μέλη απαιτούν επαλήθευση από τρίτους για την αξιολόγηση τουλάχιστον του 25 % του τυχαίου δείγματος.

Η εγκυρότητα των δεδομένων υπολογισμού επαληθεύεται με πληροφορίες που παρέχονται από τον ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν πιστοποιητικά προϊόντος, προδιαγραφές ή οικοδομικά σχέδια που παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με την απόδοση των διαφόρων στοιχείων που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.

Η εγκυρότητα των δεδομένων υπολογισμού επαληθεύεται με επιτόπιες επισκέψεις όσον αφορά τουλάχιστον το 10 % των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης που περιλαμβάνονται στην τυχαία δειγματοληψία, η οποία χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της συνολικής ποιότητας του συστήματος.

Εκτός από την ελάχιστη τυχαία δειγματοληψία για τον καθορισμό του συνολικού επιπέδου ποιότητας, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν διαφορετικές στρατηγικές ειδικά για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση κακής ποιότητας πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, με στόχο τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας του συστήματος. Η εν λόγω στοχευμένη

ανάλυση δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως βάση για τη μέτρηση της συνολικής ποιότητας του συστήματος.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας του συνολικού πλαισίου πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν πρόσθετη κατάρτιση για ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, στοχευμένη δειγματοληψία, υποχρέωση εκ νέου υποβολής πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, αναλογικά πρόστιμα και προσωρινές ή μόνιμες απαγορεύσεις σε βάρος εμπειρογνομώνων.

Όταν προστίθενται πληροφορίες σε βάση δεδομένων, παρέχεται στις εθνικές αρχές η δυνατότητα ταυτοποίησης του συντάκτη της προσθήκης, για σκοπούς παρακολούθησης και επαλήθευσης.

3. Διαθεσιμότητα πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης

Στο πλαίσιο του ανεξάρτητου συστήματος ελέγχου επαληθεύεται η διαθεσιμότητα των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης για τους υποψήφιους αγοραστές και ενοικιαστές, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι μπορούν να λάβουν υπόψη τους την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου όταν αποφασίζουν να αγοράσουν ή να ενοικιάσουν.

Στο πλαίσιο του ανεξάρτητου συστήματος ελέγχου επαληθεύεται η προβολή του δείκτη και της κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης στα διαφημιστικά μέσα.

4. Αντιμετώπιση των τυπολογιών των κτιρίων

Στο πλαίσιο του ανεξάρτητου συστήματος ελέγχου λαμβάνονται υπόψη διαφορετικές τυπολογίες κτιρίων, ιδίως οι τυπολογίες εκείνες που είναι οι πλέον διαδεδομένες στην αγορά ακινήτων, όπως μονοκατοικίες, πολυκατοικίες, κτίρια γραφείων ή κτίρια καταστημάτων λιανικής.

5. Δημοσιοποίηση

Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τακτικά στην εθνική βάση δεδομένων των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με το σύστημα ποιότητας:

- α) τον ορισμό της ποιότητας των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης·
- β) τους στόχους ποιότητας του συστήματος πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης·
- γ) τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των πιστοποιητικών που αξιολογήθηκαν και του σχετικού μεγέθους σε σύγκριση με τον συνολικό αριθμό των πιστοποιητικών που εκδόθηκαν κατά τη δεδομένη περίοδο (ανά τυπολογία)·
- δ) τα μέτρα έκτακτης ανάγκης για τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΠΛΕΥΡΑΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας επιτρέπει στα κράτη μέλη να προσδιορίζουν την ενεργειακή απόδοση και τις επιδόσεις όσον αφορά τις εκπομπές των κτιρίων και των δομικών στοιχείων και τις οικονομικές πτυχές των σχετικών με την ενεργειακή απόδοση και τις επιδόσεις όσον αφορά τις εκπομπές μέτρων και να τις συνδέουν μεταξύ τους με στόχο τον καθορισμό του βέλτιστου από πλευράς κόστους επιπέδου **για την επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών και κλιματικής ουδετερότητας για το 2030, καθώς και κτιριακού αποθέματος μηδενικών εκπομπών το αργότερο έως το 2050.**

Το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας συνοδεύεται από κατευθυντήριες γραμμές στις οποίες διαγράφεται ο τρόπος εφαρμογής του εν λόγω πλαισίου κατά τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων.

Το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας επιτρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τρόποι χρήσης, οι εξωτερικές κλιματικές συνθήκες και οι μελλοντικές τους μεταβολές σύμφωνα με τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία για το κλίμα, το επενδυτικό κόστος, η κατηγορία κτιρίου, το κόστος συντήρησης και λειτουργίας (συμπεριλαμβανομένων του ενεργειακού κόστους και της εξοικονόμησης ενέργειας), το κέρδος από την **εξαγόμενη** ενέργεια, εφόσον ισχύει, τα περιβαλλοντικά, **οικονομικά** και υγειονομικά εξωτερικά επακόλουθα της χρήσης ενέργειας, **τα κοινωνικά εξωτερικά επακόλουθα της ανακαίνισης, κατασκευής ή κατεδάφισης κτιρίων ή της τροποποίησης οικιστικών περιοχών**, και το κόστος διαχείρισης αποβλήτων, εφόσον ισχύει, **καθώς και οι τεχνολογικές εξελίξεις**. Θα πρέπει να βασίζεται στα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα που συνδέονται με την παρούσα οδηγία.

Όσον αφορά τα ευρύτερα περιβαλλοντικά, οικονομικά και υγειονομικά εξωτερικά επακόλουθα των βελτιωμένων επιδόσεων των κτιρίων, περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα εξής:

- **μειωμένες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τα κτίρια·**
- **μείωση της ρύπανσης από τα κτίρια και των επιπτώσεών της σε επίπεδο κτιρίων και σε τοπικό επίπεδο, βελτίωση της ποιότητας του αέρα·**
- **βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της παραγωγικότητας λόγω της καλύτερης ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, με αποτέλεσμα καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και εργασίας·**
- **μείωση του κόστους για τα συστήματα υγείας και κοινωνικής ασφάλισης·**
- **ενσωμάτωση των κτιρίων στο ενεργειακό δίκτυο μέσω της ευελιξίας του δικτύου, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης έξυπνων σημείων φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα·**
- **αυξημένη ασφάλεια εφοδιασμού μέσω υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης και της τοποθέτησης ηλιακών τεχνολογιών σε κτίρια·**
- **μείωση των αρνητικών εξωτερικών επακόλουθων, όπως αποφυγή του κόστους των ανθρακούχων εκπομπών, αποφυγή των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των σχετικών ζημιών (μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή σε αυτήν)·**
- **αντίκτυπος στην τιμολόγηση των ανθρακούχων εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των επιπέδων, της μεταβλητότητας και της ευαισθησίας·**

- τόνωση των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας τοπικών θέσεων εργασίας και με ιδιαίτερη έμφαση στις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ στους τομείς των κατασκευών και των ανακαινίσεων.

Τα περιβαλλοντικά, ενεργειακά, οικονομικά και υγειονομικά εξωτερικά επακόλουθα υπολογίζονται με αφετηρία την έκθεση που πρέπει να υποβληθεί το 2025.

Η Επιτροπή παρέχει επίσης:

- κατευθυντήριες γραμμές που συνοδεύουν το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας: οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές διευκολύνουν τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα μέτρα που απαριθμούνται κατωτέρω·
- πληροφορίες σχετικά με την εκτιμώμενη μακροπρόθεσμη εξέλιξη των τιμών της ενέργειας και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και σχετικά με τη μεταβλητότητα και την εναισθησία.

Ο υπολογισμός της ενεργειακής απόδοσης και των επιδόσεων όσον αφορά τις εκπομπές πραγματοποιείται με χρήση της μεθοδολογίας υπολογισμού που βασίζεται στην παρούσα οδηγία. Για την εφαρμογή του πλαισίου συγκριτικής μεθοδολογίας από τα κράτη μέλη, ορίζονται σε επίπεδο κρατών μελών γενικοί όροι που εκφράζονται με παραμέτρους. Η Επιτροπή εκδίδει συστάσεις προς τα κράτη μέλη σχετικά με τα επίπεδα βελτιστοποίησης του κόστους τους και τη συνοχή τους με τις κλιματικές πορείες.

Το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας απαιτεί από τα κράτη μέλη:

- να ορίζουν κτίρια αναφοράς που χαρακτηρίζονται από την αντιπροσωπευτική λειτουργία και γεωγραφική τους θέση, περιλαμβανομένων των εσωτερικών και εξωτερικών κλιματικών συνθηκών. Τα κτίρια αναφοράς καλύπτουν οικιστικά και μη οικιστικά κτίρια, τόσο νέα όσο και υφιστάμενα·
- να ορίζουν τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης που πρέπει να εκτιμώνται για τα κτίρια αναφοράς. Αυτά είναι δυνατόν να αποτελούν μέτρα για μεμονωμένα κτίρια στο σύνολό τους, για μεμονωμένα δομικά στοιχεία ή για συνδυασμό δομικών στοιχείων·
- να εκτιμούν τις ανάγκες σε τελική και πρωτογενή ενέργεια και τις παραγόμενες εκπομπές των κτιρίων αναφοράς στα οποία εφαρμόζονται τα οριζόμενα μέτρα ενεργειακής απόδοσης·
- να υπολογίζουν το κόστος (π.χ. την καθαρή παρούσα αξία) των μέτρων ενεργειακής απόδοσης (όπως αναφέρονται στη δεύτερη περίπτωση) κατά τον αναμενόμενο οικονομικό κύκλο ζωής που εφαρμόζονται στα κτίρια αναφοράς (όπως αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση), με την εφαρμογή των αρχών του πλαισίου συγκριτικής μεθοδολογίας.
- να υπολογίζουν το συνολικό κόστος από οικονομική και μακροοικονομική σκοπιά.

Τα κράτη μέλη εκτιμούν τη σχέση κόστους-απόδοσης των διάφορων επιπέδων ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, με τον υπολογισμό του κόστους των μέτρων ενεργειακής απόδοσης κατά τον αναμενόμενο οικονομικό κύκλο ζωής. Αυτό θα επιτρέπει τον προσδιορισμό των βέλτιστων από πλευρά κόστους επιπέδων των απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΜΕΡΟΣ Α

Καταργούμενη οδηγία
με κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεών της
(κατά το άρθρο 33)

Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13)	
Οδηγία (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 75)	μόνο το άρθρο 1
Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1)	μόνο το άρθρο 53

ΜΕΡΟΣ Β

Προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και ημερομηνίες εφαρμογής
(κατά το άρθρο 33)

Οδηγία	Λήξη προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο	Ημερομηνίες εφαρμογής
2010/31/ΕΕ	9 Ιουλίου 2012	όσον αφορά τα άρθρα 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 και 27, 9 Ιανουαρίου 2013· όσον αφορά τα άρθρα 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 και 16, 9 Ιανουαρίου 2013 για κτίρια που χρησιμοποιούνται από δημόσιες αρχές και 9 Ιουλίου 2013 για τα υπόλοιπα κτίρια
(ΕΕ) 2018/844	10 Μαρτίου 2020	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

Πίνακας αντιστοιχίας	
Οδηγία 2010/31/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2 σημείο 1)	Άρθρο 2 σημείο 1)
—	Άρθρο 2 σημείο 2)
Άρθρο 2 σημείο 2)	Άρθρο 2 σημείο 3)
—	Άρθρο 2 σημεία 4) και 5)
Άρθρο 2 σημεία 3), 3α), 4) και 5)	Άρθρο 2 σημεία 6), 7), 8) και 9)
—	Άρθρο 2 σημεία 10), 11) και 12)
Άρθρο 2 σημεία 6), 7), 8) και 9)	Άρθρο 2 σημεία 13), 14), 15) και 16)
—	Άρθρο 2 σημεία 17), 18), 19) και 20)
Άρθρο 2 σημείο 10)	Άρθρο 2 σημείο 21)
—	Άρθρο 2 σημεία 22), 23), 24), 25), 26) και 27)
Άρθρο 2 σημεία 11), 12), 13) και 14)	Άρθρο 2 σημεία 28), 29), 30) και 31)
—	Άρθρο 2 σημεία 32), 33), 34), 35), 36) και 37)
Άρθρο 2 σημείο 15)	Άρθρο 2 σημείο 37)

Άρθρο 2 σημεία 15), 15α), 15β), 15γ), 16) και 17)	Άρθρο 2 σημεία 38), 39), 40), 41), 42) και 43)
Άρθρο 2 σημείο 18)	—
Άρθρο 2 σημείο 19)	Άρθρο 2 σημείο 44)
—	Άρθρο 2 σημεία 45), 46), 47), 48), 49), 50), 51), 52), 53), 54), 55), 56) και 57)
Άρθρο 2 σημείο 20)	—
Άρθρο 2α	Άρθρο 3
Άρθρο 3	Άρθρο 4
Άρθρο 4	Άρθρο 5
Άρθρο 5	Άρθρο 6
Άρθρα 6 και 9	Άρθρο 7
Άρθρο 7	Άρθρο 8
—	Άρθρο 9
—	Άρθρο 10
Άρθρο 8 σημεία 1) και 9)	Άρθρο 11
Άρθρο 8 σημεία 2) και 8)	Άρθρο 12
Άρθρο 8 σημεία 10) και 11)	Άρθρο 13
—	Άρθρο 14
Άρθρο 10	Άρθρο 15

Άρθρο 11	Άρθρο 16
Άρθρο 12	Άρθρο 17
Άρθρο 13	Άρθρο 18
—	Άρθρο 19
Άρθρα 14 και 15	Άρθρο 20
Άρθρο 16	Άρθρο 21
Άρθρο 17	Άρθρο 22
—	Άρθρο 23
Άρθρο 18	Άρθρο 24
Άρθρο 19	Άρθρο 25
Άρθρο 19α	—
Άρθρο 20	Άρθρο 26
Άρθρο 21	Άρθρο 27
Άρθρο 22	Άρθρο 28
Άρθρο 23	Άρθρο 29
Άρθρο 26	Άρθρο 30
Άρθρο 27	Άρθρο 31
Άρθρο 28	Άρθρο 32
Άρθρο 29	Άρθρο 33

Άρθρο 30	Άρθρο 34
Άρθρο 31	Άρθρο 35
Παράρτημα Ι	Παράρτημα Ι
—	Παράρτημα ΙΙ
—	Παράρτημα ΙΙΙ
Παράρτημα ΙΑ	Παράρτημα ΙV
—	Παράρτημα V
Παράρτημα ΙΙ	Παράρτημα VI
Παράρτημα ΙΙΙ	Παράρτημα VII
Παράρτημα ΙV	Παράρτημα VIII
Παράρτημα V	Παράρτημα IX